

Indholdsfortegnelse

Kommunep pilersaarutaa 2018-30	1
Takorluukkat aamma pingaarnertut iluseq	2
Pilersaarutip nassuiaatitaa	3
Kommuneplanip ilassutaanut lokalplaninullu nassuiaat	4
Pilersaarusiaq maannamut atuuttoq	5
Nuna tamakkerlugu pilersaarusiorneq	6
PDF-innigorlugu	7
Aningaasaqarnerneq pillugu pilersaarusiorneq	8
Atuarnissaanut ilitsersuut	9
Kommuneplani sunaava?	10
Pilersaarutip atornissaa ilinniaruk	11
Inatsisitigut sunniutit	12
Tikilluarit	13
Pilersaarusiornermik toqqortaasivik	14
Tusarniaanermut akissut	15
Sammivilersuutit pingaarnert	16
Siuaasaniit kingornussarsiat paaqqutarineqarnerilu	17
Ilinniartitaaneq peqqinnerlu	18
Sanaartukkat teknikkimut tunngasut aamma imminut nammassinnaassuseq	19
Inuussutissarsiutit aamma angallannermi periarfissat	20
Illoqarfiit aamma ineqarnerup ineriartornera	21
Illoqarfiit ilusaat aamma innuttaasut nikerarnerat	22
Anguniakkat	23
IT, tamat oqartussaaqataanerat oqaloqataanerlu	24
Siuaasaniit kingornussarsiat	25
Silap pissusaa, avataniiseq pinngortitarlu	26
Angallannermi periarfissat	27
Peqqissuuneq pinaveersaartitsinerlu	28
Toqqissisimaneq inuunerinnerlu	29
Kulturi kinaassuserlu	30
Inoqarfiit aamma inigisat pitsaasut	31
Ilinniartitaaneq	32
Inuussutissarsiutinik ineriartortitsineq	33
Killiffiup allaaserinera	34
Inuussutissarsiutit, ilinniartitaaneq isertitallu	35
Inissiat inoqarfiillu	36
Innuttaasut ineriartornerat	37

Takorluugaq	38
Illoqarfiit nunaqarfiillu pilersaarutaat	39
Aalajangersakkat nalinginnaasut	40
Asi	41
Namminersorlutik Oqartussat asimi soqutigisaat	42
K: Illuaqqat, sunngiffimmi sammisassaqaartitsiviit assigisaallu	43
L: Sammisassaqaartitsivissatut pingaaruteqartut	44
M: Nersutaateqarfiit naatitsiveqarfiillu	45
N: Teknikkimut atortulersuutit	46
O: Immikkoortut sanaartorfigeqqusaanngitsut	47
Aalajangersakkat nalinginnaasut	48
Nunaminertanik agguaassisarneq	49
Nunaminertanik agguaassinermi suut pi-umasaqaataapput	50
Kikkut nunaminertanik agguaassisarpat?	51
Nunaminertamik atuinissamut qinnuteqarneq	52
Suleriaaseq	53
Nunaminertap tunniussaasup atorunnarnera	54
Immikkut ittumik akuersissutit	55
Maalaaruteqarnernut najoqqutassiat	56
Nakkutilliineq atuutsitsinerlu	57
Usinut puut	58
Qimmerisat	59
Angallatinik inissiiviit	60
Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi soqu-tisarisat	61
Nunaannartaq	62
Oqartussaaffiit allat akuersissutaat	63
Nunaminertat tunniussat nalunaarutaaneri	64

Kommunep pilersaarutaa 2018-30

Takorluukkat aamma pingaarnertut iluseq

Kommuneplanip immikkoortuata matuma imarai, kommunimi pilersaarusiortfiginerani toqqammavissat pingaarnarpaat ilaata allaaserinera, makkuninnga imaqartoq:

- **Takorluugaq** pingaarneq, Kommune Qeqertalimmi ineriartornissaani siunnerfimmik tikkuussisoq.
- Qulequttat pingaarutillit soorlu makkua, innuttaasut, inoqarfiit, inuussutissarsiutit, sanaartornerup il.il., ineriartorneri pillugit **killiffiit allaaserineri**.
- Kommunalbestyrelsip, Kommune Qeqertalimmi ineriartornissaanut nunaminertallu atorneqarnissaannut, piviusorsioortumik **anguniagai**.
- **Pilersaarummut nassuiaat**, pilersaarutit allat allaaserinerannut tunngassutilik – matumani nuna tamakkerlugu pilersaarusiortnermut, aningaasaqarneq pillugu pilersaarusiamut kiisalu, pilersaarup kingullermik allanngortinneraniit, kommunip pilersaarutaanut (sumiiffiit ataasiakkaat pilersaarusiortfigineri, kommuneplanimut ilassutit il.il.), tunngasortai.'
- **Siunnerfik pingaarneq**, kommunip ilisarnaataanik, siunniussaanik, aamma siunissami ineriartortitsinissap eqqarsaatigineqarneranik ataatsimoortumik allaaserinnittoq.

Pilersaarutip nassuiaatitaa

Kommunep pilersaarutaa, Inatsisartut inatsisaat nr. 17, 17. november 2010-meersoq (Pilersaarusiornermut inatsik), imaqassaaq nassuiaasiamik kommunemit naatsorsuutigisaasunik anguniakkanillu kommunep ineriartortinnissaanut. Kommunep pilersaarutaata nassuiaatata siunertaraa, kommunep pilersaarutaanik kommunalbestyrelsemit akuerineqarneranut suut tunuliaqutaanersut tunngavilersuutaanersullu.

Nassuiaammi isiginiarneqassapput kommunemiit periarfissat ineriartortitsinissamullu periarfissat taakkulu qanoq inuiaqatigiit ineriartortitaanerannut sunniutissaasut ilimagisat, najugaqariaaseq inuussutissarsiutitigullu sinaakkusiussatut piimasaqaataanersut, aammalu pilersaarusiornernup ineriartorneq isumalluarnartoq qanoq ikorfartorsinnaaneraa.

Pilersaarusiamut nassuiaasiaq sakkussatut pingaaruteqarluinnartuuvog takunnillualersinnaanermut kommunep pilersaarutaani suut aallaaviusimanerannut. Pilersaarusiamut nassuiaasiaq nassuiaasiaavoq pilersaarusiamut allamut attuumassuteqarneranut – assersuutitut nunap tamakkerlugu pilersaarusiornermut, aningaasatigut pilersaarusiornermut, kommunep pilersaarusiarisimasaanut il.il.

Kommunemi pilersaarutaasimasumi ilaapput kommunep Pilersaarutaa 2014-26 Qaasuitsup Kommunianut aamma Pilersaarusiornermi iliuusissat 2017 tassuuna aalajangersarneqarput pingaartitat, takorluukkat kommunellu pilersaarutaani iliuuseqarfissatut suliniarfissat. Manna tikillugu pilersaarutaasimasuni ilaapputtaaq sumiiffinni pilersaarusiarpasuit soorlu takussutissiami ersittut allassimaffimmi saamiup tungaani takusinnaasasi.

Maanna kommunep pilersaarutaanut atuuttumut allannguutissatut uteqqiinerit, sumiiffiit ilaanut allannguutissat uani takuneqarsinnaapput:

[Kommunep pilersaarutaani allannguutit \(Atuagaaq qaqortoq\)](#) (298.1 KB)

Kommuneplanip ilassutaanut lokalplaninullu nassuiaat

Kommunalbestyrelsesitoqqat kommunitoqqaniittut aamma Qaasuitsup Kommuniani kommunalbestyrelse sumiif-finnut ataasiakkaanut kommunellu pilersaarutaanut tapiliussanik amerlasoorparujussuarnik akuerisaqarsimapput, taakkunani nunaminerat atornissaannut ersarissakkanik aalajangersakkanik naqissusiisarsimapput kiisalu sumiiffinni ataasiakkaani sanaartukkani.

Aasiaat

Gældende planer

Immikkoortup ilaa	Pilersaarutip taaguutaa	Linke	
1000-A01	Boligområde		A1.1
1000-A12	Hotel ved Sannerut	7	A12.1
1000-A14	Rebekkas Kiosk		A14.1
1000-A18, 1000-C07	Ny afgrænsning mellem A18 og C7	9	
1000-A21	Pujooriarfiup Saqqaa Nord	27	
1000-A22	Boliger i rammeområde A22		A22.1
1000-A22	Boligområde Aasiaat Øst II		A3.1
1000-A25	Off-shore/On-shore	17	
1000-A26	Boligområde Aasiaat Syd	13	A26.1
1000-A04	Boligområde Quorlortunnguaq		A4.1
1000-A09	Boligområde mellem Fjeldvej og Bakkevej		A9.1
1000-B01	Lokalplan for havneområdet		B1.1
1000-B15	Område til erhvervsformål vest for lufthavnen	18	
1000-B17	Off-shore/On-shore	17	
1000-B18	Den nordøstlige del af Tupilakøen	17	
1000-B19	Off-shore/On-shore	17	

1000-B21	Nyt erhvervsområde i det sydvestlige Aasiaat	29	
1000-B02	Lokalplan for havneområdet		B2.1
1000-B02	Kutterkaj	10	B2.2
1000-B20	Off-shore/On-shore	17	
1000-B04	Containerhavn	10	B4.2
1000-B04	Udvidelse af containerplads	5	B4.3
1000-B05	Lokalplan for havneområdet		B5.1
1000-C01	Hotel ved Sissakkooraq	5	C1.1
1000-C10	Tipituup Kangerlua		C10.1
1000-C10	Område til fælles formål og kollegium	15	C10.2
1000-C13	Center formål ved Pujooriarfik		C13.1
1000-C15	Off-shore/On-shore	17	
1000-C17	Qaqqamut	36	
1000-C02	Pottersvej/Peter Olsensvej	3	
1000-C03	Off-shore/On-shore	17	
1000-C04	Ældreboliger ved Niels Egedesvej		C4.1
1000-C05	Tilbygning til alderdomshjemmet i Aasiaat	1	C5.1
1000-C09	Kollegieboliger ved Qaqqamut		C9.1
1000-D01	Erhvervsområde ved Poul Bjergsvej		D1.1
1000-D19	Kirkegaard		D19.1
1000-D22	Grusgravsområde ved Tipitooq Kangilleq	3	D22.1
1000-E01	Kraftvarmeværk		E1.1
1000-E12	Fælles friareal Aasiaat Øst II		E12.1
1000-E03	Affaldsforbrændingsanlæg	11	E3.1
1000-E04	Aasiaat Lufthavn	2	E4.1
1000-E09	Etablering af nyt vandværk	12	E9.1

1000-E10	Område til hangarer	18	
1004-C02	Kitsissuarsuit	4	

Ophævet/Bortfaldet

Immikkoortup ilaa	Pilersaarutip taaguutaa	Linke	
1000-A19	Boligområde		A19.1
1000-A21	Boligområde ved Pujooriarfik	14	A21.1
1000-A21	Boligområde ved Pujooriarfik	16	A21.2
1000-B14	Industriarealer ved Mittarfimmut		B14.1
1000-B03	Lokalplan for havneområdet		B3.1
1000-B04	Lokalplan for havneområdet		B4.1
1000-B06	Havne- og erhvervsområde ved Tipitooq Kangilleq		B6.1
1000-C02	Centerområde ved Frederik Lyngesvej og Pottersvej		C2.1
1000-C14	Hotel ved Tipitooq Kangilleq		C14.1
1000-C15	Centerområde ved Qaqqamut		C15.1
1000-D08	Erhvervsområde ved Tipitooq Kangilleq		D8.1

Kangaatsiaq

Gældende planer

Immikkoortup ilaa	Pilersaarutip taaguutaa	Linke	
0900-D01	Immikkoortup ilaaplan for område D4	2	

Qasigiannguut

Gældende planer

Immikkoortup ilaa	Pilersaarutip taaguutaa	Linke	
1100-A04	Boligområde		A4.1
1100-A08	Boligområde		A8.1

1100-A10	Boligområde		A10.1
1100-B01	Off-shore/On-shore	3	
1100-B02	Off-shore/On-shore	3	
1100-B10	Off-shore/On-shore	3	
1100-C01	Fælles formål		C1.1
1100-C05	Iminnguaq	35	
1100-C12	Ny efterskole	2	C12.1
1100-E05	Erhvervsområde		E5.1

Qeqertarsuaq

Gældende planer

Immikkoortup ilaa	Pilersaarutip taaguutaa	Linke	
1400-A03	8 Ældreboliger		A3.1
1400-A05	Boligområde		A5.1
1400-B01	Havneområde		B1.1
1400-C01	Fælles formål		C1.1
1400-D08	Aquutaasaq	21	
1400-B04	Off-shore/On-shore	5	
1400-B05	Off-shore/On-shore	5	

Kullorsuaq

Gældende planer

Immikkoortup ilaa	Pilersaarutip taaguutaa	Linke
1607-B02	Aarrusap Kussinersua	9

Ophævet/Bortfaldet

Iginniarfik

Gældende planer

Immikkoortup ilaa	Pilersaarutip taaguutaa	Linke
0905-C01	Iginniarfiup Atuarfia	16

Ophævet/Bortfaldet

Niaqornaarsuk

Gældende planer

Immikkoortup ilaa	Pilersaarutip taaguutaa	Linke
0906-A01	Boligområde syd for Atuarfik Kristian Lundblad	17

Ophævet/Bortfaldet

Nunaannaq (Det aabne land)

Gældende planer

Immikkoortup ilaa	Pilersaarutip taaguutaa	Linke
0003-L15	Skiområde nord for Qeqertarsuaq	31

Ophævet/Bortfaldet

--	--	--

--	--	--

Pilersaarusiaq maannamut atuuttoq

Iliuusissatut pilersaarut 2017

Iliuusissatut pilersaarut tassaavoq politikkikkut uppersaasat kommunalbestyrelsep iliuusissaanut siunissami kommunip ineriartortinneqarnissaanut ersersitsisussa. Iliuusissatut pilersaarusiaq taamaasilluni tunngaviuvoq Qaasuitsup Kommuniata pilersaarutaanut 2014-26-mut nutarternissaanut, soorlu aamma tunngaviliisuu-soq pingaarnertut iliuusissatut nunap immikkoortuani pilersaarutitut politikkissanulu ineriartortitsinermilu nutaamik oqaasinnaalliilluni: Assingiingissitaartuni ineriartortitsineq.

Kommunalbestyrelsemiit Iliuusissatut pilersaarut 2017 atorlugu, kommunep pilersaarutaata ilaa nutarteriffiginiarpaa kommunellu 2018-30-mut pilersaarutaani nutaassatut siunnersuummi immikkut ittumik isiginiartissallugit takornariaqarnerup inuussutissarsiuutigullu ineriartortitsinermik pilersaarusiornissat. Saniatigut ataavartumik suliarineqassaaq attaveqaatit ineriartortinnissaat, tassani utaqqimaarneqarpoq akuersinissaq pilersaarutitut poortukkat pingasut piviusunngortinnissaanut aalajangernissat attaveqaatit mittarfeqarfiillu pillugit.

Pilersaarummut suleriaasissaq erseqqinnerusumik allaaserineqarpoq kommuneplanip immikkoortuani "Takorluugaq".

Kommunep pilersaarutaa 2014-26 Qaasuitsup Kommunianut

Taannaavoq siullerpaaq ataatsimoorussamik kommunerujussuup nutaap kommunetut pilersaarusiortifigineqarnera, tassani kommunet 8-t pisoqaasut pilersaarutaat taarserneqarput. Kommunet pilersaautaat 8-t tamarmik piffissani assigiinngitsuni suliaasimasut (ukiuni qulikkaani) ilusilersorlugit assigiinngitsunik. Saniatiguttaaq kommunep pilersaarutaa asimi pilersaarutitut imaqtussaavoq. Taamaattumik pingaarnertut isiginiarne-qarsimavoq iserfiginissaasa ilusilersugaanerisalu assigiissaarnissaat nassuiaasiornerisigut aammalu aalajangersaaffiginerisigut pilersaarusiartut ataatsimoorussamut.

Kommunet kattussuutereernerisugut assigusumik pisariaqartitsineq takkuppoq tassa assigiiaartumik maleruagassianik aalajangersaanissaq nunaminertat pillugit sullissinermi. Pingaarnersiuinermut tamatumunnga pissutaavoq kissaatigineqarlunilu pisariaqartinneqarmat ammasuunissaq, ataatsimoorussamik tunngavilersuute-qarnissaq aammalu kommunep ataatsimoortumik nunaminertalerinermi ersarissuutinneqarnissaa.

Pilersaarummut tunngassuteqartunut Link:

[Iliuusissatut pilersaarut 2017](#) (Qaasuitsup Kommunia)

Kommunep pilersaarutaa 2014-26 Qaasuitsup Kommunianut
[imm. 1](#), [imm. 2](#), [imm. 3](#) og [imm. 4](#)

[Pilersaarummut suleriaaseq](#)

[Sinnattut 100-t](#)

[Najugaqariaatsip nalilersuiffiginera](#)

Aasiaat Kommuneplaniat 1993-2005:

[imm. 1](#) aamma [imm. 2](#)

Kangaatsiap Kommuneplannia 1998-2010:

[imm. 1](#) aamma [imm. 2](#)

Qasigiannnguit Kommuneplaniat 1993-2005:

[imm. 1](#), [imm. 2](#), [imm. 3](#) aamma [imm. 4](#)

Qeqertarsuaq Kommuneplania 1992-2005:

[imm. 1](#) aamma [imm. 2](#)

Illoqarfiit pillugit allattukkat kajortut

Illut eriagisariallit aamma illoqarfiit immikkoortortaasa, illoqarfiit pillugit allattukkani kajortuni Aningaasaqarnermut Pisortaqarfimmiit 1990-mi saqqummersinneqartuni, allaaserineqarput.

[Aasiaat](#)

[Kangaatsiaq](#)

[Qasigiannnguit](#)

[Qeqertarsuaq](#)

Nuna tamakkerlugu pilersaarusiorneq

Pilersaarutip nassuiaatitaani allaaserineqassaaq, kommunip pilersaarusiornera nuna tamakkerlugu pilersaarummut tunngatillugu qanoq inissisimanersoq.

Namminersorlutik Oqartussat kommunip pilersaarusiornerni soqutigisaat

2015-mi Nuna tamakkerlugu Pilersaarsiornermut Immikkoortortaqaafiata saqqummersippaa ”Takussutissiaq Kommuneq pilersaarsiornerni 2015 – Namminersorlutik Oqartussat soqutisaat”, tassa kommunep pilersaarusiortarneranut nukittorsaanermut suliniutit ilagaat. Tassani assigiinngitsut nassuiaasersorneqarput pingaarnertut naatsorsuutigisaasunut anguniakkanullu, kommunemiit pilersaarsiornermi tunngavilersuutaasussatut, aammalu Namminersorlutik Oqartussat kommunep pilersaarusiornerni piumasaqaatigisaat.

Naatsorsuutaasut pingaarnertut ilaatigut tassaapput Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi aalajangersakkat aamma Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi nassuiaasiat aamma akimuisumik suliniarfiusut nunallu immikkoortuisat ineriartortitsinnissaanut iliuusissiat, takornariaqarnej, ineqarnej, angallassineq, peqqissuseq il.il. Tassunga ilaavoq pingaarnertut mianerisassat pinngortitamut, eqqissisimatitsinermut aatsitassarsiornikkullu soqutigisat, tassunga ilaatinneqarluni VVM-mimik nassuiaasiat imaluunniit Pinngortitami kingunerusinnaasunut nalilersuinerit annertuunik suliniutinik pilersaarusiornermi.

Namm. Oqartussat ima tigussaasuni anguniagaqarput piumasaqaateqarlutillu kommunep pilersaarusiaanik ilusilersuineri:

- ”Sanaartornermi maleruagassat”-ni piumasaqaataasut malitsinnissaat immikkut isiginiarneqassallutik ungasissutsinut tunngasut, annaassiniarnermi qamisaaanermilu pissutsit, aqquserngit killeqarfii aamma nunaminertat iserfigisinnaaneri biiliniq tikitassaaneri kiisalu sanaartukkap annertussusaa piumasaqaataasuni ersarissakkanut naleqqiullugu.
- Killeqarfiit illersuutaasut piuneri nunaminertallu pingaarnertut aalajangersaaviuneri kiisalu qaartiterutissaasivinnut eqqaanni sanaartorsinnaaneq.
- Killeqarfiit illersuutaasut mittarfiillu, qulimiguulinnut mittarfiit aamma qulimiguulinnut miffissiat sullinnerinut aalajangersakkat.
- Inissiinerit, killeqarfiliinerit angallannikkullu umiarsualiveqarfiit aalajangersaaviuneri.
- Illersuutitut isumannaallisaavittullu killeqarfinnik tele-meersut sanaartukkanut aalajangersaaviuneri.
- Inissiinernut, killeqarfiliinernut, nunaminertat atornerinut illersuutitullu killeqarfiliinerit tankeqarfinnut aalajangersaaviuneri.

- Inissiiernut, killegarfiliinernut erngup nukissiorfiinut aalajangersaanerit kiisalu nunaminertat illersuuteqarfittullu killegarfiliinerit imermik katersuivinni, aamma sikunik katersuviit aalajangersaaviuneri.
- Inissiiernerit, killegarfiliinerillu aalajangersaavigineri suliffeqarfinnut immikkut inissinneqarnissamik piumasaqaataaffigineqartunut.
- Suliffeqarfinnut immikkut avatangiisinik oqimaattortitsiffiusinnaasunut mingutitsinernik mingutitsinnaasunullu mianerinninneq.
- Eqqissisimatitsinernut eriagisassanullu isumaginninnermi toqqammavilersuutini aalajangersaanerit, tassunga ilaatillugit immikkut pinngortitat sumiiffiilluunniit naleqartitatut eriagisassat.
- Kulturikkut oqaluttuarisaanikkullu immikkut soqutiginaartut aamma aatsitassarsiorfiusinnaasut inissinnerinik killegarfilerinnerinillu aalajangersaanerit.

Kommunemiit naligninnaasumik eqqumaffiginiarneqassapput immikkut pinngortitami ilutsinik illersugaasunut malittarisassaqaartitsinissamik. Pinngortitamut illersuutissatut inatsit nutaap aamma kingunerivaa, nunap ilaa, kangerluk, kuuk taserluunniit kommunemi ileqqoreqqusalorniikkut eqqissisimatitseqqissinnaanngitsoq, akertianilli kommune sumiiffimmi maleruagassiorsinnaavoq /kommunep ileqqoreqqusaliai) timmissat ineqarfiinut timmissanullu illersuutissanik. Immikkoortumi "avatangiisinut pissaqartitsinikkullu ataqqinninneq" takuneqarsinnaapput kommunemi suliiifiit eqqissisimatitat.

Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi nassuiaasiat

2014-mi missingersuusiortarnermik suleqatigiinnissamik isumaqatigiissusiorfiup sivittuiffiginerani sakkortuu-mik kommunemiit Naalakkersuisuniillu kissaataavoq pitsaanerusumik ataqatigiissaarinermik ingerlatsisoqassa-soq kissaatigisatut ineriartorneq inuiaqatigiittut angussagutsigu. Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi nassuiaatit atorlugit ukiut pingasut sinnerlugit pingaarnersiuneq sakkortooq ingerlanneqarsimavoq. Sulinerup tamatuma Naalakkersuisuni qiterisimavaa sinaakkutissiornissaq immut nammassinnaasumik aningaasaqarnikkut pilersitsinissaq. Aammattaaq Naalakkersuisut kissaatigisimavaat, sinaakkusiussat pitsaanerusumik periarfissiissatut kommuneqarfiit tamarmik nalogiinnerusumik ineriartornissaat.

Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi nassuiaasiap suliassaraa susassaqaarfiit ataasiakkaat pilersaarusiornersa pingaarnersiornersalu ersarissarnissaat taamaasillutik suleqataaffigissavaat katersineq, nukittorsaaneq aamma siunnerfeqartunik suliniuteqarneq Naalakkersuisut anguniagaannik piviusunngortitsiffiusussa. Nassui-aasiat siuarsaniartussaassapput pitsaanerusumik suleqatigiilernissamik, ataqatigiissaarinermik aammalu pin-gaarnersiuinermik allattoqarfinni, kommuneqarfinni aammalu inuiaqatigiinni siammasissumik susassaqaarfiit ataasiakkaat akimorlugit oqaloqataaffigalugillu.

Ukiut kingulliit Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi nassuiaasiat ataatsimoortumik nassuiaateqarfigaat tigussaasumik pilersaarusiornermi taamaasilluni aamma

anigaasaqarnikkut suut unammillernartuunersut taamaasilluni aamma anigaasaqarnikkut pilersaarusiornert.

Maannaqqissaaq tigussaasunik pilersaarusiortoqanngilaq Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi nassuiaasiassanik ukiuni aggersuni suliaqarnissamut. Pilersaarusiornermi inatsisip nalunaarpaa, Naalakkersuisut minnerpaamik ukiut sisamakuutaartumik nuna tamakkerlugu pilersaarutitut nassuiaasiortassasut Inatsisartunut.

Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi nassuiaasiorneq 2015 – Ataqtigissarinnerq pisariaqartitaq

Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi nassuiaasiaq 2015 atorlugu Naalakkersuisut killiffissiuippat qitiusumik uuttuutitut nassuiaatigalugulu qanoq siuariartigissimasugut ataqtigissarinnermik ataqtigissinnerusumillu pitsaanerulersitsinikkut, tigussaasutitut pilersaarusiornikkut aamma anigaasaqarnikkut pilersaarutitut. Nan-gillugu nutaamik missingersuusiortarnikkut suleqtigissinnermik isumaqtigissusiornermi 2014-miik kommunenit Naalakkersuisuniillu sakkortuumik kissaataalerpoq pitsaanerusumik ataqtigissarinnerissaq inuiaqtigitt akornanni kissaataasutut inneriartortitsinnerissaq angussagutisigut.

Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi nassuiaasiaq 2015-p assiliannortippaa inoqassutsikkut inneriartornerup ukiut kingullit qanoq ingerlasimanera aammalu uuttuutit ilaani qanoq ilmagisaqarsinnaanersugut, ukiuni aggersuni inneriartornerup qanoq ikkumaarneranik ullutsinni qanoq iliuusererusutat siumoortumik takusinnaanersigut. Pingaartuuvog eqqummaariffigissallugu pisortat suliniutaasa qanoq qulangiisimatigissumik innerissittar-neranut ataatsimoortumik inuussutissarsiornikkut assiliartaliisarnitsinni takusartakkatut. Illuatungaattigut pingaaruteqarlunnartumik tunngaviliisarpoq sumiiffimmi anigaasarsiornikkut, illuatungaagullu aamma pinn-gitsuugassaannigutut annertuumik innerissittarput.

Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi nassuiaasiorneq 2016 – Ataqtigissarinnerq pisariaqartitaq

Pisortat immikkoortoqarfiatut sukumiillunnaartumik, suliaatigullu pitsaasumik agguataariffiusumik pilersitsineraanni ataqtigissumik iliuuseqarfiginninnerq aqqissuuserlu pisariaqarlunnarput, taakku ataqtigissumik aqqissusiorneq tunniussinnaasariaqarpaat innuttaasunut iluaqutaasumik aammalu nunatta unammillersinnaassuseqarneranut pitsaasumik tunniussaqaarsinnaatilerlugu. Nunap immikkoortuini pilersaarutitut nunalu tamakkerlugu kommunellu nunap immikkoortuini pilersaarutitut atuisarneq aallartilluareerpoq, suliaali aamma annertupput nunap immikkoortuisa ilaani tamakku innerissivissornissaannut. Atortussiatulli pingaaruteqarlunnartuupput sanaartugassat annertuut ukiuni aggersuni kommunenut nuunnialernerini, tamannalu politikikkut ataqtigissaarissusattut eqimattaliat piareersaasiorlugit aallartereersimavaat.

Aaqqissuussaaniikkut nutarterinermit piumasaqaatit ilagisimavaat suliassat Namminersorlutik Oqartussaniit kommuneqarfinnut nussornissaat. Illuatungeriittaaq aamma nassuerutigisimavaat, suliassat ilaat immaqqa pitsaaginnarsinnaasoq kommuneqarfinniit Namm. Oqartussanut nuunneqarpata kommunemit naammassiniakkat kissaataasutut inerineqartittanngikkaanni.

Aammattaaq kommuneqarfitta amerlassusaat annertussusaallu pingaaruteqarluinnartuupput pingaarnersiuisarnissami. Uani isiginiarneqarpoq immikkuullarissutut suliniutaasoq maanna Qaasuitsup Kommuniani aallar-tinneqartoq, tassani kommunerujussuaq januarip aallaqqaataaniit avinneqartussaavoq Kommune Qeqertalik aamma Avannaata Kommunianut. Avinnerup taassuma ilimanaateqartippaa pingaarnersiui nermit susassa qarfi passuarni kingunerluffigineqarnissaat.

Aammattaaq ataavartumik isumalioqqutigineqartuassaaq Namm. Oqartussat suliffe qarfi isa inississimanerisa qanoq pitsaannerusumik aaqqissuussaaniissaat Tunngavilersuutit suussappat pisortat suliffe qarfi utaasa sinerissami inississorpata? Tikkuut annerpaaq unaavoq, suliffe qarfi it tamarmik Inatsisartunut qanittumiittariaqanngitsut. Aammattaaq tikkuuteqarpoq najuga qarfi it tamarmik assigiimmik amerlassusilinnik Namm. Oqartussat suliffe qarfi inik nuussiffiginissaat. Agguataaris oqartariaqarpoq isukut taakku marluk akunnerini.

Nuna tamakkerlugu pilersaarusi ornermit nassuiaasi orneq 2017-mut siunnersuut – Suleqatigiinneq pisariaqartitaq

Qulequtsiussaq Nuna tamakkerlugu pilersaarusi ornermit nassuiaasiaq 2017-mut tassaavoq "Suleqatigiinneq pisariaqartitaq". Suleqatigiinnermit qulakkeerneqassaaq nunami tamarmi ineriartornerup nammaqatigiinnissaa. Sutigut tamatigut suleqatigiinnerit ingerlanneqassapput. Namm. Oqartussat Allaffeqarfissuata iluani immikkoorto qarfinni suleqatigiittoqassaaq. Namm. Oqartussat kommune qarfi illu akornanni suleqatigiittoqassaaq. Pisorta qarfi it akornanni akuutitanilu tamani suleqatigiittoqassaaq, assersuutigalugu kattuffiillu, NGO't aamma innuttaasut.

Nuna tamakkerlugu pilersaarusi ornermit nassuiaasiat suliassaraat susassa qarfi it ataasiakkaat pilersaarusi ornerisa pingaarnersi ornerisalu ersarissarnissaat taamaasilluni sunniuteqassalluni katersuinissamut, nukittorsaa-nissamut aammalu sammiveqartumik suliniuteqarnernut Naalakkersuisut anguniagaannik piviusunngortitsillutik.

Nassuiaatissiorneqassaaq nukissa qarnermit teqeqqut pingasut atorlugit najukkamillu nassuiaasiat, taakku atorlugit najuga qarfi it assigiinngitsut sanillersuunneqattaassapput. Najukkami nassuiaasiaq 2017 atorlugu uuttuutit amerlassusaat annertusisimavoq immikkoortunullu pingasunut katersorneqarsimallutik. Nukissatigut teqeqqut pingasuni isiginiarneqarput (1) tigussaasut (pioreersut piukkunnartullu), inuussutissarsi ornermit periarfissat (2), inuit tigorianaasutut nukissatut isigisat, kiisalu (3) inuiaqatigiittut atoriaannartut nukissat. Ataatsimoortumik najuga qarfi it nukittussutsikkut inississimaffii periarfissaalu nalilersoraanni nukinnut uuttuutit pingasuusut piviusumik aammalu

pisinnaasatut angusinnaasaat imminnut sanilliuttaarlugit oqimaalutarne-qarsinnaapput. Tamannaavoq najukkami ersersinniutigalugu takusassiatut qulakkeerniagaq.

Asimut tunngatilugu nuna tamakkerlugu peqqussut

Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut peqqussummi asi immikkut maleruagassiuunneqarpoq kommunet allaffissornikkut 1.januar 2011-miit aqutariligassaannik, kommuneqarfinniit asimut tunngasuni pilersaarusiorneri aamma nunaminertaleriffiuneri tiguneqarmata. Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi peqqussut kommunep pilersaarutaanut akulerunneqartussaavoq siunertaralugu pilersaarutaanngitsumik nunaminertanik atuisarnissat.

Nuna tamakkerlugu peqqussutikkut asi nunaminertanut assigiinngitsut tallimanut aggorneqarpoq:

- **K** - Nunaminertaq illuaqqanut aasarsiortarfinnut assigisaannullu atugassaq.
- **L** - Nunaminertaq immikkut asiarfissatut naleqquttoq.
- **M** - Nunaminertat savaateqarnermut, nunalerinerimut, immamik atuinermut, orpeqarfittut, qeqertat qimmilivittut il.il. atugassat.
- **N** - Nunaminertat teknikkimut angallannermilu periarfissanut il.il. atugassat.
- **O** - Nunaminertat, atoqqusaanngitsut. Tassunga ilaapput immikkoortut pingasut:
 - O-1 - Nuna allanngutsaalineqartoq;
 - O-2 - Nersutaatinut ivigartorfigineqarsinnaasoq;
 - O-3 - Pinngortitamiiittoq.

Kommunep pilersaarutaani 2014-26 kommunep pilersaarusiaa ilaatinneqarpoq.

Nunap Immikkoortuani Ineriartortitsinermut Suleriaaseq

Nunap immikkoortuani ineriartortitsinissamut iliuusissiap nassuiaatigai anguniakkat, iliuuseqarfissat oqaluu-serisassallu amerlasoorparujussuit kommunep pilersaarusiornenerini qulequttatut attuumassuteqartuni, soorlu inuussutissarsiornerit, tassaniillutik takornariaqarnej, aalisarnej aatsitassarsiornerlu, atuartitaaneq inissianillu sanaartornerit. Immikkut ilinniartitaanerup inuussutissarsiornerullu iluani suliaasat annertuut iliuusissiat oqaasertalersornissaatigut, nunap ineriartortinnissaanut taamatut sunniutaaniartussat.

Ineriartortitsinissamut iliuusissiaq maanna politikikkut ineriartortitatullu killiffimmiippoq, tassanngaanniit akuttunngitsumik uterfigineqartarpoq kommunep pilersaarutaasa tigussaasumik kommunep ineriartortitaanerani nalinnaasumik isiginnittaatsit aammalu tigussaasunik/inissiinikkullu ineriartortitsinerit annertuumik isiginiarneqartarlutik. Ineriartornermi iliuusissiaq nalilerneqarpoq imminut ataqtigiilluartumik kommunep angniagaanut, pilitikkianut kissaatigisatullu ineriartornikkut ataqtigiissutut.

Nunap ilaani ineriartortitsinermi iliuusissiaq pisut ilaanut annertuumik kommunep pilersaarutaanut sunniuteqartarpoq, tassami nunap immikkoortuani politikikkut tunngavilersuimmat sumiiffiup ineriartortinnissaanut taamaasilluni najugaqariutsikkut nuttartarnerullu kommunemi takussutissiatigut sunniuteqarsinnaasutut.

NIIS-i pillugu annertunerusunik atuagaqarsinnaavutit nunallu immikkoortortaani ineriartornermut pilersaarutitut nassuiaatit nanisinnaallugit, uani: <http://naalakkersuisut.gl/kl-GL>

Angallannermut ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaa

Nuna tamakkerlugu attaveqaatitigut suliniutit – siullertut pingaarnertullu umiarsualiviit mittarfeqarfiillu pillugit aalajangernissat – kommunep nunaqartitseriaasianut siunissami ineriartortitsinissamut aalajangajangiisutut sunniuteqartussaavoq. Angallannermut ataatsimiititaliarsuaq isumaliutissiisummik saqqummiussivoq 2011-mi, ajornartorsiutip qiterisaanik arlalissuarnik qulaajaasumik, aamma inunnik nassiussanillu angallassinermut tunngatillugu unammilligassanik, imaqqarportaaq nalilersuinernik arlalinnik takorluukkamullu innersuussutinik, Kalaallit-Nunaanni 2030-p tungaanut angallannerup ilusaanut assartueriaatsimullu anguniakkanik suliniuteqarfissanillu. Innersuutit ilaqqarput aaqqissuussaanernik pingaarnersiutinillu, angallannerup ilusaanut ingerlatsinermullu tunngatillugit.

Isumaliutissiissut aammattaaq imaqqarpoq angallannerup ilusaa pillugu pilersaarutit tigussaasut misissuiffiqineqarsimanerannik, titartarneri aallartinneqareersimasunik imaluunniit annertuumik sammeneqartunik.

Pilersaarutit misissuiffiqineqarsimasut arlallit, toqqaannartumik Kommune Qeqertalik attuumassuteqarput. Tassaallutillu:

- Kommunip umiarsualivii, pingaartumik Ilulissani Aasiannilu
- Nunap ilaani nutaanik mittarfissanik misissuineq (Kangaatsiaq, Qasigianniguit aamma Qeqertarsuaq).
- Aasiaat mittarfiat

Angallannermut ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaa annertunerusumik atuarsinnaavat, uani: <http://www.transportkommissionen.gl>

Pinngortitap illersorneqarnissaanut soqutigisat

Kommune Qeqertalimmi masarsoqarfiit timmissat erniorfigisartagaat arfinillit toqqarneqarsimapput timmiaqarfillu eqqissisimatitaaq ataaseq, taakku kommunep pilersaaruserfigineranut ilaatinneqassapput. Masarsoqarfiit arfiniliusut tassaapput:

- Aqajarua, Noorojuk aamma Sullorsuaq Qeqertarsuarmi (381)

- Qinguata Marraa aamma Kuussuaq Qeqertarsuarmi (382)
- Kuannersuit Kuussuat (382)
- Kitsissunnguit / Grønne Ejland (384)
- Naternaq / Lersletten (385)
- Egalummiut Nunaat aamma Nassutuup Nunaa (386)

Timmissanik eqqissisimatitsivik tassaavoq:

- Assissut / Imerisup eqqaanniittut (8)
- Nunatsiaq / Kitsissuarsuit kitaanniittoq (9)
- Saattuarssuit Kitsissunguaniittoq (10)
- Tasiussarssuaq Naternamiittoq (11)

Eqqissisimatitsivissatut soqutigisat

Eqqissisimatitsinermi piujuaannartitsinermilu soqutigisat ilagaat nuna tamakkerlugu eqqissisimatitat, nunaminertat eqqissisimatitat, illut eqqissisimatitat, tamakkulu tamarmik kommuneplanimut ilanngunneqartussaapput. Tamakkua saniatigut illoqarpoq eriagisarialinnik, kommunimiit toqqarneqarsimasunik.

Nuna tamakkerlugu eqqissisimatitat Kommune Qeqertalik makkuupput:

- Uunartuarsuk, Qeqertarsuarmi Arktisk Stationip eqqaa eqqissisinneqarpoq immikkuularissunik naasoqarnera pissutigalugu. Ilisimatitsissut 1986-meersoq.
- Kitsissunnguit Qeqertarsuup Tunuaniittoq eqqissisitaavoq, timmiaruarpaasuarnit angerlarsimaffineqarnera pissutigalugu. Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 11, 17. april 2008-meersoq. (Aammattaq nunarsuaq tamakkerlugu eqqissisitaapput: Masarsoqarfittut)

Kommune Qeqertalik nunaminertat eqqissisimatitaasut makkuupput:

- Ikerasanguaq Niakornaarsuup eqqaani – illukut sulii assaavigineqanngitsut (Kangaatsiap eqqaani)
- Simiutalik (Aasiaat eqqaanni)
- Qajaa Ilulissat Kangerluaanni – eqqaa tamakkerlugu (Qasigiannnguit pigisaanni)
- Tussaaq (Qasigiannnguit eqqaanni)
- Perlertut Kangarsuumiittoq – eqqaa tamakkerlugu (Qeqertarsuup eqqaanni)

Illut eqqissisimatitat tassaapput illut immikkuullarissumik titartagartallit imaluunniit kulturikkut oqaluttuassartallit nuna tamakkerlugu nalilimmik sunniutillit. Illumi eqqissisimatitami piumasaqaataavoq, piginnittup illumik aserfallattaaliuinissaa, silataatigut iluanilu, allannguinerit annertuut annikitsullu Kulturikkut Kingornussarsianut Siunnersuisooqatigiinniit siumoortumik akuersissumik pissarseqqaarnissamik piumasaqaatitaqarput. Pineqartoq naleqqussarneqartarpoq, Eqqissisimatitsisarneq aamma allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuineq pillugu Inatsisartut Inatsisaat nr. 11, 19. maj 2010-

meersoq naapertorlugu, Kalaallit-Nunaannilu Katersugaasivissuaq tassaavoq, illunut eqqissisimatitanut tunngatillugu aaliangiisinnaassuseqartoq.

Kommune Qeqertalik illut eqqissisimatinneqartut makkuupput:

Qasigiannugit:

- B-4 – Pisiniarfik sananeqartoq 1734-mi (ullumikkut katersugaasivik)

Qeqertarsuaq:

- B-67 – Oqaluffik sananeqartoq 1913-mi
- B-68 – Toqusut inaat sananeqartoq 1915-mi
- B-502 – Sianertarfik sananeqartoq 1975-mi

Aasiaat:

- B-24 – Niivertup illua sananeqartoq 1860-mi (ullumikkut katersugaasivik)
- B-26 – Arfanniat nalagaata illua sananeqartoq 1777-mi (ullumikkut takornarianut allaffik)
- B-144 – Meeqqat atuarfiat sananeqartoq 1914-mi (ullumikkut atuartut angerlarsimaffiat)
- B-146 – Efterskolip eqaarsaartarfia sananeqartoq 1939-mi (ullumikkut meeqqat atuarfiat)
- B-156 – Pigeskole sananeqartoq 1932-mi (ullumikkut atuakkanik atorniartarfik)

Illut eqqissisimatitat allattorsimaffiat takusinnaavat uani: www.natmus.gl.

Naggataatigullu illoqarpoq eriagisarialinnik nunap immikkoortortaanut imaluunnit sumiiffimmi pingaaruteqartunik, tamakkualu kommunit kommuneplaniisigut toqqarneqarsimapput. Kommunit periarfissaqarput illut eriagisariallit aserfallattaalineqarnerinut aningaasanik tapiissuteqarsinnaanermut. Illunik eriagisarialinik isaterinissaq, allanngortitsinissarlunniit, akuersissummik pisariaqartitsivoq.

Aatsitassarsiorneq pillugu soqutigisat

Råstofudviklingen kan potentielt set få en afgørende betydning for kommunen og landet som sådan. Forvaltningen af råstofområdet varetages på nationalt niveau af Råstofdirektoratet. Råstofdirektoratets primære opgave er en løbende administration af forundersøgelser-, efterforsknings- og udnyttelsestilladelser på råstofområdet. Direktoratet er indgang til al myndighedsbehandling på området.

Aatsitassaqarnermut tunngasut Aatsitassanut inatsisikkut naleqqusarneqarput. Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009-meersoq. Inatsisip naleqqusarpai misissueqqarnernut, misissueqqinnernut aamma kulbrintinik aatsitassanillu atuisinnaanermut akuersissutit. Aatsitassanut aqutsisoqarfik (AIA) susassaqarfit attuumassuteqartut peqatigalugit aatsitassanut tunngassutilinnik aqutsiviuvoq. Aatsitassanut inatsisip saniatigut pineqartoq

naleqqussarneqarpoq maleruagassat arlaqartut aqqutigalugit, tamakkua Aatsitassanut pisorta qarfiup quppersagaani nassaarineqarsinnaapput: www.govmin.gl

Hvis du som borger ønsker at søge en småskatilladelse, eller som selskab ønsker at søge en forundersøgelses-, -efterforsknings-, eller udnyttelsestilladelse til råstofferne olie og mineral, skal du søge hos os. Vi koordinerer derefter indsatsen med andre enheder, der støtter myndighedsbehandlingen. Et princip der sikrer en effektiv sagsbehandling.

- **Innuttaasutut:** Annikitsumik akuersissummut qinnuteqarfittut immersuiffissaq www.sullissivik.gl-mi naniuk.
- **Suliffeqarfik:** Immersugassaq, maleruagassat aamma ilitsersuutit uani nanikkit www.govmin.gl

PDF-innigorlugu

Kommuneplani 2018-30-mut:

Kommune Qeqertaliup kommunimut pilersaarutaa 2018-30 akuerineqariarpat taanna ugguuna pdf filitut aaneqarsinnaalissaaq

Aningaasaqarnerneq pillugu pilersaarusiorneq

Akilerartarnermut atugarissaarnermullu ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaa

Akilerartarnermut atugarissaarnermullu ataatsimiititaliarsuaq (AAA) 2009-mi Naalakkersuisunit pilersinneqarpoq, ataatsimiititaliatut arlaannut attuumassuteqanngitsut. Suliassap ilagaa atugarissarnermut tunngasut aamma akilerartarnermut akitsuutinullu tunngasut, imminut pilersorlernerup nukittorsarneqarnissaa, isertiatigut assigiinngissutsit nungusarneqarnissaat, allaffissornermilu malittarisassat oqilisarneqarnissaat pingaartillugit. Piumasaqaataasoq tassaavoq: "Maannamut killiffik periarfissaanngilaq". 2011-mi AAA-p suliani naamassivaa isumaliutissiissummik suliaqarnermigut "Atugarinnitta aamma atugarissaarnerup – maannakkorpiag qanoq iliuuseqarnissarput pisariaqartippaa".

Atugarissaarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaani Kalaallit-Nunaanni inueaqatigiit unammilligassaat "unammilligassatut marloqiusatut" allaaserineqarput, utoqqaat amerliartuinnartut, peqatigisaanillu inuusuttut amerlasuut ilinniagaqanngitsut. Kalaallit-Nunaat annertooujussuarmik tapiissutisarpog, pisortat aningaasartuutaasa pingajorarterutaat missiliorlugit, taamaattorli tapiissutit atugarissaarnermut kissaatigisanut matussutaasinnaanngillat. Oqimaaqatigiinnginnerneq pissuteqarpoq, inunnik isumaginninnerup aningaasaqarnerullu oqimaaqatigiinnginnerisa, sukangatitsinerannik.

- Isumaliutissiissummi saqqummiunneqarpoq, tigussaasumik suleriarnissami, ataatsimoortumik allannguinnissamut poortukkatut siunnersuut, pingaartitanik pingasunik toqqammavilerlugu suliaq:
- Piaartumik suliniut: Pitsaasumik peroriartorneq aamma ilinniagaqarluarneq.
- Inuiqatigiit oqimaaqatigiinnerat aamma suliffeqarneq: Inuiqatigiit nakkatsaaliornat kajumissaarutillu aamma sulinnissamut ikorfartuineq.
- Patajaatsumik aningaasalersuineq: Akileraariaaseq, sulinerup ikorfartuutaasoq, aamma paasiuminartoq assersuunneqarsinnaasorlu. Tapiissutit ikilisarneqassapput.

Isumaliutissiissummi aaliangiussat toqqammavissut malitseqartinneqarput innersuussutini pingaarnernik, kingusinnerukkut Naalakkersuisut "Takorluugaq 2025"-liornerannut, tunngavigneqarsimasumik. Isumaliutissiissut takuneqarsinnaavoq, uani:

<http://naalakkersuisut.gl/kl-GL>

Ukiumoortumik missingersuusiaticut nassuiaasiorneq

Kommunemit ukiumoortumik missingersuutitut nassuiaasiortoqartarpoq ukiumoortumik missingersuusiornermut atatillugu. Taamaasiornikkut qulakkeerneqartarpoq

kommunalbestyrelsep nutartikkatigut malinnaatitaajuaannarnissaa aammalu tunngavissiorneqarluni kommunep suliniutaasa aalajangersarnerisigut kiisalu kommunep pilersaarutaata nutarteriffigineqarnerani.

Suliniutit ilaat kommunemit namminermit aningaasaliiffigineqartarput suliniutillu ilaat Namm. Oqartussaniit aningaasaleeqataaffigineqartarlutik. Suliniutinut takussutissiaq kommunep nittartagaani takuneqarsinnaavoq.

Kommunep pilersaarutaanut nassuiaasiami nunap immikkoortuini ataasiakkaani nassuiaasiani ilaatinneqarput sanaartugassatigut kissaatigisat allaaserineri ukiumut aggersumut – ilaatigut kommunep missingersuusiaanut sanilliussassatut, aammali Aningaasanut inatsisissap sanaartugassatigut ilassutaanut. Siunertaavoq iliuusissat siunniussallu ataqatigiinnerisa ersarissarnissaat, aappaatullu sanaartugassatigut tigussaasumik isumalioqqutaasut. Taamaasilluni nassuiaasiaq atorneqarsinnaavoq kommunep missingersuusiordernerani suleriutsimut atatillugu atortussiatut tunuliaqutitut.

Atuarnissaanut ilitsersuut

Kommuneplani immikkortunut sisamanut aggugaavoq, soorlu qulaani imarisaanut takussutissat ersersikaat:

Takorluugaq aamma sammivilersuutit pingarnerit kommunimut tamarmut sammisuupput. Tassani takusinnaavatit pilersaarummut allamut attuumassuteqartoqarneranut nassuiaat, aamma killiffiup allaaserineqarnera, ukiuni kingullerni ineriartorsimanermik oqaluttuatoq.

Illoqarfinnut nunaqarfinnullu pilersaarutit imaraat, kommunimi inoqarfiit 12-sut allaaserineri, innuttaasunut, illoqarnermut, inuussutissarsiutinut, angallannermi periarfissanut pilersuinerimullu, pisortat namminersortullu sullissinerannut, kiisalu kulturimut sunngiffimmullu, tunngatillugu. Inoqarfinni tamani anguniakkat ineriartornerlu allaaserineqarput. Illoqarfinnut nunaqarfinnullu pilersaarutit imaraat aaliangersakkat pingarnerit, aamma inoqarfinni nunaminertanut immikkuualuttunut aaliangersakkat, taakkuuppullu nunaminertat inuussutissarsiornermut illuliornermullu atugassat, nunaminertat qitiusoqarfiit, nunaminertat pisortat sulineranni atugassat allallu. Aaliangersakkat atuinissamut, sanaartornermi pissutsinut, aqqusinernut aqqusinneeqqanullu il.il., tunngasuusinnaapput. Aammattaaq illut nunaminertallu eriagisariallit toqqartorneqarput

Asi tassaavoq nunaminertat illoqarfiit nunaqarfiillu avataanniittut. Nunaminertat tamakkua assigiinngitsunut tallimanut immikkoortiterneqarput, immikkoortullu ataasiakkaat tamanut atuuttunik aaliangersaavigineqarlutik.

Nunaminertanik agguaassineq, pingaarnertut pilersaarusiaq tunngavigalugu nunaminertanik agguaassinermut malittarisassanik, aaliangersagartaqarpoq.

Kommuneplani sunaava?

Kommunalbestyrelsi kommunimi nunaminertat atorneqarnissaat pillugu pilersaarusiortussaavoq, inatsisiliornikkullu aaliangersarneqarpoq, kommuneplanip immikkoortut sisamat tulluuttut imarissagai:

- Kommunip ineriartornissaanut siunniussat, anguniakkallu, nassuiaataat
- Kommuni tamakkerlugu, aamma illoqarfiit nunaqarfiillu tamakkerlugit, sammivilersuutit pingaarnerit, kiisalu asip atorneqarnissaanut aaliangersakkat.
- Nunaminertat atorneqarnissaannut, sanaartornermut, nunaminertanullu ataasiakkaanut aaliangersakkat pingaarnerit
- Nunaminertanik agguaassisarneq pillugu aaliangersakkat

Aaliangersakkat pingaarnerit **ilassuserneqarsinnaapput** sanaartorfinnut, aqqusinernut aqqusineeqqanullu, pilersuinermit, nunaminertanut sanaartorfigeqqusaanngitsunut il.il., immikkuualuttunut aaliangersakkanik.

Kommunalbestyrelsi pisussaavoq kommuneplani ataavartumik malinnaavigissallugu, kommunalbestyrelsillu ukiut sisamakkaarlugit isummerfigisassavaa, kommuneplani kommunimut qinigaaffiup atuuttup iluani allanngortinneqartariaqarneris.

Pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisissaat nr. 17, 17. november 2010-imeersoq:

[I_nr_17-2010_kn.pdf](#) (82.2 KB)

Pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. 34, 9. december 2015:

 [inatsisartut_inatsisaat_nr_34_-_9_december_2015.pdf](#) (97.7 KB)

Ilitsersuivoq:

 [arealer_udlagt_til_offentlige_formaal.pdf](#) (226 KB)

[tilbagesøgelse_af_arealer.pdf](#) (108.5 KB)

[dispensation_fra_bevaringsudpegning_kn.pdf](#) (162.9 KB)

Pilersaarutip atornissaa ilinniaruk

Ataani takusinnaavat ilisaritsissut naatsunnguaq kiisalu video ilitsersuut pulaffigineqarsinnaasoq, tassani pilersaarut digitaliusoq qimerluuataarsinnaavat.

Aammattaaq periarfissaqarputit video qarasaasiarnut downloade-ssallugu linke talerpiatungaaniittoq atorlugu.

Nassuiaatitaa uani takuuk:

klikvideo_kn.mp4 (11.1 MB)

Inatsisitigut sunniutit

Inatsisitigut sunniuteqaataagallartut

Kommunip pilersaarutissaatut siunnersuut imaluunniit kommunip pilersaarutaanut taliussaq tamanut saqqummiunneqarsimagaangat, siunnersuummut ilaasut nunaminertat, illut atortulersuutillu inaarutaasumik kommunip pilersaarutaanik imaluunniit kommunip pilersaarutaanut tapiliussap imarisaanik allannguisinnaanermik pilersitseratarsinnaasumik, sanaartorfigeqqusaanatilluunniit arlaatigut iliuuseqarfigalugit atorneqaaqqusaanngillat.

Pilersaarusionerq pillugu inatsimmi § 23, imm. 3 naapertorlugu oqaaseqaatinik allannguutissatullu siunnersuutiniq saqqummiussinissamut piffissaliussap qaanngiunnerata kingorna, piffissaagallartillugu akerliliissutiniq takkuttoqarsimanngippat, kommunalbestyrelsiq akuerisinnaavaa, nunaminertaq kommunip pilersaarutissaatut siunnersuummut imaluunniit kommunip pilersaarutaanut tapiliussassatut siunnersuummut ilaasoq, sanaartorfigeqqusaallunuunniit kommunip pilersaarutaanut imaluunniit kommunip pilersaarutaanut tapiliussamut naapertuuttumik arlaatigut iliuuseqarfigalugu atorneqarsinnaasoq.

Siuliini allanneqartut aalajangersakkat atuutissapput, § 25 naapertorlugu kommunip pilersaarutissaatut siunnersuutip imaluunniit kommunip pilersaarutaanut tapiliussassatut siunnersuutip tamanut saqqummiunneqarnissaata tungaanut, taamaattoq siunnersuutip saqqummiunneqarneraniit naatsorsorlugu sivilunerpaamik ukiuq ataaseq atuussinnaalluni.

Inatsisitigut sunniutit.

Kommuneplanip imaluunniit kommuneplanimut ilassutip inaarutaasumik aaliangiiffigineqarnera pisortatigoortumik nalunaarutigineqareerpat, pissutsinik, inatsisitigoortitanik imaluunniit iliutsinik tigussaasunik kommuneplanip aaliangersagartaanut akerliusunik, ingerlatsisoqassanngilaq.

Kommunalbestyrelsi kommuneplanip atortinneqarnissaanik suliaqassaaq, matumani nunaminertanik agguaassinermut tunngasunik, takuuk Pilersaarusionerq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 17, 17. november 2010-imeersumi kapitali 6 (§ 29).

Kommuneplanip aaliangersagartaanii immikkortoq, takuuk Pilersaarusionerq inatsimmi § 14, imm. 2, nr. 3, aamma § 14, imm. 3, qaqugukkulluunniit, illumik piginnittumut imaluunniit nunaminertamik atuisuusumut, inatsisitigut pituttuisuupput.

Kommunalbestyrelsi inerteqqummik aaliangersaasinnaavoq, pissutsinik pilersitsisoqassanngitsoq, nunaminertat aaliangersagartaat malillugit

unitsinneqarsinnaasunik, pilersaarusiormut inatsimmi § 14, imm. 2, nr.3 aamma § 14, imm. 3 malillugit.

Inerteqqut, ukiumi ilivitsumi atorunnaarsinneqarallarsinnaavoq, ataasiaannarlunili. Inerteqqut tamanut ammasumik nalunaarutigineqassaaq.

Naalakkersuisut, kommunalbestyrelsi isumaqatiginiareerlugu, kommuneplanip suliarineqarneranut piffissaliussanik aaliangersaasinnaavoq.

Tikilluarit

Kommune Qeqertalimmut kommunip pilersaarutissaanut siunnersuut siulleg Kommunalbestyrelsip akuersissutigini kuuaa. Kommunip ukiuni tulliuttuni aqqaneq-marlunni, 2030 tikillugu, ineriartornissaanut takorluukkavut anguniakkavullu kommunip pilersaarutaata nassuiaateqarfigai.

Kommunip pilersaarutaa digital-inngornikuuvog tassanngalu innuttaasut, sulianik suliarinnittartut, oqartussaasut aamma naalakkersuinikkut suliaqartut pissarsiarinnissinnaanerata tamatuma annertusitinnikuuaa. Kommunip pilersaarutaa digital-iusoq inunnut tamanut saaffiginnittuuvog, kommunimi maleruagassat, suliamik ingerlatseriaatsit, aalajangersakkat pilersaarutillu atuuttut pillugit annertunerusumik paasisaqarnissamik kissaateqartunut imaluunniit siunissamut kommunip sunik takorluugaqarneranik paasisaqarnissamik kissaateqartunut.

Kommunip pilersaarutaanik ilaannakuusumik nutarterisoqassasog Periusissatut pilersaarut 2017 atorlugu akuersissutigineqarnikuuvog aamma takornariartitsisarnerup inuussutissarsiuteqarnerullu inerisaaffiginissaannut pilersaarusiornissaq kommunip pilersaarutissaatut 2018-30-imut siunnersuummi immikkut ittumik isiginiarneqassaaq. Tamatuma ilutigisaanik attaveqaateqarnermut tunngasut inerisarneqarput, matumani attaveqaqatigiinneq mittarfiillu pillugit pilersaarutit pingasut piviusunngortinneqarnissaat pillugu aalajangiinissaq utaqqineqarluni.

Kommunip pilersaarutissaatut siunnersuut maannakkut sapaatit akunnerini arfineq-pingasuni tamanut tusarniutigineqarluni saqqummiunneqarpoq. Piffissami tassani innuttasut kikkulluunniit, suliffeqarfiit, paaqqinnittarfiit, peqatigiiffiit assigisaallu, oqaaseqaatinik allannguutissatullu siunnersuutini nassiussisinnaapput. Tusarniannerup ingerlanneqarnerata kingorna, akerliliissutaasimasinnaasut allannguutissatullu siunnersuutaasinnaasut kommunalbestyrelsimit oqaluuserineqarsinnaapput, kingornatigullu siunnersuut inaarutaasumik akuersissutigineqarsinnaavoq.

Pilersaarusiornermik toqqortaasivik

Tusarniaanermut akissut

Sammivilersuutit pingaarnert

Ilitsersuut

Kommune Qeqertalik, issittup killegarfiata avannaani inissisimassoq Kalaallit Nunaata kitaata avannaatungaaniittoq 57.500 kvadratkilometerinik angissuseqarpoq. Kommuni angissutsimigut nunatsinni minnersanut ilaavoq kiisalu 7.850 km missaanni sineriaqarluni kommunimi illoqarfiit nunaqarfiillu inissisimaffigisaannik.

Naak kommunip annerpaartaa sermersuarmit qallerneqarsimagaluartoq, silaanna, uumasooqassusia, naasoqarneralu avannaamiit kujammut assigiinngisitaqaaq, aammattaaq kaperlattarnerata, segeernullu kaviinnartarnerata, sivilissusaat assigiinngisaat. Issittumik silaannaqarnerata kinguneranik, ukiut amerlanersaanni Decembarimiit Aprili/Maaji-mut, ima sikuusarpoq. Taamaattumik kommunip annersaani umiarsuit atorlugit angalaneq, piffissami tamatumani ajornarsisarpoq, taamaaligaangallu nassiussat ilaasullu timmisartuunneqartariaqalersarput. Pinngortitap piliaanik assigiinngissutsit saniatigut, avannaani Siorapalummiit kujammut Attumut, kulturikkut sumiorpaluutsikkullu assigiinngissutsit annertoqaat.

Sammivilersuut pingaarneq allaaveqarpoq pilersaarutitut suleriaatsimik ,aamma Kommunalbestyrelsen kommunip ineriartornissaa pillugu takorluugaanik, imarisaalu tassaapput Kommune Qeqertalik ilisarnaatit pingaarnert suleriaatsillu ataatsimut isigalugit allaaserinert, matumani illoqarfiit ilusaat, inuussutissarsiutit, angaallanermi periarfissat, ilinniartitaanermi ingerlanneqartut pingaarnert, aamma imminut pilersorneq allallu. Sammivilersuut pingaarneq takussutissiissaaq, ullumikkut pissutsit qanoq innernerannut, aamma ineriartornerup siunissami isikkussaatus takorluukkanut.

Sammiviit piviusut pilersaarusiortfiginert, innuttaasut ineriartornerani sumut ingerlasoqaraluttualerneranik tikkuussissutitut, najugaqariaatsimut suliffissaqarnermullu qanimut attuumatillugit suliarineqartarput, taamalilluni imminut nammattumik, siunniussanullu naapertuuttumik ineriartortoqarnissaanut tunngavissat pisarsiarineqarsinnaasut pitsaanerpaat qulakkeerneqarlutik – ilaatigut silap pissussaasa allanngoriartorneri qissimigaarlugit.

Siuaasaniit kingornussarsiat paaqqutarineqarnerilu

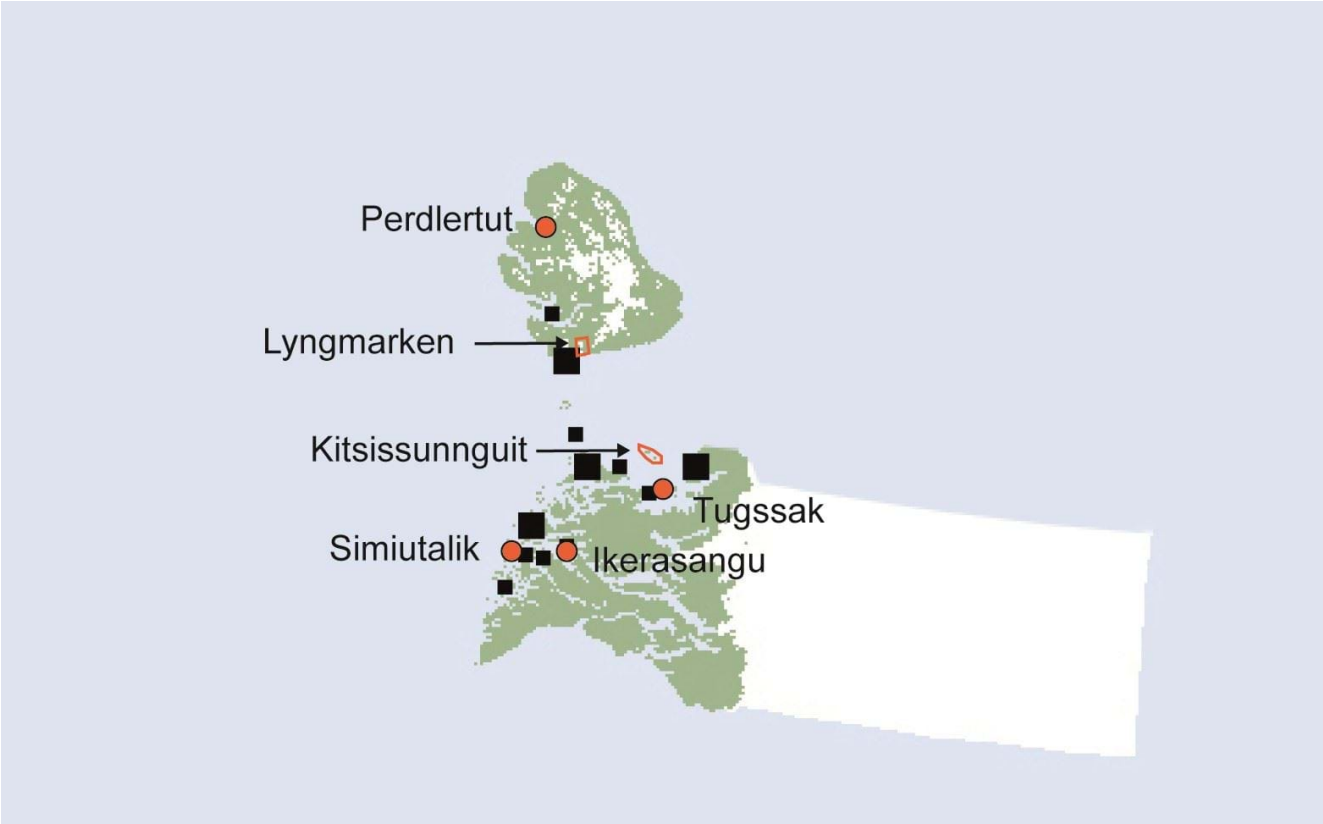
Siuaasaniit kingornussarsiat nunasiaataasimanerup nalaaninngaanneerlutillu siuaasatta inuit kulturianneerput allaallu sulii siusinnerusumminngaanneerlutik. Siuasaaniit kingornussarsiat inuit ingerlataannit, pinngortitallu allanngorarneranit, sunnigaajuartarput – minnerunngitsumik, silannaap allanngornera pissutigalugu, malunartumik kianerulerneranit. Tigussaasumilli pilersaarusiorneq tassaavoq, kingornussarsianik eriagisarialinnillu nalituunik, inoqarfinni sumi tamaaniittunik, aamma Kommune Qeqertalik asimi nassaassaasunik, paaqqutarinninnissamut sakkoq pingaarutilik.

Siuaasaniit kingornussarsiat eriagisariallillu nalituut kommuneplani suliarineqarneranut atatillugu peqqissaartumik misissorneqarput ilanngunneqarlutillu, tamakkununga ilaapput eqqissisimatitat aamma, illut allallu, eqqissisimatitaallutillu eriagisariallit. Nunaminertat eqqissisimatitat sammivilersuutit pingaarnerit tamakkiisumik nunap assiliornerini takuneqarsinnaapput, illut eqqissisimatinneqarlutillu erisassanngortinneqarsimasut, illoqarfiit nunaqarfiillu ataasikkaat sammivilersuutaasa pingaarnerit nunap assiliornerini, takuneqarsinnaasut.

Eriagisariallit suliniuteqarfiginissaannut suliniutitutissatut pilersaarutit allat, kommunip illoqarfiini nunaqarfiinilu iluarsartuussinissanut nutaanillu sanaartornissanut attuumassuteqarput. Suliniutit, ataatsimut aaliangersakkatigut aamma aaliangersakkat pingaarnerit imaluunnit aaliangersakkat immikkoortunut tunngasut atorlugit nalimmassagaapput, ilaatigut qulakkeerinnissutaallutillu ingerlatitseqqissutaasunik, imaluunniit illoqarfimmi kulturikkut kingornussarsianik ineriartortsinneqartunik ingerlatseqqiffiusunik.

Eriagineqarsinnaasunut suliniutinut uiggiutitut aammattaaq tamanna ersarilluinnartumik takornariaqarnikkut isumalluarnartutut inissisimavoq. Najugaqarfinni attassinissaq siunertaralugu kulturikkut naleqartitat immikkut sammineqearnissamik pisariaqartitsisut pillugit pilersaarusiortoqarsinnaavoq – matumani eqqissisimmatitaaratarsinnaasut ilanngullugit – kiisalu pisuttuarfinnik, talittarfinnik, unnuiffissanik assigisaannillu takornariaqarnermut attuumassuteqartunik ineriartortitsinikkut.

Nunaqarfitoqaasimasut Nunatta Katersugaasivissuanit Allagaateqarfianillu nalunaarsorneqarsimasut uani takuneqarsinnaapput: www.natmus.gl

Ilinniartitaaneq peqqinnerlu

Atuarfiit, ilinniarnertuunngorniarfiit aamma ilinniarsiit ingerlaqqiffiusut

Kommune Qeqertalimmi meeqqat atuarfii Aasianni innarluutilinnut atuarfik (Ado Lyngep Atuarfia) ilanngullugu 13-upput. Illoqarfinni atuarfiit 1.—10.-klasse-nut aggulussimapput, taamaattorli atuarfiit mikinerit nunaqarfinniittut 1. – 7. klasse-mut atuartoqarlutik. Meeqqat atuarfinnut tunngatillugu unammilligassat pingaarnertit tassaapput, atuartut ikippallaarnertit pingaartunik nunaqarfiit atuarfiini, aamma iluarsartuussisoqarnissaanik pisariaqartitsinerup nukinnginnarsilluinnarnera.

Tamakkua saniatigut Qasigiannguani efterskoleqarpoq – Villads Villadsen-ip efterskolia – atuartunut 80-nut inissalik. Efterskole pingaarnertit pingasunik sammisaqarfiuvoq: Adventure/Outdoor, Ilusilersuineq/Eqqumiitsuliorneq aamma Attaveqatqatgiinneq/IT. Atuarfik pitsaasunik angusaqarfiusarpoq tamannalu atuartut, ilinniarsiinnut allanut ingerlaqqittut amerlassusaasigut takuneqarsinnaavoq – tassami atuartut 70 %-iisa missingi atuareernerminni ilinniarsiinnut ingerlaqqiffiusunut ingerlaqqittarput.

Avannaani Ilinniarnertuussat Ilinniarsiit imaluunniit GUX Aasiaat, nunarsuarmi ilinniarnertuussanut ilinniarsiit avannarlarsaasa ilaat Kalaallit Nunaanni ilinniarnertuussat ilinniarsiisa avannarlarsaraat. Atuarfik Aasianni inissisimasooq kujataani Kangaatsiammiit avannamut Qaanaap tungaanut 1150 kilometerisut isorartutigitsumi atuuffeqarpoq, taamaalillunilu illoqarfinni ilinniartunut inissiani 400-it missaat agguataarlutik atuatuullutik.

Illoqarfiit arfineq pingasuusut tamarmik immikkut Piareersarfeqarput, ukioq ataaseq, inuussutissarsiutinut imaluunniit ilinniarsiinnut ingerlaqqiffiusunut qaffassaataasumik/piareersaataasumik atuartitsiviusartunik.

Kommuneplanip suliarineqarneratigut, assersuutigalugu, kommunip atuarfiisa ilinniartoqarfiisalu allilerneqarnissaannut initaasalu pitsangorsarneqarnissaannut, nunaminertanik qulakkeerinnittoqartassaaq. Kommune Qeqertalik illoqarfiit arfineq pingasut qitiusumik ilinniartoqarfiunerat nangittumik nukittorsarneqassaaq, pilersaarusiortuullu atuutilersussap ingerlanerani, atuarfinnut ilinniarteqarfinnullu pioreersunut suliniutip annersaa, iluarsartuussinernut allilerinernullu anikinnerusunut tunngatinneqassaaq. Naatsorsuutigineqarpoq, kommuneplanimi nunaminertani pineqartunut attuumassuteqartuni, inissaq naammattoq pineqareersoq.

Peqqinneq

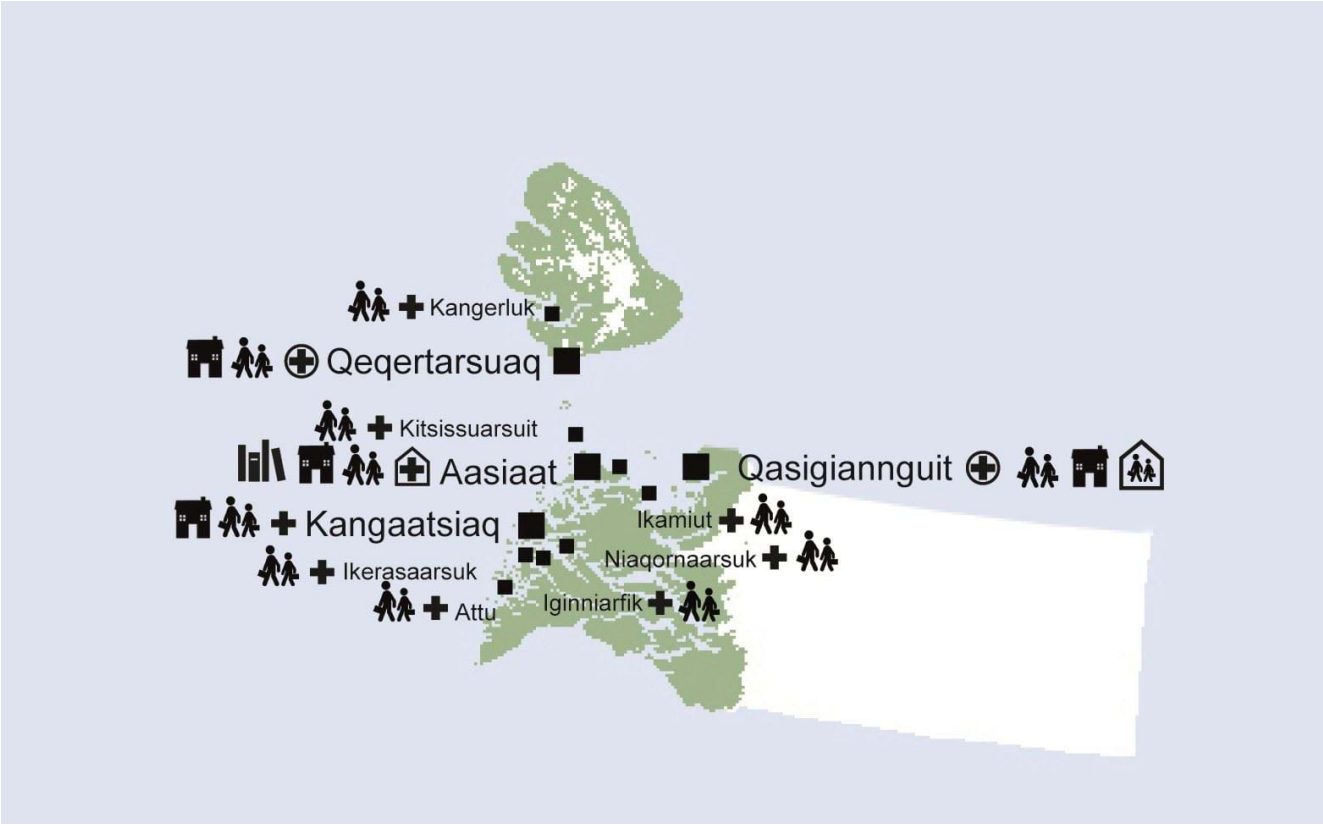
Kommune Qeqertalik nunap immikkoortuani peqqinnissaqarfik immikkoortortaqarfik `Disko`-p ataaniippoq, taanna 2011-mi januarimi atuutsitsilernerimi pilersinneqarpoq.

Immikkoortortaqarfiit tamarmik napparsimaveqarput, nunap immikkoortuani peqqinnissaqarnermik sulianut pingaarnertut akisussaasunik, taakkua ataanni inissisimapput napparsimaviit aamma qitiusumik peqqissaaviit, kiisalu mikinerusuni niviarsiamut nakorsiartarfiit. Kommunip nunap immikkoortuani napparsimavii Ilulisanillutillu Aasianniipput, illoqarfiit sinneri arfinillit qitiusumik peqqissaaveqarlutilluunniit napparsimaveqarput, takuuk sammivilersuutit pingaarnert pillugit nunap assiliorneri.

Peqqinnissamut nunap immikkoortuani aammattaq Kigutigissaasut ilaapput, illoqarfinni ataatsimik imaluunniit amerlanerusunik kigutit nakorsaqaartut. Taamaattoq Kangaatsiaq ukiumut ataasiaannarluni kigutit nakorsaanniit sullinneqartarluni.

Peqqinnissaqarfiup 2011-mi iluarsaqqinneratigut aammattaq telemedicin, ilaatigut innuttaasunut avinngarusimasuni najugalinnut, neqeroorutitut nutaatut atuutilersinneqarpoq. Telemedicin-ip atorineqarsinnaanera pillugu assigiinngiiartunik misilittagaqartoqarpoq, 2013-mili telemedicinip atorineqarnissaanut siunersortimik atorfinitsitsisoqarneratigut, peqqinnissaqarfimmiit neqeroorutip ingerlateqqinnissaa ineri-artortinneqarnisaalu aaliangiunneqarput, taamaalilluni eqqortumik sukkannerusumillu, nappatip suunera paasineqarsinnaalerluni, nakorsarneqarneralu aallartillugu.

Taamatut allaanerusumik peqqinnissamut tunngasumik suliniuteqarnek, ullumikkut aaqqissuussaaneq aallaavigalugu suliaavoq, sapinngisamik nuna tamakkerlugu sumiiffinni tamani peqqinnissaqarfik peqatigalugu, digitaliserinerlu aallartinneqareersoq nangeqqillugu. Pinaveersaartitsineq peqqissutsimillu siuarsaaneq immikkut pingaartillugit sammineqassapput – ilaatigut utoqqaat amerlanerulernerisigut, inooriaatsit kingunerinik nappaatit pilersartut amerliartornerisa, akisunerusunik immikkuullarissunillu suliarinneriaaseqalernerup, aammalu innuttaasunut annertunerusumik, pitsaanerusumillu, attaveqartoqalernissaanik piumasaqaataasut kingunerinik, aningaasartuutit annertunerulernissaat, pissutigalugu.

Sanaartukkat teknikkimut tunngasut aamma imminut nammassinnaassuseq

Kommune Qeqertalik teknikkikkut qaffasinnerusumik pilersuineq Nukissiorfinnit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunit isumagineqarpoq, taakkualu kommunip innuttaasa amerlanerpaartaannut, imermik, innaallagissamik, kiassarnernillu pilersuisuupput. Nukissiorfiit sumiiffinni innaallagissiorfiit aqqutigalugit sullissipput makkunani, Qasigiannugit, Aasiaat/Kangaatsiaq aamma Qeqertarsuaq.

Teknikkikkut pilersuineq

Ataatsimut isigalugu illoqarfinni nunaqarfinnilu ataasiakkaani pilersuinerup ilusaa assigiinngisitaartorujussuuvoq, ilaatigut sumiiffinni periarfissat nunallu pissusai tunngavigalugit. Illoqarfinni nunaqarfinnilu ataasiakkaani sumiiffimmi pissutsit, maannakkorpiaq atuuttut, sammivilersuutini pingaarnerni allaaserineqarnikuupput.

Nunaqarfinni innaallagissamik pilersuineq pingaarnertut ingammik innaallagissiuutit diesel-itortut atorlugit ingerlanneqarpoq, kisiannili imermit nukissiuutit nutaat ilaatigut Kuussup Tasiata eqqaani Aasiaat aamma Qasigiannugit akornanniittumi aamma Qeqertasuarmi /qeqertarsuup avannaani), tak. immikkoortoq "Bæredygtighed". Kommunip innaallagissiorfiit pioreersut pilersaarutaasullu, sammivilersuutit pingaarnertit pillugit nunap assiliornerini takuneqarsinnaapput.

Kommunip illoqarfiini nunaqarfiinilu kiammik pilersuineq oliefyr-it atorlugit – ungasissumiit kiassarneq, qitisumi kiassaateqarfiit, imaluunnit namminerisamik oliefyr-it aqqutigalugit pisarpoq.

Imermik pilersuineq inoqarfimmiit inoqarfimmut assigiinngisitaartumik pisarpoq, pinngortitaq pissamaatai ukiullu qanoq ilinera apeqqutaatillugit. Illoqarfiit nunaqarfiillu amerlanersaat nunap qaavata ernga, sumiiffinni imeqarfilianniit ruujorit innaallagissamik qerinaveersarutitallit oqorsaasorsoriikkallu, biilit imermik assartuutit, maqitsisarfiillu aqqutigalugit, imermik pilersorneqartarput. Allat imaaniit tarajuaatsit imaluunniit nilannik aatsitsineq atorlugit pilersugaapput. Pilersuiffiit pingaarnertit (tatsit taseqarfiilluunniit) illersornissat pillugit killegarfiliigaapput, taakkualu sanaartorfissanik atuinissamut killiussamik ilaqarput.

Imermik pilersuinermissuulli sumiiffinni eqqaavilerineq assigiinngisitaqaaq – pingaartumik unnuaanerani eqqanut taakkualu isumagineqartarnerannut tunngatillugu. Illoqarfiit nunaqarfiillu tamarmik eqqaavissuaqarput – nalinginnaaneruvorlu taassuma sissap ungasinngisaani inissinneqartarnera – tassanilu inuussutissarsiteqarfinniit illulerinermiillu eqqakkat ikuallanneqartarput, paaqqutarineqarlutik imaluunnit atoqqinneqarsinnaasut immikkoortitserneqarlutik. Illoqarfinni anginerusuni ikuallaasarfivinnik pilersitsisoqarnikuuvoq,

eqqakkat ikuallanneqarsinnaasut suujunnaarsinneqarfigisartaqaannik. Ataatsimut isigalugu, sumiiffinni arlalinni eqqaaviit eqqaamiuinut, angallannermut, aamma illoqarfiup inuussutissarsiutillu siumut sammisumik ineriartortinneqarnissaannut, tulluanngitsumik inissitaapput. Taamaallilluni ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu pisariaqalissaaq, nutaanik siunertamut naapertuunnerusunik, inissisimaffissaannik nassaarnissaq.

Imeq illulerinermit igitaq unnuaanerani eqqakkat arlalinnik imminnut attuumassuteqarput. Immikkoortortani eqqakkanut kuuffilersorneqarsimasuni imeq igitaq (qernertoq qasertorlu) kuuffiit aqputaat atorlugit imaanut ingerlatinneqartarpoq, immikkoortortanilu tankeqarfiullutillu puussiat atorlugit/unnuaanerani eqqakkat isumagineqartarfiini, imeq illulerinermit igitaq nunamut kuutsiinnarneqartarpoq, eqqagarli qernertoq unnuaanerani eqqakkat isumagineqartarfianniit imaluunniit tummeraasaniit imaanut iginneqartarluni. Imeq illut qaliasigut, aqqusinerniit, illoqannginnersaniillu kuuttoq, kussiniliat il.il, aqqutigalugit nunamut kuutsinneqartarpoq.

Aammattaaq 2013-miilli eqakkanik passussineq pillugu nutaanik malitarisassirortoqarpoq – inuussutissasrsiuteqartut eqqagaannut, inuinnaat eqqagaannut kiisalu anartarfilerinermut. Nutaanik malittarisassiornikkut siunertarineqarpoq, pitsaasumik avatangiisimmillu mianerinnittumik, eqqaariaaseqalernissaq, aamma mingutsitsinerup peqqissaannginnerullu akiorneqarnissaat eqqarsaatigalugu. Aammattaaq neriuutigineqarpoq, atoqqiisinnaanerup siuarsarneqarlunilu ilusilersorneratigut aningaasanik isertitaqartoqarsinnaassasoq – aammattaaq imminut nammattumik ingerlatsisinnaanerup tungaaniit isigalugu.

Tele-p atortui il.il.

Tele-p internettikkut pilersuinerata pitsaassusia angusinnaasaasalu annertussusiat, silarsuarmi kommunit annersaanni siumut isigisumik oqaloqatiginnerup, IT-millu atuinerup, tunngaviissa annertusarniarnerannut, pingaarutilerujussuupput. Kommunimi inoqarfiit akuttunerujussui pissutigalugit, teknikkikkut aaqqiissutaasinnaasunik immikkut ittumik suliaqartoqarnissaa, kiisalu tamat oqartussaaqataanerisa iluani oqaloqatigeeriaatsinik nutaanik pilersitsisoqarnissaanik, pisariaqartitsisoqar-poq. Attaveqatigiinnermi pitsaannerusunik sinaakkutaqartoqarnissaanik ujartuineq annertuvoq, pingaartumik nunaqarfinni.

Nunatsinni tele aqqutigalugu attaveqaatit tamarmik TELE Greenland A/S-mit isumagineqarput, kommunip illoqarfiini nunaqarfiinilu amerlanerpaani sakkortusaavinnut attavilikkanik napparuteqarfeqartumit. Sakkortusaaviit pingaarnerit nunarsuup sinneranut kabelersuit immap naqqatigoortut – Greenland Connect – atorlugit attaveqarput. Imaatigut kabel-ip Kangaatsiamut aamma Aasiannut apuunneqarneratigut kiisalu Qasigiannuanut aamma Qqeqertarsuarmut radio-kkut tigooqqaassutit sakkortusarneqarneratigut kommunimi illoqarfinni tamani 3G tamakkiisumik atorneqarsinnaalerpoq.

Aammattaaq TELE Greenland-ip angallatit radioat isumagisaraa, Nunatta imartaa

tamakkerlugu ajutuulernermi isumanaallisaanermilu sullissivik. Angallatit radioat Aasianni inissisimaffeqarpoq.

Sanaartukkat ulorianaateqarsinnaasut

Illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani sanaartukkanik ulorianaateqarsinnaasunik, ataatsimik arlalinniilluunnit, peqarpoq, tamakkulu tassaapput tankeqarfiit, qartiterutissaasiviit allallu. Sanaartukkat ulorianaateqarsinnaasut tamarmik piumasaqaatitalinnik killigititaqarlutillu / isumannaatsuunissamut killegarput, killigititat iluani atuisinnaanermik aqutsisuusunik – matumani ilaatigut sanaartorsinnaanermut tunngatillugu.

Piumasaqaatitalimmik killigititat, avatangiisaasunut ingerlatanullu attuumas-suteqartunut pingaarutilerujussuupput, aammattaarli illoqarfiit nunaqarfiillu alliartornissamut periarfissaannut pingaaruteqarlutik. Taamaattumik pingaartinneqarpoq, sanaartukkanik ulorianaateqarsinnaasunik nutaanik inissiinissap, aammalu pioreersunik allamut nuussisoqarsinaanerata, illoqarfiup siunissami alliartorfigisinnasai eqqarsaatigilluinnarlugit pisarnissaat.

Akilersinnaasumik ingerlatsineq

Aatsaat taama, avatangiisimut, pinngortitamut aningaasaqarniarnermullu tunngatillugit, minguitsumik imminullu nammattumik aaqqiinerit, pingaartinneqartigilerput. Minnerunngitsumik ataavartumik nukissiuuteqarnermut tunngatillugu, periarfissat allaanerusut, sammineqarlualersimapput.

Periarfissat annersaasa ilaattut taaneqartariaqarput imermik nukissiuutinik marlunnik sanasoqarnissaa, tassani pilersaarutigineqarmat ilaatigut Aasiaat aamma Qasigiannugit akornanniittumi Kuussuup Tasiata eqqaani kiisalu Qeqertarsuup avannaatungaani. Nukissiorfinnik pilersitsinikkut CO₂-mik aniatitsineq ukiumut 20 tonsinik annikilleriassaaq. Piffiit taakku marluusut komunimut pilersaarummut ilanngunneqarnikuupput taamaatorli nukissirfissat suli aalajangersaavigineqaratik.

Ataavartumik nukissiuuteqarnermut tunngatillugu periarfissat allat tassaapput nunap iluata kissarneranik atuineq, immaqalu aamma seqernup qinngorneri imalunnit seqernup kissarnera, kiisalu anorisaatit atorlugit periarfissat. Pilersaarut periarfissiivoq, iluarsartuussinernut nutaanillu illuliornernut atatillugu, seqernup qinngorneri atorlugit nukissiuutinik ikkussuisoqarsinnaaneranut. Kiisalu nunaminertanik, anorisaateqarfissanik aamma seqernerup qinngorneri atorlugit nukissiuutinik ikkussuiviusinnasunik tunniussaartoqarsinnaanera, suli peqqissaartumik nalilersuivigineqarpoq.

Aammattaaq illuliornermut, angallanermi periarfissanut eqqaavilerinermullu tunngatillugu, periarfissaqarpoq – immikkut ittunik atortussianik sarfamik atuinikinnerunissaq siunertaralugu sanaanik, oqorsaatisiat, seqinermik iluaquteqarnissamut sammititat il.il., – aammattaaq illoqarfiup akilersinnaasumik alliartornerani atorneqarsinnaasunik, tamatumani silaannap

pissusaanut naleqqusarneq, ussissaaneq aamma angallannermi periarfissat, pingaarutilittut inissisimallutik. Angallassinertup imminut nammattumik ingerlalersinnaaneranut pitsanngorsaait, siullertut pingaarnertullu, illoqarfiit iluini avataanilu aqqusineeqqat pitsanngorsarneqarlutillu anner-tusarneqarnissaannut tunngassuteqarput. Suliniutit eqqaavilerinermut tunngasut immikkortumi "Teknikkikkut pilersuineq"-mi allaaserineqarput.

Inuussutissarsiutit aamma angallannermi periarfissat

Aalisarnek aamma umiarsuliveqarnek

Kommunimi umiarsualiviit tulaffiusartullu tamarmik Namminersorlutik Oqartussanit pigineqarput. Sanaartukkat taamaalillutik nunatsinni inuiaqatigiinni pingaaruteqarluinnartumik inissisimapput, tassami inuussutissarsiutit pingaarnerit soorlu aalisarnek takornariaqarnek kiisalu nioqqutissanik assartuneq, tamakkunannga pinngitsuuisinnaangillat. Umiarsualiviit assigiinngisitaqaat, angissutsiminnut, atornegarnerminnullu tunngatillugu, assigiinngitsunullu pingasunut immikkoortinneqarsinnaallutik: Umiarsualiviit imarpikkoortaatnik tulaffigineqarsinnaasut, umiarsualiviit pajuttaatinik tulaffiusartut, aamma umiarsualiviit nunaqarfinnut an-gallassinermi atornegartartut.

Umiarsuliviit, umiarsuillu ingerlaarnerat, nunarsuup sinnerani nunattalu iluani assartuinnermi, pingaaruteqarluinnartuupput. Assartueriaatsit assigiinngitsut marluusut tamarmik Royal Arctic Line A/S-mit ingerlatarineqarput. Nunatsinniit avammut assartuineq annerpaartamigut aalisakkanik tunisassianik toqqammaveqarpoq, nunatsinnuli assartorneqartartut tassaanerullutik inissialiornermut sanaartornermullu tunngassuteqartut, aamma nioqqutissat. Taamaattorli 2009-p kingornatigut assartorneqartartut annertussusaat malunnaatilimmik appariaateqarsimapput, nunarsuaq tamakkerlugu aningaasaqarnerup iluani ajornartorsiuteqartoqarnerata kingunerisaanik.

Aalisarnek – pingaartumik raajarniarnek, qaleralinniarnek saattuarniarnerlu – tassaapput inuussutissarsionermi sulit tunngavinni pingaarnerpaartaasut, nunattalu aningaasarsiornerani aaliangiisumik pingaarutillit. Tamanna aamma Kommune Qeqertalik atuuppoq, nunatta kitaani sinerissap annerpaataanik sineriaqartumi, aalisakkanillu tunisassiornermi, tunisassiorfinnik tunitsivinnillu peqarnerpaaffiusumi.

Ukiuni kingullerni akitigut ineriartornerup, nunarsuarmi niuernermi akitigut appariartorfiusup, ajoraluartumik, aalisarnermik inuussutissarsiummik, tatisisimavoq. Tamatuma kinguneranik, pisariaqarsimavoq aalisakkat pisaasartut amerlassusaasa qaffaavigissallugit, aamma, ataatsimut isigalugu, periaatsinik allanngortitsissalluni, ilaatigut tunisassiorfinnut tamatumunnga attuumassuteqartunut tunngatillugu. Royal Greenland – ingerlatsivittut annerpaatut – eqiterutsitsisariaqarsimavoq aammalu tunisassiorfinnik tunitsivinnillu matooraasariaqarsimalluni. Taamaalilluni Royal Greenland ullumikkut, kommunip iluani summiiffinni arlalinni, 4-nik tunisassior-fiuteqarpoq 4-nillu tunitsiveqarluni. Aaliasarnermik inuussutissarsiteqarnerup iluani allannguutit, aamma 2000-miilli sutigut tamatigut nukillaariartortoqarnera, malugineqarluarput, pingaartumik nunaqarfinni, tunitsivinnik matusiffiusimasuni, innuttaasut amerlassusaat sulisoqarniarnerlu qiviaraanni.

Nunarsuaq tamakkerlugu unammilleqatigiinneq annertusiartuinnartup, silallu pissusaasa allanngoriartornerisa nunatta imartaanut sunniutaat, siumut eqqarsarluni naaperiarneqassappata, aalisarnermik inuussutissarsiutit iluanni, annertoruujussusarnik aningaalisuteqartoqarnissaa pisariaqartinneqarpoq. Aningaasaliissutaasut aalisariutit namminneq nutarterneqartuarnernut sammitinneqarlutillu, aamma minnerunngitsumillu talittarfinnut amerlanerusunut pitsaanerusunullu, taakkunungalu atatillugu tunitsivinnut amerlanerusunut, tunngapput.

Naggataatigut – minnerunngitsumillu – umiarsualiviit ilaasunik angallassinermut, umiarsuarsuillu atorlugit takornariartitsinermut, pingaaruteqarlunnarput. Imaatigut angallassineq ukiup ingerlanerani sikusarnera apeqqutaatillugu allanngorartarpoq, aasaanerani angallattoqarnerusarluni. Ilaasunik angallassinermi angallassisut pingaarnerit tassaapput, Arctic Umiaq Line, Disko Line, aamma Royal Arctic Byg-deservice, tamarmik Kommune Qeqertalik sullissisuusut. Silap pissusaata allanngoriartornera kiisalu angallannermi pissutsinut piumasaqaatit nutaat takornariaqarnermi annertusisamik suliniuteqarnissami piumasaqaataasut taamaalilluni amerlanerit aamma umiarsuit anginerit – assersuutigalugu umiarsuit takornariartaatit tikissinnaalernerannik kinguneqarumaarut, tak. "Turisme"-mi immikkoortortaq, tassani siumut isigisumik kommunimi umiarsuit takornariartaatit siuarsarnissaannut immikkut samminninnissami isiginiarneqarumaartoq.

Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut umiarsualiveqarfittut oqartussaassuseqarfinnik toqqaanikuupput taakkulu aamma Kommune Qeqertalimmi pilersaarusiornermut ilanngussuunneqartariaqassallutik.

Timmisartuussineq

Timmisartuussineq nunatsinni angallannermi qitiulluinnartuuvoq, ullullu tamaasa nassiussanik ilaasunillu angallassinermi atorneqartarluni. Timminersartunut mittarfiit, heliportit, helistop-illu Kommune Qeqertalik sumiiffii sammivilersuutit pingaarnerit pillugit nunap assiliornerani takuneqarsinnaapput. Sanaartukkat tamakkua Mittarfeqarfiit pigisaraat ingerlataralugillu. Aasiaat suluusalinnut mittarfimmiit sullinneqarput kisiannili illoqarfit nunaqarfiillu allat qulimiguulinnut mittarfinniit sullinneqarlutik, nunaqarfiilli amerlanersaat heliporteqarlutilluunnit helistop-eqarput. Nunaminertat timmisartuussinermut atugassiissutaasimasut tamarmik, isumannaallisaanermut killegarfeqarput, makkua pillugit, isikkiviup, mikkiartortarfiullu akornusersuuteqannginnissaat il.il.. Isumannaallisaanermi killegarfiit nunaminertat atorneqarnissaannut pituttuisuuppuut, makkununga tunngatillugu, sanaartukkat portussusissai taamaalilluni aamma siunissami illoqarfiit alliartorfissaannut.

Timmisartuussineq aqqutigalugu angallannermi periarfissanik ineriartortitsineq, kommunip illoqarfiini periarfissat atorneqarnissaannik pilersaarutit ataatsimut isigalugit, pingaarutilittut inissisimavoq – minnerunngitsumik kalaallit nunataata kitaata avannaani takornariaqarnermik sullissineq siuarsarniarlugu. Illoqarfinni pingasuni, ullumikkut timmisartunit suluusalinnit kiffartuussiveqanngitsuni – Kangaatsiaq, Qeqertarsuaq aamma Qasigianniguit –

pilersaarusiortuup atuutilersussap ingerlanerani, sumiiffinni taakkunani, mittarfiit inissiffigisinnaasaat pillugit misissuisoqassaaq.

Aasianni suluusalinnut mittarfik Kommune Qeqertalimmi kisisartaavvoq. 2019-imut aningaasanut inatsimmi Kalaallit Nunaanni nunap immikkoortuini nutaanik arfineq marlunnik mittarfiliortoqassasoq aalajangerneqarsimavoq. Taakkuninnga pingasut Kommune Qeqertalimmi illoqarfinni Kangaatsiami, Qasigiannguani aamma Qeqertarsuarmi inissisimassapput. Taamaattumik maannakkut najukkami pissutsit misissorneqassapput nunap immikkoortuini siunissami mittarfissat inissiffissaat pitsaanerpaat nassaarinnissaat siunertaralugu. Tassani nunamik suliaqarnerit, timmisartornikkut teknikkikkut pissutsit silaannaap pissusaanut atasut, anori aamma silaannaap naqitsineranik anoraasuarternerit, Avatangiisinut sunniutissaanik misissusinerit kiisalu inuiaqatigiinni kinguneqaatissatigut misissuinerit ilanngullugit. Aammattaaq Naalakkersuisut najukkami misissuinissaanni innuttaasut aamma kommuni. Tassani qaqqanut, imermut aamma nunamut sanilliullugu pitsaanerpaamik inissiffissaa misissorneqassaaq. Taamatuttaarlu pingaaruteqartigaaq inissiiffissap illoqarfimmut sapinngisamik qaninninnerpaamiinnissaa. Kommunimi nunap immikkoortuini mittarfissai taamaalillutik najukkami illoqarfinnut pingasuusunut aamma pingaarnertut illoqarfimmut Aasiannut aammalumi taamaalilluni Kalaallit Nunaata sinneranut pitsaanerusumik ataqatigiissitsilissapput. Mittarfiit nutaat illoqarfinni inuussutissarsiutitigut ineriartortitsinissami pisariaqarluinnrput minnerungitsumiok takornariaqarnerup siiuarsarnissaani kiisalu illoqarfiit akornanni angallannermi annertuumik akikillisaassallutik.

Aatsitassanik tunisassiorneq

Aatsitassarsiornerup iluani ineriartornissamut periarfissat ilaatigut ikummatissanik imerpalusunik aamma aatsitassanik imaqarpoq tassanilu suliaqarfimmi ukiorpaalunni misissueqqissaarnerit ingerlanneqartarsimallutik. Aatsitassarsiorneq eqqarsaatigalugu tigussaasumik piiaanissaq eqqarsaatigalugu suliaqartoqarpoq taamaattoarli sulil killilimmik. Uulia gassilu eqqarsaatigalugit Qeqertarsuup kitaani aamma Baffin Bugt-imi misissuinerit killegartut aamma aallarniutaasumik misissuinerit ingerlanneqarsimapput.

Suliffissuaqarnermi tunisassiaq nutaaq tassaavvoq imeq puilasuneersooq imaluunniit imaani ilulissaniit tigooqqaanikkut ingerlanneqarsinnaasoq. Imeq puiaasaaqqanut poortorlugu imiliaralugu, immiaaraliaralugu, sikuliaralugu assigisaannilluunniit tunisassiaralugu ingerlanneqarsinnaavvoq. Kommune Qeqertalimmi ilaatigut Qeqertarsuarmi tunisassiorfeqarpoq.

Takornariaqarneq

Kommune Qeqertalik ataatsimut isigalugu takornariaqarnermi periarfissanik ulikkaarpoq – Nunatsinni annertunersaagunartumik. Taamaattumik takornariaqarneq, aningaasatigut imminut nammattumik ingerlalnissamut, qularnaatsumik matuersaataavvoq, ilaatigut kommunip illoqarfiisa nunaqarfiisalu arlallit ingerlaannarnissaannut tunngavimmut

ikorfartuutaasinnaalluni, aammattaarli Avannaani siumut sammisumik aningaasaliissuteqarnissamut tunngavissamik pilersitsissutaasinnaalluni. Nunap immikkoortuani qeqertarsuup tunua eqqqaalu takornariaqarnermut sulii aallaaviusussaavoq, matumani issittumi misigisassat kajungernartullu aallaavigalugit – ilaatigut qimussernerit, umiarsuarmik takornariartaatinik angalanerit, arfernik takusassarsiornerit, arsarnerit, pisuttuarnerit aamma nunaqarfinnut tikeraarnerit ilanngullugit.

Ineriartortitsinissamut periarfissat annertoqaat, taamaattorli neqeroorutitut atuumalluinnarlutik, matumani eqqarsaatigineqarput, umiarsualiviit, mittarfii, unnuinissamut periarfissat il.il., sumut inissinneqarneri aamma pitsaassutsit. Attuumassuteqarnermut tunngasoq assingusoq alla tassaavoq, inuussutissarsiutit offshore-ip kingunerisaatut pilersimasut ineriartortinnerat, ilaatigut aatsitassanik siammarterinermut, suliareqqiinermut aamma sulisussarsiornermut tunngatillugu. Kommuneplanip iluaniipput nunaminertat atugassiissutigineqarsimasut arlalissuit, sulili atorneqanngitsut, aallaavittut pisarialittut atorneqarsinnaagaluartut, soorlu takornariaqarnermik inuussutissarsiuteqarnerup, siumut sammisumik ineriartortinneqarnerani.

Piffissami pilersaaruseriusumik allannguutit annersarisassaasa ilagaat Ilulissanik mittarfik nutaaq anginerusorlu nunatta iluinnaani mittarfittut atuussinnarluni nunat tamalaat akornanni timmisartunik anginerusumik tiguisinnaanngortussaq. Allannguut Kommune Qeqertalimmut takornariaqarnermut pitsaasumik annertuumillu sunniuteqartussaq, soorlu aamma kommunimut sanilitsinnut Avannaata Kommunianut aamma ilaatigut Qeqertarsuarmut aamma Aasiannut ajornannginnerusumik tikinneqarsinnaalissallutik.

Silap pissusaasa allanngornerat, ataatsimut isigalugu asimukarsinnaanerup ajornannginnerulerneranik, kinguneqassaaq, umiarsuliviillu ilaat ukioq kaajalallugu angallavigineqarsinnaalissallutik. Tamanna pissutigalugu, sinerissami sumiiffinni alianaatsuni, soorlu Qeqertarsuup Tunuani, kommuneplanikkut nutaanik illuaqqiorfissatut aasarsiortarfiorfissatullu nalunaaqutserneqarsimasuni – takuuk immikkoortortaq "Asi", takornariat illuaraannik, takornariallu unnuiffigissinnaasunut assingusunik, pilersitsiortornissamut soqutiginninneq annertusiartorpoq.

Aammattaq kommuneplanimi ilaatinneqarput qimussit aqqutaat, aqqusineeqqat pisuttuurfissiallu, takornariaqarnermik inuussutissarsiuteqarnermut iluaqutaasut. Siunertarineqarpoq, aqqusineeqqat asimilu pisuttuarterfiit ataavartumik alleriffigineqarlutillu inerartortinneqartuassasut, qimussillu aqqutaat isumagineqarlutik.

Qimussit aqqutaat takornariartitsinermut atatillugu pingaarutilerujussuupput. Taamaattumik illoqarfiit nunaqarfiillu amerlanersaat nunaminertanik immik-koortitsinikkuupput, qimmilivittut atorneqartussanik – sumiiffiit ilaanni "qimmit qeqertaat" atugaapput. Siumut isigaluni, nunaminertat tamakkua pigiinnarneqarnissaat, aammalu sumiiffiit ilaanni periarfissanik allilerisoqarnissaa, pingaartinneqarpoq. Pilersaaruseriiffimmi atuutilersussami, kommunimut tamarmut qimmeqarnermut qitsuuteqarnermullu malittarisassanik suliaqartoqassaaq, kommuneplanimut immikkoortutut ilanngunneqartussamik.

Inuussutissarsiutit allat

Nunaminertat kommunip inuussutissarsiuteqarfii aamma umiarsualiveqarfii amerlasuut – aalisarnermut attuumassuteqartunik ingerlatsiviit sanaartukkallu ilanngullugit – inuussutissartiunik allarpassuarnik ilaartorneqarsinnaapput, soorlu assassorluni suliffeqarfinnik mikinerusunik, sullissinermik inuussutissarsiuteqarfinnik, quersuarnik, assartuussivinnik tunisassiorfinnillu. Illoqarfinni mikinerusuni nunaqarfinnilu nunaminertat sissamut qanittumiipput, illoqarfinnili anginerulaartuni illoqarfiit iluini immikoortortani allani ”inuussutissarsiuteqarfinnuinnaq” atugassanik nunaminertaqarluni. Nunaminertani inuussutissarsiutinut umiarsualivinnullu atorineqartuni nalinginnaavoq, nipiliorfiuneri isumannaallisaanissarlu pissutigalugit, assersuutigalugu, tankeqarfinnut peqqumaasiviillu ilaannut, ungasissusissamik piumasaqaateqartoqartarnera.

Ataatsimut isigalugu kommunip illoqarfiini nunaqarfiinilu inissaq inuussutissarsiutinut atugassaq 480 ha-nut naapertuuppoq. Naatsorsuutigineqarpoq kommuneplanip ukiuni 12-ni atuuffigisassaani, pisariaqartitsinermut matussutigissallugu, naapertuuttoq. Taamaattumik kommuneplani inuussutissarsiutinut atugassanik nunaminertanik nutaanik atugassaqartitsinngilaq.

Aqqusernit

Kommunimi aqquserngit illoqarfimmiinnangajak siassimapput kiisalu nunaqarfinni pingaarnertut aqquserngit pitsaannginnerusut, najukkami aqquserngit aamma aqquserngit namminersortunit pigineqartut, qamutitut illernit kiisalu nunaqarfinni pisuinnaat aqqutaat.

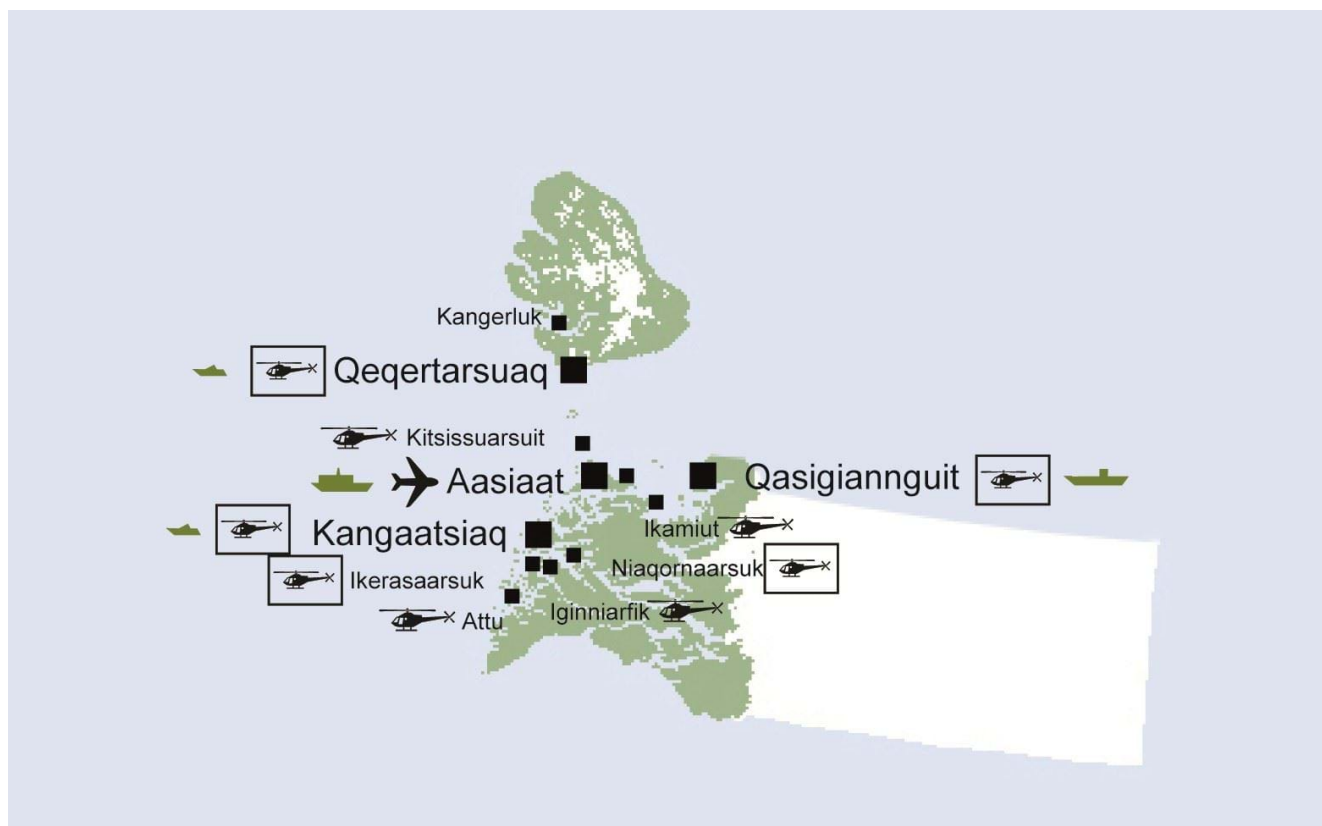
Siunertaasoq tassaavoq, illoqarfiup ineriartorneranut atatillugu aqqusernit ineriartortinneqassasut – matumani illoqarfiup immikkoortortaa nutaaq, inuussutissarsiutinut immikkoortortaaq nutaaq – minnerunngitsumillu – umiarsualivik, timmisartut mittarfiat aamma heliporte nutaaq, nunatsinni angallannermi pissutsinut tunngavippiaasut. Ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu silannaap pissusaasa allanngornerat sunniuteqalersinnaavoq, kommunip iluani illoqarfiit nunaqarfiillu imminnut qaninnerusut akornanni aqquserniortoqarsinnaalerluni, taamaalillunilu innuttaasut nikerarsinnaanerata annertusarlugu. Kisiannili, aqquserniassanut annertunerusunut aningaasartuutit, Namminersorlutik Oqartussanit isumagineqartarput.

Kommunimi aqqusineqarnikkut pissutsit kommunimi pilersaarut aqqutigalugu misissuataarneqarpoq, ingammik aqquserngit ilusaat aamma aqquserngiassat nutartikkat immikkut sammineqarlutik. Tamanna Kommune Qeqertalimmi aqqusernerpassuit nutarterneqarnerannik aamma atorunnaarsinneqarnerannik kinguneqassaaq. Aqquserngit ilaat biilnut uninngasarfiliarineqassapput aallalli aqqutigineqarsinnaanerata pillugu pitsanngorsarneqassallutik. Aammattaaq illoqarfinni aamma nunaqarfinni aqqusinertut ingerlaarfissiat pitsaassusaat aqqutigineqarsinnaanngorlugit.

Pisuinnaat aqqutaat aamma uninngaarfik angallattunit assigiinngitsunit atorineqarsinnaasoq ”Shared Space” aamma soqutigineqartorujussuupput 2030-llu tungaanut pilersaarusiortimmi

aamma immikkut sammineqassallutik. Aqquserngup sinaani uninggaarfiit aamma inuinnat aqputaat allilerneqassapput tallilerneqassallutillu, taamaalilluni pisuinnaat ingerlaarfigisinnaasaat nukittorsarneqassallutik kiisalu illoqarfiit iluini taamaalilluni pitsaanerusunik atassusiisoqarsinnaalissalluni.

Ullumikkut aqqusernit atuuttut, aqquserniassatullu pilersaarutaasimasinnaasut, illoqarfinnut nunaqarfinnullu ataasiakkaanut sammivilersuutit pingaarnerit pillugit nunap assiliornerini takuneqarsinnaapput.

Illoqarfiit aamma ineqarnerup ineriartornera

Pilersarusiorfiup ingerlanerani, kommunip, kommuneqarfittut najugaqarfissaqqittutut inissisimanissaa, immikkut pingaartinneqassaaq. Tamanna imannak paasineqassaaq, suliffissanik ilinniagaqarnissamullu periarfissanik, kiisalu inissiaqarfinnik pilerinartunik aamma sullissivinnik pitsaasunik, neqerooruteqartoqarsinnaasariaqarpoq – pissutsit ilaatigut nunaminertanut pilersarusiorneq aqqutigalugu qulaakkeerneqartussat.

Ukiuni tulluuttuni illoqarfiit ineriartornerat pingaarnertut illoqarfinni Aasianni pisussaavoq – kiisalu annikinnerusumik illoqarfinni aamma nunaqarfinni allani. Kommuneplani 2018-2030 nunaminertanik annertuunik atugassiisoqarnissaanik imaqaanngilaq, annermilli nunaminertat pioreersut atorineqarfissaat iluarsartuunneqarlutillu nalimmassarneqarput.

Oqartoqarsinnaaneruvoq illoqarfinnik allerineq pinnagu illoqarfinnik allanngortitserisoqartoq, assersuutigalugu illunik taartaasunik sanaartorneq aamma illunik nungullarsimasunik isaterineq. Illoqarfinni unammilligassaq annertooq taassaavoq, suliffissaqartitsinerup inissimaffiata, sumiiffimmi aningaasatigut nammattumik ingerlatsinermik qulakkeerinnissutaasinnaasup, attatiinnarnissaa. Taamaattumik pingaartinneqarpoq, suliffissaqartitsinerup ikorfartorneqarnissaa, inoqarfinni ataatsiakkaani periarfissat nukittuffii aallaavigalugit. Suliffissat pitsaasumik ineriartornerisa pissusissamisoortumik malitsigissavaat illoqarfiit ineriartornissaanik pisariaqartitsineq, matumani nutaanik illuliorneq, nunaminertat illuliorfissatut atugassiissutaareersut iluini inissaqarsinnaasutut naatsorsuutaareersunik.

Kommunip illoqarfiini nunaqarfiinilu inissaqassasuseq ataatsimut isigalugu illut 2600 missinginut naapertuuppoq. Taakkua qaavannut ilineqassapput qitiusumiit sullissivinnut ataatsimoorlunilu ingerlatsivinnut assingusunut inissat missingi.

Illoqarfiit ilusaat aamma innuttaasut nikerarnerat

Illoqarfiit ilusaat

Kommunimi inuit najugaqassusaat imaappoq illoqarfiit sisamat aamma nunaqarfiit 8-it, katillugit 6.500 missaanni inoqartut. Illoqarfiit aaqqissuunneqarput Aasiaat pingaarnertut qitiusumillu allattoqarfittut inissilluni, kiisalu Kangaatsiaq, Qasigiannguuit aamma Qeqertarsuaq nunaqarfinnut illoqarfittut qiterisaqarfinngorlutik. Illoqarfiit nunaqarfiillu amerlanerit Qeqertarsuup (Disko) aamma Qeqertarsuup Tunuata kujasinnerusortaani eqiterussimapput.

Aasiaat Qeqertarsuup kangerliumarngata kujataata kitaani inississimasoq kommunimi illoqarfiit annersaraat 3.100-inik inuttaqartoq. Inuussutissarsiut pingaarneq tassaavoq aalisarnek aalisakkanillu tunisassiornek, aammali Aasiaat illoqarfittut ilinniartoqarfiusutut pingaaruteqarput, kiisalu takornariaqarnermik inuussutissarsiorfittut annertusiartuaarlutik. Aasiaat nunaqarfittai tassapput Akunnaaq, Ikamiut aamma Kitsissuarsuit.

Qasigiannguuit illoqarfiuvoq akunnattumik angissusilik 1.100-it missaannik inoqartoq taannalu Qeqertarsuup kangerliumarngata kujataatakangiatungaani inissisimalluni. Illoqarfimmi piniarnek aamma aalisarnek pingaarnertut inuussutissarsiutigineqarput kisiannili aamma takornariaqarnermi sullissinikkut pegataallutik.

Kommunip illoqarfii minnerit tassaapput, Qeqertarsuaq aamma Kangaatsiaq. Qeqertarsuaq Qeqertarsuarmiippoq 850 missiliorlugit innuttaqarluni. Kangaatsiaq Davis'ip Imartornganut sammisoq kommunip illoqarfiisa kujallersaat 550 missiliorlugit innuttaqartoq. Illoqarfiit taakkua aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiuteqarfiupput, aammattaarli takornariaqarnek aqutugalugu, qajartortitsinernik, qimussertitsinernik, qaqqani pisuttuartitsinernik, angallatinik angalaarnernik, umiarsuarnik takornariartaatinik, nunaqarfinni takusassarsiorfittitsinernik il.il., ingerlatsiviulluarlutik.

Qeqertarsuup nunaqarfittaraa Kangerluk, Kangaatsiaq sisamanik nunaqarfittaqarpoq (Attu, Iginniarfik, Ikerasaarsuk aamma Niaqornaarsuk).

Ilulissat kangerluanni takornariaqarnermi ineriartortitsineq pitsaasoq aammattaq Kommune Qeqertalimmut sunniuteqarpoq Kangerluup orninnissaanut kajuminnerulersitsisuummat kiisalu Ilulissani mittarfik nutaq aamma nunatta avannaanut tamarmut nukiitorsaasussaasoq.

Innuttaasut nikerarnerat

Ataatsimut isigalugu Kalaallit Nunaata inuisa 12 %-ii Kommune Qeqertalimmi najugaqarput, ulloq 1.1.2017 kommunip illoqarfiini sisamaasuni 6.500-inik inoqarluni (87 %) nunaqarfiit arfineq pingasuusuni ilanngullugit (13 %). 2007-imiilli kommunimi nunaqarfinni innuttaasut 3 %-ii illoqarfinnut nutsersimapput, tamannalu nunatsinni tamarmi ineriartornermut naapertuuppoq ingammi 8k nunaqarfiit inukilliartorlutik kisiannili aamma annikinnerusumik illoqarfiit ilaallutik. Tamanna aamma taararsorneqarsinnaavoq uani tassa ukiuni qulini kingullerni kommunimi innuttaasut katillugit 500-inik ikileriasimammata (7,1%), tamannalu Kalaallit Nunaanni agguqaatigiisstisinermiit appariaataavoq annertungaatsiartoq 1,4 %. Appariaaneq annertunerusumik procentinngorlugu kommunip nunaqarfiini pivog (inuit 247-it), aamma illoqarfinni minnerusuni (251). Taamaattorli innuttaasut ikiliartornerat annikitsuaraannaasimavoq - taamaanginnajalluni – illoqarfinni aamma nunaqarfimmi.

Siunissamut isigigaanni ukiuni 2016-2030-mut ukiuni tulliuttuni 15-ini eqqoriaataapput innuttaasut 1.800-inik ikileriaateqarumaarput. Ineriartornerulli assigiinngisitaarnissaa natsorsuutaavoq tassa illoqarfiit ingammik illoqarfiit pingaarnersaanni Nuummi innuttaastu amerlinissaat naatsorsuutigineqarluni. Tassunga atatillugu Kommune Qeqertalimmiit illoqarfinnut kommunip avataaniittunut ingammik Nuummut annikinnerusumik nutsertoqarnissaa ilimagineqarpoq. Aamattaaq takukk nalunaarusiami killiffik pillugu paasissutissat.

Qaasuitsup kommunerisimasaanut '2016-imut missingiut'-mi 2030-ip tungaanut nunap immikkoortuani inuit 2.600-inik appariaateqaartussaapput. Eqqoriaaneq illoqarfinnut aamma nunaqarfinnut aggulunneqanngilaq naatsorsuutigineqarporli illoqarfinni nunaqarfinnilu ineriartorneq assigiinngitsorujussuusoq, kiisalu siunissami ineriartorneq ukiuni kingullerni piviusumik ineriartornermanermut assigusorujussuussalluni, tassani Kommune Qeqertalimmi nunaqarfiit illoqarfinniit annertunerusumik procentitigut appariaateqartarlutik.

Anguniakkat

Takorluuinnermiit suliaqarnermut

Kommunip politikkaa suliniutaalu tamakkerlutik takorluukkap piviusunngortinnissaanut sammissapput, aammalu kommunip pingaartillugit naleqartitaanik sisamaasunik ersersitsissallutik: Ataatsimuussuseq, Ilikkagaqarnej, Amerlassuseq aamma Tikiffikkuminartuuneq. Tamanna aamma kommuneplanimut atuuppoq.

Kommuneplanip imarissavai, anguniakkami ineriartornermut nunaminertallu atornejarnissaannut, siunniussat. Taamaalilluni suliniuteqarfiit tamakkerlutik siunnerfeqarput, pilersaarusernerup ingerlanneqalerneratigut aallartinneqartussanik. Kommunalbestyrelsi, siunniussat tamakkua aallaavigalugit pilersaaruserfimmi 2030-p tungaanut, sulissaaq.

Suleriusissatut pilersaarummi, suliniuteqarfissatut pingaarutillit 10-t toqqarneqarput, Kommune Qeqertalik pitsaasumik siunnerfimmullu naapertuuttumik ineriartornissaata qulakkeernissaanut annertuumik pingaaruteqartussat, aammalu pilersaaruseriup ingerlanerani pingaarnersiuternut aaliangernernullu toqqammaviusussat.

Inuussutissarsiutinik ineriartortitsineq

- Ilinniartitaaneq
- Inoqarfiit aamma inigisat pitsaasut
- Kulturi kinaassuserlu
- Toqqissisimaneq inuunerinnerlu
- Peqqissuuneq pinaveersaartitsinerlu
- Angallannikkut periarfissat
- Silap pissusaa, avatangiiseq pinngortitarlu
- Kulturikkut kingornussat aamma attassineq
- IT, tamat oqartussaaqataanerat oqaloqataanerlu

2017-imut Pilersaarusernermi periusissiami nutaami siornatigut periusissiaasimasumi immikkut isiginiarneqarsimasut attanneqarnissaat aalajangiunneqarpoq taamaattorli uku iluarsineqarnissaat ilanngullugu:

- Kommuni tamakkerlugu takornariqarnerup ineriarnissaanut annertusisamik samminninneq
- Aasianni mittarfiup tallilernerneqarnissaata aamma kommunimi tamarmi attaveqaateqarnerup nukiitorsarneqarnissaata ineriartortinneqarnissaa pillugu annertunerusumik samminninneq
- Illoqarfimmi immikkoortortanik nutaanik pilersitsinikkut Asiaat allilernerneqarnissaa aamma ineriartortinneqarnissaa pillugu annertusisamik samminninneq

- Inuussutissarsiutinut nunaminertanik nutaanik kiisalu aalisarnerup nukittorsarneqarnissaa pillugu Inuussutissarsiornerup annertusisamik sammineqarnera

Suliniuteqarfissat ilarpassui pilersaarutip ingerlanneqalerneranut toqqaannartumik attuumassuteqarput, ilaali ileqqussamittut kommunip suliniuteqarfiisa allat iluiniillutik. Taamaattorli eqqaamassallugu pingaaruteqarpoq, Kommune Qeqertalik suliassaataasa suliarinissaat unammilligassaasalu sillimaaffiginissaat pillugit, ilivitsuusutut, kommunimilu ingerlatsiviit susassaqaarfiilu assigiinngitsut akimorlugit sulisoqartariaqarnera.

Pissutsinik, inatsisiliornernik allanik aqunneqartunik, ingerlatsineq

Qaasuitsup Kommunian qulequttanik assigiinngitsunik, ilaatigut kommuneplanimut ilanngunneqanngitsunik imalluunnit ilaannakortumik ilanngunneqartunik suliaqartarpoq, inatsisitigut, siunertamut tunngatillugu aaliangersakkatigut, malittarisassatigut nalunaarusiatigullu aaliangersaaffigineqareersimasunik. Taamannak pisoqartillugu qulequttat tamakkua kommuneplanimut ataqatigiissaarneqartarput, pingaartumik piviusumik annertussusissaannut, nunaminertanullu, tunngatillugit. Qulequttat akuttunngitsunik, illoqarfinni nunaqarfinnilu, illut akorninut tunngasuusarput.

Taamaattumik pilersaarusiormimmi atuutilersussami naatsorsuutigineqarpoq, ilaatigut makkua suliarineqassasut:

- Nunaminertanut sunngiffimmi atorineqartartunut pilersaarut, taakkununga ilaallutik, pinnguarterfiit, qorsooqqinnersat aamma nunaminertat sanaartorfigeqqusaanngitsut, allallu. Tamanna ingerlanneqassaaq, kommuneplanip ilassutitigut, ataavartumik naleqqussartarneratigut.
- Qimmeqarnermut malittarisassap suliarineqarneranut atatillugu, nunaminertat qimmilivittut atugassanngortinneqareersimasut, aamma nunaminertat qimmiliviereersut kommuneplanimut ilanngunneqassapput, nunaminertanik, siunertamut naleqquttunik atussallugillu illersorneqarsinnaasunik, atugassiisoqarneratigut.
- Umiatsianik inissiisarnermut maleruqqusat suliarineqarnerannut atatillugu, nunaminertani pioreersuni, nunaminertanilu nutaani, umiatsianut inissiiffiusinnaasunik toqqaasoqassaaq.
- Angallassissutit motorillit atorineqartarnerat pillugu nalunaarusiap atorineqarneranut tunngatillugu, kommunimi maleruqqusakkut, angallannermi ingerlaarfissat aamma/imaluunniit asimi angallavissat killilikkat, eqqissisimatitsinermi soqutigisanut nunaminertanullu malussajasunut, ataqatigiissarneqassapput.

IT, tamat oqartussaaqataanerat oqaloqataanerlu

IT-p ineriartornera Kommune Qeqertalik inuunerinnissamut periarfissanik nutaanik pilersitsivoq. Silarsuaq minneruleriasaarpoq ammanerulerlunilu. Kommunitsinni siammasissutsip pilersitaanik unammilligassatta immikkut ittut ilaat, IT-p periarfissarititai, kommunimi allaffissornermik, inoqarfinnik innuttaasunillu qaninnerulersitsut iluaqutigalugit, naammassineqarsinnaalerput. Aammattaaq nunarsuaq tamaat eqqarsaatigalugu, tamanna, suleqatigiilernernut, attaveqarfinnut, ilikkakkannut, ilisimasanillu avitseqatigiinnernut nutaanut periarfissaqalersitsivoq, inuussuutissarsiornermut iluaqutaasumik.

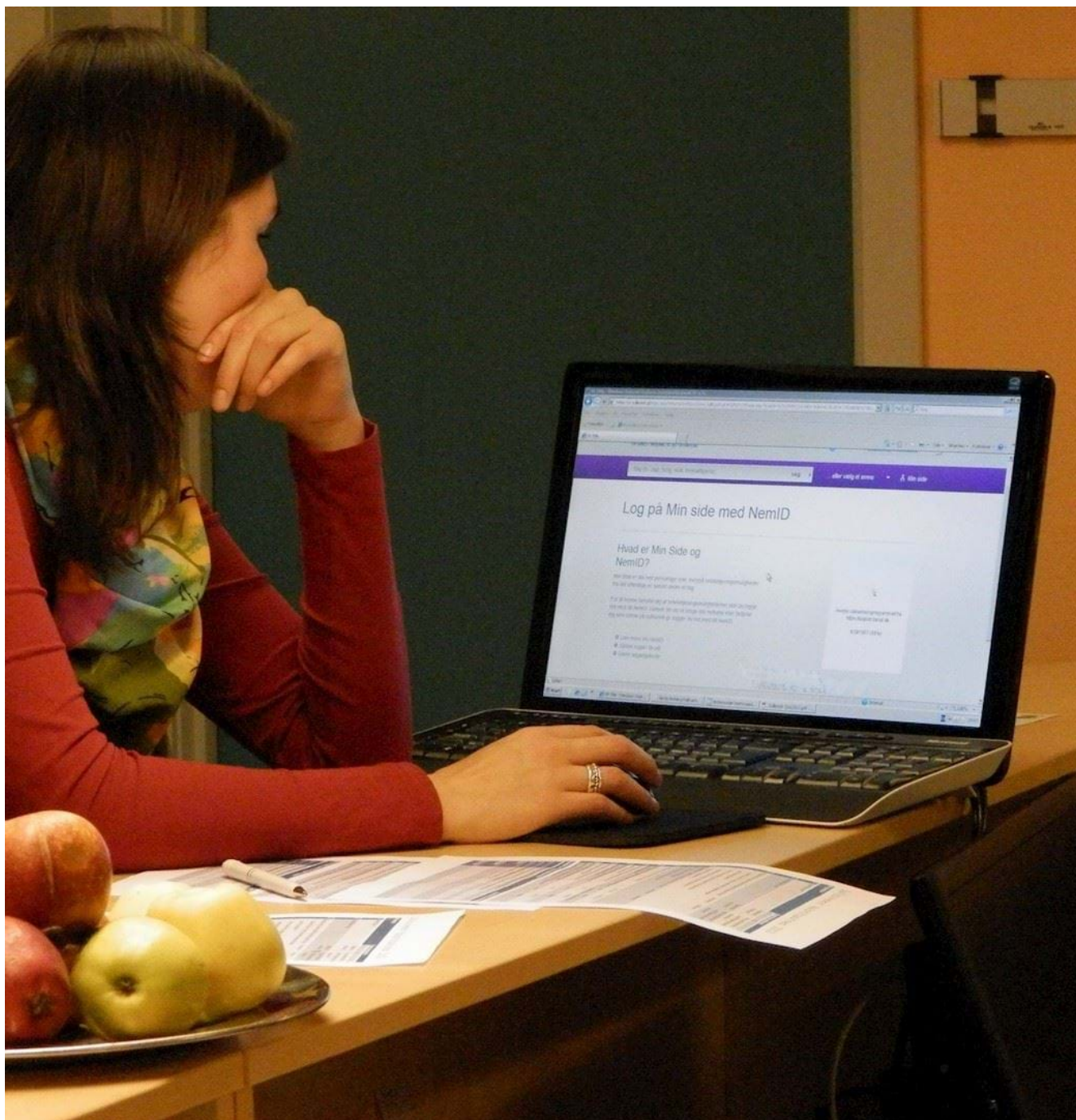
Taamaattumik pingaruteqarpoq, IT, kommunip sulinerani innuttaasullu ulluinnaanni, sakkutut tunngaviusutut isigissallugu. Ammasuunerup, oqaloqataanerup teknologiihimillu nutaaliaasumik atuinerup kommuni uumasooq qulakkiissavaa, innuttaasut tamat oqartussaaqataaneranni akuusutut misigiffigisaat. Taamaattumik IT-p, innuttaasut kommunillu ulluinnarni oqaloqatigiinneranni, tunngaviusumik pisariitsumillu sakkutut atugaanissaa qulakkeerneqassaaq.

Kommunalbestyrelsip ataavartumik sulissutiginiarpaa, attaveqatigiinnerup oqaloqataanerullu sapinngisamik pitsaanerpaanissaat aammalu qaffasissumik inissisimanissaat, assersuutigalugu inoqarfinni sumiiffimmi web atorlugu attaveqaatinut akisussaasup attaveqaatai atorlugit, kommunip quppersagaa aqutigalugu, paasisitsiniaalluni sulineq siunnerfilimmillu sumiiffinni, nunalu tamakkerlugu, nutaarsiassanik siammarteriffinnik suleqateqarnikkut. Innuttaasut akuutinneqarnerat, aamma innuttaasut ilaatinneqarnerat, pissusissamisoorluinnartumik sakkutut atorneqassapput, tamat oqartussaaqataanerat ataatsimuussutsimillu misigisimaneq nukittorsarniarlugit – naak tamanna digital-ikkoorluni pigaluartoq.

Anguniakkat

- Kommunip IT-mi angallannikkut periaasai ataavartumik annertusarneqassapput pitsanngorsarneqarlutillu, ilikkagaqarnermut, sullissinermut, kommunillu innuttaasunik oqaloqateqarneranut iluaqutaasumik.
- Kommunimi illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani qasaasiatigut sullissineq sukkanerusooq aamma assigiaarnerusoq siunertaralugit nukittorsarneqassaaq.
- Innuttaasut akuutinneqarnerat oqaloqataanerallu annertusiartuinnartumik digital atorlugu pissaaq – minnerunngitsumik inoqarfinni avinngarusimanerpaani. Periaatsit nutaat misiligtartuarneqarnissaat pingaartinneqassaaq.
- IT kommunimi meeqqat atuarfiini immaqalu aamma meeqqerivinni atuartsinermi sakkortunerusumik atorneqalissaaq.

- Kommuneplanip imarisai tamarmik pissarsiarineqarsinnaassapput digital-imillu pitsaasumik nittarsaanneqarlutik, kommunip quppersagaa aqqutigalugu – immaqalu aamma innuttaasunut paasissutissiissutit aqqutigalugit.
- Imaatigut kabel-ip Kangaatsiamut aamma Aasiaannut apuunneqarneratigut, kiisalu Qasigiannnguanut radio-kkut sakkortusaaveqarnerup nukiitarsarneqarneratigut qarasaasiatigut attaveqaatit annertuumik pitsanngoriarput.

Siuaasaniit kingornussarsiat

Siuaasaniit kingornussarsiatta kinaassutsitsinnik suminngaanneernitsinnillu oqaluttuuppaatigut, taamaattumik siuaasaniit kingornussarsiat ullumikkut siunissamilu pingaaruteqarput. Inuit tassaapput issittup inoqqaavi, ukiuni tusindtilippassuarni pinngortitamut inuuffigisaminnut, nunarsuarmilu pingortitap oqimaaqatigiissusaani mianernarnerpaat ilaannut, naleqqussarsimasut. Inuit kulturiat issittumilu inuusaaseq innarleruminarluinnartuupput, mannakkorpiaq inuiaqatigiit ineriartornerat silallu pisusaata allanngoriartornera aallaavigigaanni, taamaattorli Inuit kulturiat, kalaallit atuakkiortaasianni, eqqumiitsulioriaasianni, nipilersortarneranni nereriaasiannilu sulii uumavoq.

Kommune Qeqertalik sumiiffippassuaqarpoq tamarmik immikkut siuaasaniit kingornussaqarfiusunik – tamanna tunngavoq, illunut eriagisarialinnut, kiisalu inoqarfinni asimilu kulturikkut naleqartitanut.

Siuaasaniit kingornussarsiat, inuit ingerlataasigut, pinngortitallu allanngoriartorneranit, ataavartumik sunnigaajuarput, taamaattumillu nakkutigineqartuartariaqarlutillu illersorneqartuartariaqarlutik. Pilersaarusiornikkukt siuaasaniit kingornussarsiaqut pimoorullugu paarisinnaavagut, aammali peqatigisaanik misigisassanik naleqartitanillu nutaanik pilersitsilluta, inuiaqatigiinnut iluaqutaasumik aammalu ataatsimut kinaassutsitsinnik pilersitsiviusumik. Kommune Qeqertalimmi kulturikkut kingornussat annertuumik pingaartinneqarput kiisalu ataatsimoorluta kulturikkut kingornussatta illersorneqarnissaat taamaalilluta taakku naliliutitta annaannginnissaat paaseqatigiissutigisariaqarlugu.

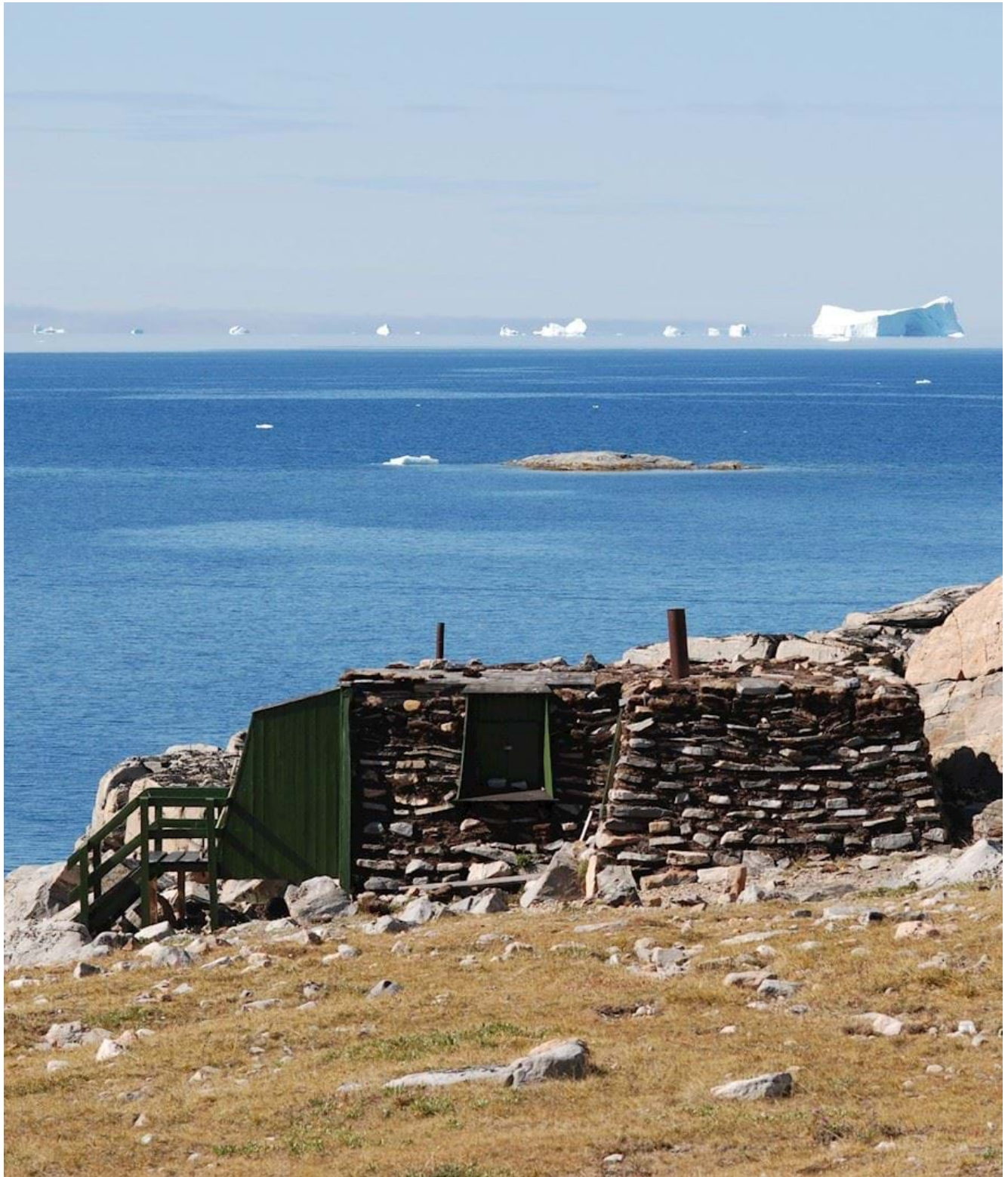
Kommunalbestyelsip pingaartilluinnarpaa avannaani siuaasaniit kingornussarsiat illersorneqarnissaat – inoqarfinni sanaartorfiusimasuni, taamatullu asimi. Anguniagaq tassaavoq – siunissami suliniutit ilaattut – innuttaasut pilersaarusiukkamik suliami akuutinneqariartuaarnissaat. Innuttaasut pissusissamisoortumik qitiusumik atuuffeqarput illunut eriagisarialinnut tunngatillugu, aammali ilutigisaanik nalituumik ikiuussinnaallutik, siuaasaniit kingornussarsiat oqaluttuaatillu, nalunaarsorneqarneranni.

Anguniakkat

- Kulturimut politikki uummaarissoq qulakkeerneqassaaq, siuaasaniit kingornussarsiatsinnik kingulissatsinnut ingerlatitseqqinnitsigut.
- Siuaasaniit kingornussarsiaq takusassiarineqassaaq, illoqarfitsinnik nunaqarfitsinnillu paasinninnerup toqqammaviisa ilaattut, soorluttaaq siunissami ineriartornermut ilaatinneqassasoq. Taamaattumik siuaasaniit kingornussarsiat nittarsaanneqarnerat nukittorsarneqassaaq – asimut inoqarfinnullu tunngatillugu. Tamanna ilaatigut pissaaq IT attaveqaatillu nutaaliaasut aqqutigalugit.
- Tigussaasumik pilersaarusiorneq nunaminertanullu allattoqarfeqarneq ingerlanneqassapput siuaasaniit kingornussarsiat kulturimillu aallaavilimmik immikkut

ilisarnaatsit, kommunip iluani sumiiffinni assigiinngitsuniittut, pingaartillugit.

- Nalunaarsuinerit, misissueqqissaarnerit aamma ingerlatitseqqinnerit aqqutigalugit ataatsimoorussamik qangarsuaarnitsanik eqqaassutissiat, illuutit nutaannginnerit aamma illoqarfimmi avatangiisinut annertunerusumik soqutiginnilersitsiniarluni, paasisimasaqalersitsiniarluni aamma eqqarsalersitsiniarluni/asannilersitsiniarluni katersugaasiviit suleqatigalugit kommuni kissaateqarpoq.
- Nalunaarsuinerit, misissueqqissaarnerit aamma ingerlatitseqqinnerit aqqutigalugit ataatsimoorussamik qangarsuaarnitsanik eqqaassutissiat, illuutit nutaannginnerit aamma illoqarfimmi avatangiisinut annertunerusumik soqutiginnilersitsiniarluni, paasisimasaqalersitsiniarluni aamma eqqarsalersitsiniarluni/asannilersitsiniarluni katersugaasiviit suleqatigalugit kommuni kissaateqarpoq.

Silap pissusaa, avataniiseq pinngortitarlu

Kalaallit-Nunaat issittorlu, silap pissusaata allanngoriartorneranit, nunarsuarmi sumiiffippaasuarnit allanit annertunerusumik sunnigaapput. Allanngornerit annikitsut malunnaatilimmik sunniupput: Kiannerulerpoq, sila unerisimannginnerulerpoq aamma nittaalaq sialullu annertunerulerput. Immap sikua aappoq, sersersuaq qumariartorpoq imarlu qaffalluni. Tamatuma kingunerisinnaava immap sarfaasa allanngornerat, nunaviup silaannaanut malunnaatilimmik sunniuteqartussaq. Ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu, naasoqarneq uumasooqarneq qularnanngitsumik allannguuteqassapput, naasut nutaat naasinnaalissapput, allalli tammarlutik. Amerlassuseqarneq attatiinnarneqarnissaanut periarfissat pitsaapput.

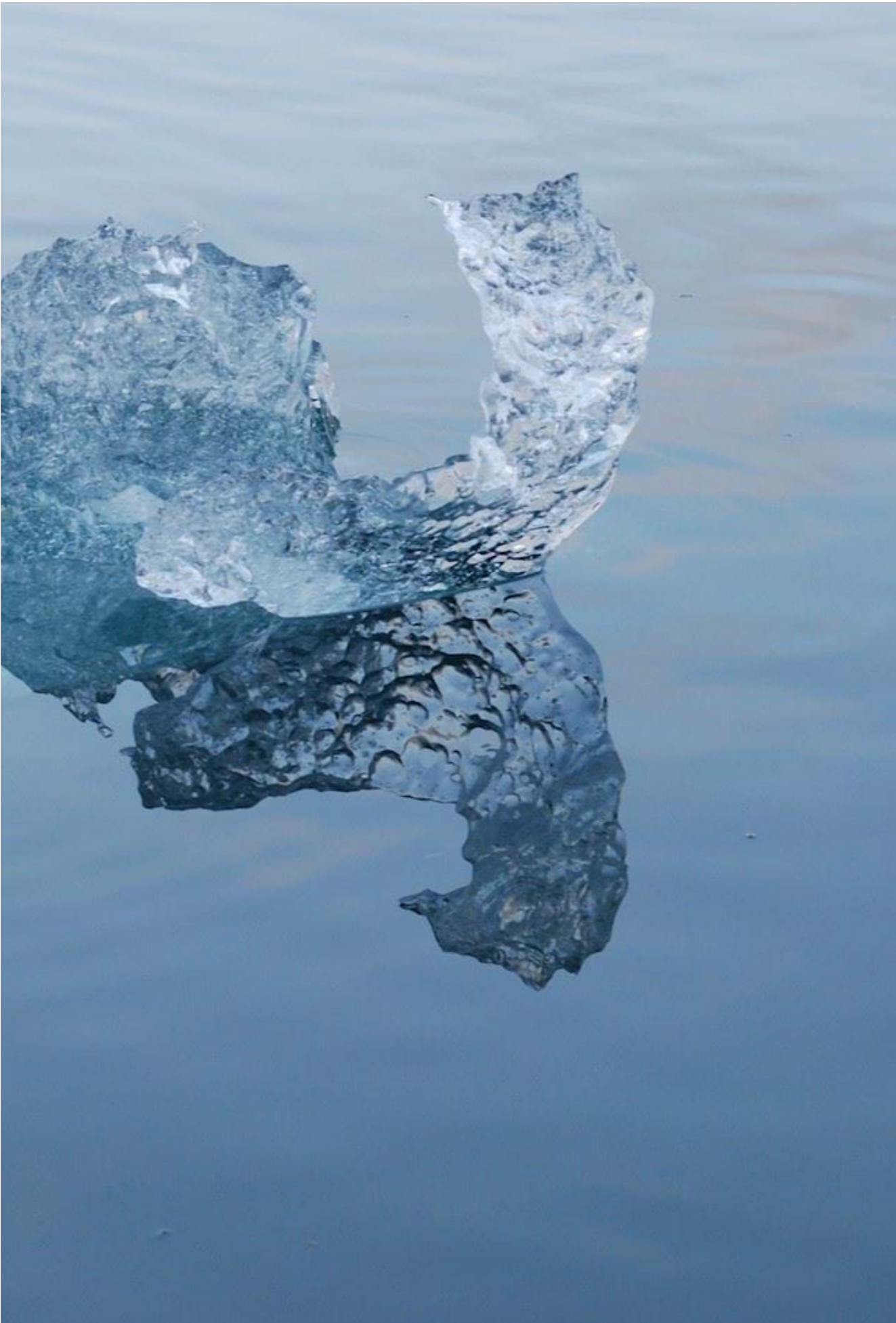
Pisariaqarluinnarpoq imminut nammattumik ingerlatsinerup annertusineqarnissaa, taamatullu avatangiisip artorsartinneqannginnissaata tamaviaarluni sulissutiginnissaa, sumiiffinni nunarsuarlu tamakkerlugu. Suliffissuarnik, nukissiuutinik annertuumik pisariaqartitsisunik, ineriartortitsinissamut periarfissanikkiartorpoq, ataavartumik nukissiuuteqarneq, pingaartumik erngup nukinga, tunngavigalugit. Taamaattorli aammattaaq kommunalbestyrelsip kissaatigaa ataavartumik nukissiuuteqarneq allanik toqqammavillip annertusarneqarnissaa sulissutigineqassasooq, assersuutigalugu anorip seqernullu nukingi eqqarsaatigalugit.

Ingerlatat kingunerannik avatangiisip sunnerneqaatigeratarsinnaasai, peqqissaartumik misissorneqartassapput, suliarineqartassallutillu kommunip avatangiisimut pilersaaruserneranut ilagitillugit. Tamanna aamma, ataatsimut isigalugu illoqarfiit inuussutissartiutillu ineriartortinneqanerannut tunngatillugu – minnerunngitsumik – asimi ingerlatarineqarsinnaasunut, tunngavoq. Asi tassaavoq kommunimi ingerlatsivik nutaaq. Ataatsimut maleruagassat nutaat, Kommune Qeqertalik tamakkerlugu asip imminut atasumik pilersaaruseriorfiginera, allaffissornikkullu ingerlanneqarnera, qulakkiissavaat. Tamaalliluta qulakkiissavarput, pinngortitap kusanartorsuup immikkuullarissup nunallu pissarititaasa innarlerneqannginnissaat, aammali pinngortitap tikikkuminarsarlugu – innuttaasunut takornarianullu, taamatullu aamma aallaaniarnermi piniariarnermilu.

Anguniakkat

- Silap pissusaata allanngornera sillimmartaarfigineqassaaq imminut nammassinnaassuseq, silap pissusaanut naleqqussarneq ungasissumullu ataatsimoortumik aqqiissutissat eqqarsaatiniitillugit. Suliniutinik imminut nammassinnaasunik inuussutissarsiutinillu pingaarnersiutit CO₂ –mik anniatitsinermik annikillitseqataassaq.
- Asip pilersaaruseriorfigineratigut pinngortitap artorsartittaanera annikillisarneqassaaq, peqatigitillugulu innuttaasut asiarnissamut periarfissaat tikikkuminassuserlu pingaartinneqassapput.

- Illoqarfiit nunaqarfiillu ineriartortinneqarnerat, imminut nammassinnaassuseq aamma avatangiisimut silallu pissusaanut tunngasut eqqarsaatigalugit, pissaaq.
- Inuussutissarsiutit ineriartortinnerat, matumani takornariaqarneq, aallaaniarneq piniarnerlu, pissaaq silap pissusaa, avatangiiseq imminullu nammassinnaassuseq sianigalugit, taamaaliornikkut kommuni "nittarsaallugu".
- Nutaanik sanaartornerit iluarsartuussinerillu, avatanggiisimut tunngatillugu imminut nammassinnaasut nukissiuutinillu atuinikitsut, pingaartinneqassapput. Kommuneplanip, misileraataasumik nutaamillu eqqarsarluni sanaartorneq, periaatsinik atortussianillu nutaanik issittumi pissutsinik, issittumilu sanaartoriaatsimik aallaaveqartumik atuiiffiusoq, qulakkiissavaa.
- Ataavartumik nukissiuuteqarnermut periarfissat annertusarneqassapput assersuutigalugu makkua, anori, seqernullu kissaa, annertunerusumik misissuiffigineqassapput.

Angallannermi periarfissat

Pitsaasumik ingerlalluartumillu angallannermi periarfissaqarneq, inueqatigiit ineriartornissaanni, tunngaviuvoq. Innuttaasut nikerarsinnaanerannut aamma ulluinnaannut pingaaruteqarpoq soorlu aamma suliffeqarfiit unammillersinnaanerannut aalajangiisuusumik uuttuutaanerannut pingaaruteqarpoq, kiisalu kommunimi takornariaqarnerup suli ineriartoqqinnissaa eqqarsaatigalugu taamaattoq.

Angallannermi periarfissat Kommune Qeqertalik immikkorluinnaq pingaaruteqarput, isorartussuseq, silallu pissusai ilungersunartut, pissutigalugit. Mittarfiit aamma umiarsualiviit nutaaliaasut pilersorneqarnermut kiisalu assartuinnermut, aamma takornarissanik aamerlasoorpassuarnik ukiut tamaasa uagutsinnut ikeraartartunut kiisalu takornariqarnerup nagittumik ineriartorteqqinnissaanut atatillugu aalajangiisuusumik pingaaruteqarput. Angallannermi periarfissat ilagaattaaq aqqusernit nalinginnaasut aqqusineeqqallu, kiisalu amerlasuunik ataatsikkut angallassineq – tassalu ulluinnarni pitsaasumik tikinneqarsinnaanermik qulakkerinneq, taamaattumillu annertuumik pingaartinneqartoq.

Attaveqaatitigut ingerlaavartumik aningaasalersuinissap pisariaqartilluinnarneqarnera Kommunalbestyrelsimit annertuumik eqqumaffigineqarpoq kisiannili aamma naalakkersuisut nunatsinni attaveqaatitigut aningaasalersuineranut ataqatigiissaarinikkut pisariaqartitsinnermit aamma ataatsimut isiginninnermit aallaaveqassalluni. Ineriartorneq taamaalilluni pingaarnertut inuussutissarsiutitigut ineriartortitsinnermut qanimut suleqatigiinnikkut pissaaq kiisalu najugaqarfinni pilersaarusiorneq ilanngullugu. Piiffissaq pilersaarusiortiusoq qaangiuttumi attaveqaatitigut aningaasalersuinissamut ataqatigiissaarinissaq qulakkeerniarlugu illoqarfinni aamma nunaqarfinni tamani angallannermut aamma aqqusineqarnermut pilersaarutit suliarineqarsimapput. Suliassaqarfinnut pilersaarutit uunga kommunimut pilersaarummut ilanngussuunneqarput kiisalu nunaminertalerinnermut ataqatigiissarneqarlutik.

Teknikkikkut pilersuineq, kallerup inneranut, imermut, kiassarnermut, imermut igitassamut, eqqagassanullu kiisalu kommunip angallannermi periarfissaqartitsinneranut tunngasoq, pingaarutilerujussuuvoq. Ukiuni aggersuni imminut akilersinnaasumik avatangiisimillu mianerinnittumik periaatsit sammineqartussaapput, matumani eqqaanermut periaatsit nutaaliorfiusut, ullumikkut atugaasunut sumiffiit ilaanni toqqaannartumik inuuttaasut peqqissusaannik ulorianartorsiortitsisunut, taartaasussat. Aammattaaq kissaatigineqarpoq ataavartumik nukissiuuteqarneq siuarsarneqassasoq.

Anguniakkat

- Angallannermi periarfissanik ineriartortitsineq pissaaq, isumatusaartumik ilivitsuussutsumik paasinninnermik tunngaveqartumik, aningaasat annertunerpaamik pissarsissutigiumallugit.

- Angallanneq pillugu Ataatsimiititaliarsuuarmi inassuteqaatit aallaavigalugit attaveqaatinut nutaanut annertunerusumik aningaasalersuisoqassaaq, matumani Aasianni umiarsualiveqarnikkut atortulersuutit pitsanngorssaanerit ilanngullugit.
- Kalaallit Nunaanni nunap immikkoortuini arfineq marluusuni mittarfiliortoqarnissaa ukioq 2019 aningaasaqarnermi inatsimmi aalajangiunnearpoq. Taakkuninnga pingasut Qeqertaliup Kommuniani illoqarfinni Kangaatsiami, Qasigiannguani aamma Qeqertarsuarmi inissisimassapput.
- Illoqarfiit nunaqarfiillu akornanni angallannermi periarfissat inerisarneqarnerisa innuttaasut suliffeqarfiillu angalasinnaanerat, aamma isumannaatsuuneq toqqissisimanerlu siuarsassavai.
- Imaatigut angallannermi pissutsit pitsangorsaavigineqarnissaat tassaavoq suliniuteqarfissaq pingaarutilik, sumiiffiit toqqarneqarsimasut, nutaamik umiarsualiveqarfinngorsinnaanerannut tunngatillugu, peqqissaarnerusumik, itissutsinik uuttortaasoqarneranik nunallu assinginik titakkanik toqqamaveqarluni, misissorneqartariaqartoq.
- Angallannermi isumannaallisaaneq angallattunut mianernarnerusunut pitsanngorsarneqassaaq – ilaatigut atuarfiit aqquuserngisa aqqusineeqqallu suliniuteqarfiginerisigut.
- Kommunalbestyrelsen neriutiga angallannermi periarfissanut namminersortut aningaasaliisinnaalernissaat ammaanneqassasoq, soorlu umiarsualivinnut mittarfinnullu tunngatillugu. Tamanna pisinnaavoq ilaatigut nammineerluni sanaartornissamut isumaqatigiissusiornikkut.
- Pilersaarusiornernikkut nunaminertanik immikkoortitsineq qulakkeerneqassaaq, teknikkikkut pilersuineri periaatsit imminnut akilersinnaasut nutaat ineriartortinneqarneranni atugassanik, assersuutigalugu eqqakkat suliarineqartarnerannut ataavartumillu nukissiuuteqarnermut tunngatillugu.
- Siunissami eqqakkanik suliarinneriaaseq atoqqiinnermut/atueqqiinnermut aamma sumiiffinni immikkoortiterinnermut sammitinneqassaaq, aammattaq nunaminertanik eqqakkanik immikkoortiteriviliorfissamik atugassiisoqassaaq.
- Aaqqiissutitut attanneqarsinnaasunut ilisimasat nutaat kiisalu ilisimatusarneq aallaaviuput. Illoqarfinni sunniisumik silaannaap allanngoriartorneranik pissuteeqartumik ajornartorsiutit aaqqinniarnissaannut ineriartortitsineri suliniutinik kommuni pimoorussisumik suliniarpoq. Matumani unammilligassat nutaat arlaqartut soorlu nunap qeriuvaannartup aalerinarstoriortitsisoq tamannalu attaveqaateqarniarnikkut ajornartorsiutinik pilersitsisartoq.

Peqqissuuneq pinaveersaartitsinerlu

Kommune Qeqertalik innuttaasut peqqissuullutillu nuannaartuussapput. Tamanna ataatsimooqatigiinnermut, inuiaqatigiillu ataatsimut isigalugit, iluaqutaavoq. Ajoraluartumik takussaaneruleriartorpoq, amerligaluttuinnartut susaqaratik peqqinnanngitsunillu nerisaqarlutik inuuneqarnerat, tamannalu pualavallaalernermik assingiisaanillu, inuusaatsip kingunerinik nappaatinik, kinguneqartarpoq. Tamatuma inuit ataasiakkaat taassumalu ilaqutai tarnikkut inuusaatsikkullu sunnertarpei. Tigussaasumilli pilersaarusiorneq, peqqinnartumik inuuneqalernissamut timimillu atuinerulernissamut, sinaakkutassanik pilersitsisarpoq.

Taamaattumik kommunalbestyrelsip kissaatigaa pinaveersaartitsinerup nukittorsarneqarnissaa – ilaatigut suliat akimorlugit siunnersuinerit, nereriaatsit, pujortartarnerup, atornerluinerup il.il. oqaloqatigiissutigineri aqputigalugit – aammattaarli innuttaasut ulluinnarni timigissarnissamut allatullu timiminnik atuinnissaannut periarfissaasa pimoorutivillugu samminerisigut. Peqqinnissaqarfiup pimoorullugu annertuumillu suliniuteqarfiginissaa, Qaasuitsup Kommuniata kommunitut najugaqarfigissallugu orniginartutut nittarsaanissaani, sakkuuvoq pitsaasoq.

Anguniakkat

- Inoqarfiit, pinngortitaq avatangiiseq ataatsimoornerlu tassaassapput, Kommune Qeqertalik peqqinnartumik uninngaannaranilu innuneqarnermut sinaakkuttat pitsaanerpaat.
- Illoqarfimmi illup iluani avatangiiserisamilu qasuersaarfiusinnaasumi – inuusuttunut utoqqarnullu, timigissarnermi aallutassanullu atortussat nutaat, eqqarsaatinut ilaatinneqalissapput. Nutaaliornerit aamma nutaamik eqqarsarluni sinaakkutit aqputigalugit ilinniarnissamut peqataanissamullu soqutiginninnermik pilersitsisarput. Pegataaneq aamma peqqissumik inuuneqarneq atorniaraanni nuannersuusariaqarpoq
- Kommunip meeqqeriviini atuarfiinilu timigissarneq peqqinnartunillu nerisaqarneq ulluinnarni pingaarutilittut ilaatinneqassapput. Tamanna atuarfiit skemasigut aammalu meeqqeriviit atuarfiillu iluini ersiuteqartinneqassaaq.
- Peqqinnissaq pillugu pinaveersaartitsineq siunnersuinerlu nukittorsarneqassapput, assersuutigalugulu peqqinnissaqarfiup, sullissiviit pisortat pigisaasa, atuarfiillu il.il. qaninnerusumik suleqatigiinnerisigut.
- Sukkilerarneq siuarsarneqassaaq, assersuutigalugu aqqusineeqqanik, sukkilerfissianillu pilersitsinikkut kiisalu pitsaannerusumik aputaajaasalernikkut.

Toqqissisimaneq inuunerinnerlu

Toqqissisimaneq tassaavoq, ilikkagaqarniarnermi, ineriartornermi inuunerinnermilu, toqqammavik pingaarutilik. Toqqissisimaneq amerlanertigut ilaquttanut ikinngutinullu attuumassuteqartarpoq, aammali avatangiisinut sinaakkuttanullu piviusunut annertummik pingaaruteqartarluni. Taamaattumik pingaartuteqarpoq illoqarfiup ataatsimoortarfiini sinaakkutit qaffasissumik pitsaassusillit pilersinnissaat kiisalu najugaqarfitta ulluinnarni inuunermut kikkut tamarmik pissusissamisoortumik akuuutinneqarnerisigut kiisalu katataqannginnissaq imaluunnit ataatsimoornermmit katataqannginnissaq ilanngullugit.

Anguniakkat

- Kommune Qeqertalik toqqissimaneq pingaartippaa, tigussaasumik pilersarusiornermi, innuttaasut tamarmik, sumi najugaqarneq apeqqutaatinnagu toqqissisimanartunik sinaakkutaqarnissaata, eqqarsaatinut ilanngunneratigut.
- Naapittarfiit pitsaasut, silami illullu iluani ataatsimoorneq toqqissisimanerlu, nukittorsartarpaat. Taamaattumik qulakkeerneqassaaq, inoqarfinni pitsaalluartunik qitiusumik illoqannginninnersaqarnissaa, nunaminertaqarluni, katersortarfeqarluni assigisaanilluunniit, innuttaasut qanoq ukioqassuseq apeqqutaatinnagu ataatsimoorfigisinnaasaannik.
- Meerartatta inuusuttortattalu toqqissisimasuunissaat nuannaartuunissaallu qulakkeerniarlugu immikkut iliuuseqartoqassaaq – assersuutigalugu pinnguarterfinnik ullutsinnut naaleqquttunik, timersuutunik assigiinngitsunik ingerlatsiviusinnaasunik, timigissarfiusinnaasunik pinngortitamilu misigisassanik, pilersitsinikkut
- Najugaqarfiit ilusilersorneqarnerannut, ataatsimoortarfiinut, pisuinnaat aqqutaannut, atuartut aqqutaannut assigisaannullu qaffasissumik pitsaassuseqartut Toqqissisimaneq pissusissamisoortumik uuttuutitut ilaassaaq.
- Inissiat neqeroorutaasut ilusilersorneqarsimassapput, inuuneq naallugu illoqarfiup immikkoortortaani najugaqartoqarsinnaanngorlugu – tamanna toqqissisimanermik pilersitsisarpoq.

Kulturi kinaassuserlu

Kommunip pingaartitai sisamaasut - Ataatsimuussuseq, Ilinniarneq, Amerlassuseq aamma Tikiffikkuminartuuneq – annertuumik kalaallit kulturiannut kinaassusiannullu attuumassuteqarpoq. Kulturi, kulturimik ingerlatsivinnuinaq samminani, aammali peqatigiiffilerinermut, sunngiffimmi sammisanut, sanalunnermut, qimussernermut, kalaallit oqaasiinut aamma kalaallit qangaaniilli ileqquinut, ataatsimoornermik nukittuumik toqqammaveqartunut, sammivoq. Innuttaasunut tamanna ataatsimoorussamik ilisarnaataavoq – soorunalimi kommunimi inuttut ataasiakkaatut immikkuullarissuseqarneq aamma assigiinngissuseqarneq pinngortitaanermiilli aamma taama pissusissamisoortigisoq.

Pingaarnertut naleqartitanit aamma kommunimut nutsertut pitsaanerusumik akuliutsinneqarnissaannik kissaateqarput. Matumani tikerlaanut oqaatsitigut ilinniartitaanissamut pitsaanerusumik neqerooruteqarsinnaaneq periarfissinneqarera ilanngullugu. Taamaaliorneq nutsertunut aamma najukkami innuttaasunut pitsaanerusumik akulerutsitsinikkut naleqarnerulersitsissaaq. Najukkami innuttaasut aamma nutsertut oqaatsitigut avissaarutaasa minnerulernissaannik kissaateqarneq pilersinneqassaaq ilinniaqarusussuseqarnermik soqutiginninneq aallaavigalugu taamaaliornikkullu neqeroorutit aamma periarfissat pitsaanerusut pilersillugit.

Kommune Qeqertalik kulturi pingaartitarilluinnarparput, tamatumalu ilisarnaatai tassaapput kulturi uumaasoq nukittoorlu ammalu peqatigiiffeqarneq, ineriartortuartut. Ilisarnaat taanna pigiinnarneqassaaq annertusarneqarlunilu – immitsinnut pilluta, kisiannili aamma tassaammat inuunitsinni toqqammavitta pingaarutillit ilaat: Aalisarneq, piniarneq aamma takornariaqarneq. Ilutigisaannillu, kulturerput tassaattarparput nunarsuarmioqatitsinnik qaaqusinitinni sakkussat pitsaanerpaat ilaat, taamaaliornitsigullu suleqatissanik oqaloqatissanillu nutaanik pilersitsisarluta.

Kulturi assigiinngitsorpassuarnik kiinaqarpoq sinaakkuserneqarnissaminillu pisariaqartitsilluni – silami illullu iluani. Innuttaasunut annermik pingaaruteqarput ulluinnarni peqatigiiffilerinermilu sinaakkuttat, taamaattumillu taakkua immikkut sammineqartariaqarput. Takornarianut tikeraanullu allanut tunngatillugu, pingaartinneqartussat allaapput – matumani kommunip pinngortitami, kulturikkullu misigisassartaasa immikkuullarissut nittarsaannerat ”poortukkiarineqarlutillu”.

Anguniakkat

- Kommunalbestyrelsi, illoqarfinni nunaqarfinnilu kulturi misigisassanillu periarfissat nukittorsarniarlugit, ataavartumik sulissaaq.
- Kulturikkut ingerlatsinerup pitsaanerpaanik tigussaasunillu sinaakkutserneqarnissaa qulakkeerneqassaaq, matumani peqatigiiffiit ineriartornissaannut ininik atugassaqartitsineq, katersugaasiviit, atuakkanik atorniartarfiit, katersortarfiit il.il.

- Kulturikkut ingerlatanut sinaakkusiat, illoqarfiit allanngortitserlugit ineriartortillugillu sulinermi qitiusumik pingaarutilittut, atorneqassapput.
- Immikkut pingartinneqassaaq, pisortat inaataanni ataatsimiittarfiit isersimaartarfiillu, qassinik ukioqarneq apeqqutaatinnagu naapiffiqineqarsinnaallutillu pulaarfigalugit qasuersaarfiusinnaasut, pitsaalluinnartuunissaasa qulakkeerneqarnissaat.
- Illu aallarnisaavik aamma iluaqutaasumik kulturikkut neqeroorutinut ingerlatanullu sinaakkutarineqarsinnaavoq.
- Illut atorneqanngitsut allanngortillugit, kulturikkut sunngiffimmilu siunertanut atorneqarsinnaanerinit periarfissat, nalilersorneqassapput.
- Illoqarfiit nunaqarfiillu akimorlugit ataatsimoorussat nukittorsarneqarlutillu inerisarneqassapput – ajornanngippat nunagisat akornanni suleqatigiiffiit nutaat aqqutigalugit.
- Misigisassat aningaasalersorneqarnerat kommunip pilersaarusiorterani pissusisamisoortutut ilaassaaq.
- Kommunimut nutsertut tikerlaatt oqaatsititigut ilinniarnissamut periarfissai pitsaannerusut.

Inoqarfiit aamma inigisat pitsaasut

Kommune Qeqertalik tassaavoq kommuni nunassiffikkuminarteq inuunerinnissamut sinaakkutsigisseq – taamaattorli suli pitsaanerulerusuppugut. Toqqammavik tassaavoq ineqarnermut najugaqariaatsimullu politikki uummaarissoq nukittoorlu, inuussutissarsiuutinik ineriartortitsinermut, pilersuinermit, ilinniarnissamullu periarfissanut qanittumik attuumassutilik. Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ullumikkut nuna tamakkerlugu inissianik annertunerpaamik piginnittuupput. Ukiut tusindtillit nikinneranniit nammineerluni illuliorneq pisortaniit pingaartinneqarsimavoq.

Kommune Qeqertalik niipput illoqarfiit nunaqarfiillu katillugit 12-t inoqutigiit 2.600 missiliortut. Illoqarfiit aamma nunaqarfiit tamarmik immikkuullarissuseqqarput ilisarnaateqarlutillu tamannalu kommunip siunissami ineriartortinnissaani attatissavarput angusaqarluarfiusumillu atorluarlugit. Tamannalu aammattaaq, pinngitsoorneqarsinnaanngitsumik pingaarnersuiisoqartariaqarneranik, isumaqarpoq, assersuutigalugu illoqarfiit ineriartorfissaat nutaat toqqarneqassatillugit. Pingaarnersuiineq najugaqariaatsimit aallaaveqarpoq, inoqarfiit immikkut pitsaaqutaannik periarfissaannillu, kisiannili aamma unammilligassanik toqqammaveqartumik. Imaappoq assigiinngissuseq tassaassaaq kommunip annertuup nukittoqutaasa ilaat.

Taamaakkaluartorli pissutsit imaapput, inissaqarniarneq tassaavoq aningaasaqarnerup ineriartornissaanut nikerarfisaaqarnermullu kigaalaqutaasoq, tassami sumiiffinni amerlasuuni suliffissaaleqineq inissaaleqinerlu inuit nuttarnissaannut akornutaavoq. Tamanna naammassisaqarsinnaanermut aningaasaqarnermullu sunniuteqarpoq – angerlarsimaffinni kommunimilu. Taamaattumik, inissaaleqineq nungusarneqassappat, pisariaqarpoq tamat atorsinnaasaannik inissialiortoqarnissaa nammineerlunilu illuliorsinnaanerup kaammattutiginissaa. Aallaavik tassaavoq, illuliorusuttut tamarmik, sanaartorfissaqartinneqarnissaat.

Kommunimi inissiat pitsaassusaat neqeroorutillu, assigiinngiaartorujussuupput, ataatsimullu isigalugu iluarsaassisoqarlunilu aserfallattaaliisoqarnissa annertuumik pisariaqartinneqarpoq – silataasigut iluinilu. Tamanna nutaamik samminnittoqarnissaanik pisariaqartitsivoq, eriajisariallit sanaartoriaatsillu pitsaasut annaaneqassanngippata. Taamaaqataanillu inoqutigiit amerlassussat assigiinngiaaqaat – assigiinngissuseq, pisariaqartitanut nutaanut, ilaqutareeriaatsinullu atugaaleriartortunut, naleqqussorinanngitsoq. Tassa imaappoq, siunissami pilersaarusiangaatta inissianillu sanaartortilluta allaanerusumik eqqarsartassaagut – sanalluagaanerusut, neqeroorutit assigiinngiaarnerusut, nukissiutinik atuinikinnerusut il.il. Suliassaq taanna pingaartuuvoq, ataatsimoorluta naammassisinnaallugulu naammassisariaqagarput.

Anguniakkat

- Kommune Qeqertalimmi inissiat nutaat aamma innuttanngortussat tamarmik inissaqartinneqassapput. Tamanna inissiaqarnermut- aamma najugaqariaatsimut kommunimut tamarmut iluanaarutaasusamik kiisalu tamatigoortuunermik tapersuisuisuusumik nutaamik naalakkersuinikkut isummerneq nutaaq aqqutigalugu qulakkeerneqassaaq.
- Illoqarfiit nunaqarfiillu ataasiakkaarlutik pitsaaqutaasa ineriartornissamullu periarfissaasa nalunaarsorneqarnerat, inissiaqarfiit pioreersut nutaassallu ulluinnarni pilersaarusiorteranni ingerlatsinermilu, sakkutut pingaarutilittut atuutissaaq.
- Pitsaassuseq, allanngorarneq qinigassallu amerlanerusut siunissami inissianut negeroorutaasunut ilisarnaataassapput, taamaatullu nukissiutinik atuineq, imminut akilersinnaassuseq, silaannaallu pissusaanut naleqqussarneq, nutaanik illuliornermi pingaartitanut ilaassapput.
- Immikkut pingaartinneqassaaq inissiat tamat atorsinnaasaasa amerlisarnissaat – ilaatigut utoqqarnut innarluutilinnullu naleqqussakkat aamma ilinniartunut inissiat.
- Inissialiornerup ineriartortinneqarnera avatangiisinut naapertuussarneqassaaq, matumani, nunaminertat ataatsimoorussat, illoqannginnersat alianaatsut, sullissiviit, ineqarfigisallu ingerlatsiviisa allat tikikkuminartuunissaat eqqarsaatigalugit.
- Illuliornermi sinaakkutissat ilaatigut nukittorsarneqassapput allaffissornikkut eqaatsumik, pitsaalluartumik assigiiaartumillu ingerlatsisoqarneratigut.
- Inissiat pioreersut ilusaat pitsaanerulersinneqassapput ingutserineq nutarterinerlu aqqutigalugit, aamma illut ilusaannut politikki nutaaq toqqammavigalugu. Illusilersuinikkut pitsaassutsip salliutinneqarlunilu qaffassarneqarnissaa pilersaarusiorneqassaaq, kalaallit sanaartoriaasiata makitaniartuunngitsup attanneqarnissaata ataqqineqarnissaata saniatigut.

Ilinniartitaaneq

Ilinniartitaaneq tassaavoq suliniuteqarfiit pingaarnarpaat ilagisaat, aamma Kalaallit-Nunaata siunissaanut matuersaat. Ilinniartitaaneq ilinniakkanillu qaffassaaneq pinng-itsoorneqarsinnaanngillat, innuttaasut, ullumikkut siunissamilu unammilligassanut, eqqortunik piginnaasaqarlutillu sakkussaqaassappata. Kommunalbestyrelsip ilinniartitaanerup killingata qaffassarneqarnissaa sulissutiginiarpaa, taamaaliornikkut amerlanerungaartut akisussaassutsimik tigusinissamut ilinniagaqaleqqullugit, aningaasaqarniarnerullu ataatsimoorunneqarnerani peqataalerlutik. Ullumikkut sulisinnaassuseqartut ilinniagaqaleqqissinnaanerit ilinniakkaminnillu qaffassaasinnaanerit annertuumik pingaartinneqassaaq – inuutissarsiutit nutaat sullinneqarnissaat piinnarnagu, kisiannili aamma sivikitsumik, sivisuumillu, suliffissaaleqilertarnerit pinngitsoortinniarlugit.

Taamaattumik Kommuner Qeqertalik nutaanik eqqarsariaaseqarluni sulissaaq, ilikkagaqarniarneq ilinniartitaanerlu ineriartortinniarlugit, taamaaliornikkut atuisuusut, tassalu meeqqat, inuusuttut, ilinniartitsisut inuussutissarsiuteqartullu, sinaakkutit tigussaasut atorlugit soqutiginnilersinniarlugit, taamaalillunilu ilinniartitaanerup killingata qaffasinnerulernissaa tunngavissiorlugu.

Anguniakkat

- Pinnguarnermi, ilikkagaqarniarnermi, ilinniarnermilu ingerlatat inissaqarluartunik siunnerfilinnillu piviusunik sinaakkutaqarnissaat, tamatigut qulakkerneqartas-saaq. Tamanna atuuppoq meeqqanik paaqqinnittarfinni, meeqqat atuarfianni, ilinniarnertuunngorniat ilinniarsiini, inuussutissarsiutinik ilinniarsiini, ilinniaqqiffinni il.il.
- Ulluunerani paaqqinnittarfiit, atuarfiit, ilinniartut ineqarfiisa il.il. illutamikkut pitsaasuunissaat qulakkeerneqassaaq, ilaatigut iluarsartuussinerit aqquutigalugit.
- Ilinniagaqarfiit nutaat, aamma neqeroorutit – matumani aamma efterskolit nutaat pineqarsinnaapput, kommunip illoqarfii 4-t eqqarsaatigalugit naleqquttumik inissisimanissaat isumagineqassaaq.
- Suliniummut ilaavoq inuussutissarsiutilinnik suleqateqarnerup nukittorsarneqarnera, ilaatigut siunertaralugu ilinniagaqarfiit, ilinniartullu inaasa, amerlisinnissaat, ilinniartitsinerit nukiit nutaat allaanerusullu soqutiginnilersinnissaat, aammalu siunnerfilimmik pitsaassumillu inuusuttut siunnersuisoqarnissaat, qulakkeerniarlugu.
- Ilinniarsiinnik nutaanik ineriartortitsinikkut pioreersunillu pitsanngorsaanikkut, ilinniakkat arlallit, ilikkagassallu ilusaasa, ataatsimoortinnerisigut periarfissat ammaanneqassapput, matumani init ilinniartitsiviit/illutallu, kiisalu nunaminertat avatangiisaasut ataatsimoorullugit atorneqarnerisigut.
- Avatangiisit ilinniartitsinerit atorneqartartut ineriartortinnerisigut, assigiinngitsunut atorneqarsinnaaneri qulakkeerneqassapput, matumani ilinniartitsinerup saniatigut

pisariaqartitanut allanut atorneqarsinnaanngorlugit – assersuutigalugu ineqarfinnut atuumassutilimmik, ataatsimoortarfittut, timersornermut, sullissivinnut il.il.

- Misissorneqassaaq, Kommuner Qeqertalik ilinniarnertuunngorniarfik nutaaq aamma immaqaluunniit højskoli nunarsuarmioqatigiinnut sammititaq, sumi inissinneqarsinnaanersoq.
- Ataatsimut isigalugu, innuttaasut ilinniagaqartut inissaqarnissaat, qulakkeerneqassaaq, matumani ilinniartunut inissiat aamma iliniartut illui pissutsinut naleqquttut.
- Kommunimi ilinniartitaanerup pitsaassusaa kivinniarlugu ilinniagaqarsimasunik ilinniartitsisunik sulerusuttunik kajumilersitsiniarluni suliniarneq annertunerusoq immikkut sammeneqassaaq taamaalilluni ilinniartitaanermi sinaakkutit pitsaanerusut pilersillugit.

Inuussutissarsiutinik ineriartortitsineq

Inuussutissarsiutit sulisoqarnerullu ataatsimoortinneqarnerat nuna tamakkerlugu, nunap immikkoortuini kommuninilu, aaliangiisuulluinnartumik pingaaruteqarpoq kommunit imminut nammattumik, aningaasarsiornikkullu patajaattumik inissisimallutik, ineriartornissaat qulakkeerneqassappat. Nunatta ilaani inuuffitsinni silaannap allanngoriartornera nutaanik unammilligassiillunilu aamma periarfissiivoq – inuussutissarsiutitigut pingaanertut tassaasuni aalisarnermi aamma takornariaqarnermi allannguutit inooqataaffissagut.

Aalisarneq Kalaallit-Nunaanni inuussutissarsiutit pingaarnersaraat – aamma Kommune Qeqertalik. Ukiuni makkunani aalisarnermiit isertitat annertusarneqarnissaat sammineqartorujussuuvoq – minnerunngitsumik qalerallit eqqarsaatigalugit – immikkut isiginiarneqarput aningaasarsiornerup aalisagartassanillu piujuaannartitsinissap qulakkeerneqarnissaat. Maannakkorpiaq ineriartorneq, annerusunik nutaaliaasunillu aalisariutinik inerisaanissamut sammivoq, tamatuma umiatsiaararsorluni aalisarneq qangaaniilli ingerlanneqartoq tatineqartippaa. Tamakkua qaavisigut silaannaap pisusaata allanngoriartornera aalisakkat sorliit nassaassaanerinut, pisarisinnaasat sumiiffiitut peqassutsimullu, sunniuteqassaaq. Ilami annikitsuinnarmilluunniit allanngortoqarnera inuussutissarsiummut annertuumik kinguneqarsinnaavoq, aalisariutinik, aalisarnermi atortunik nunamilu aalisakkerivinnik allanngortitsinernik kinguneqaratarsinnaasumik. Illuatungaanili inuussutissarsiutinik isertitaqarfiusinnaasunillu nutaanik takkuttoqarsinnaavoq, eqqumaffigineqarnissamik suliniuteqarfigineqarnissamillu pisariaqartitsisunik.

Ukiuni qulikkaanil kingullerni Kalaallit-Nunaanni **takornariaqarneq** annertuumik ineriartorfiusimavoq. Kalaallit Nunaata kitaata avannaa immikkuullarilluinnartunik pitsaalluinnartunillu periarfissaqarnera Kommune Qeqertalimmi qularutiginnilarput. Sermeq iigartartoq UNESCO-mit eqqissisimatitaavoq kommunimut killeqarfeqarpoq ornigarneqarluartartoq Kommune Qeqertalimmut nukittorsaasumik, kiisalu Qeqertarsuup tunuaata eqqaani ukiorpaalunngortuni takornariaqarnikkut pimoorussisumik ingerlatsivittut pilersikkiartuaarneqarsimasumik. Ineriartortitsinissamullu periarfissat sulii annertupput amerlallutillu. Silaannaap pissusaata allanngoriartornerata piffissaq takornariafiusartoq tallisissinnaavaa, avannarpasinnerusumilu misigisassanik ornitassanillu nutaanik inerisaanissaq periarfissaqartilerlugu, assersuutigalugu ilungersuanartumik takornariaqarneq aamma kaperlaap ataani takornariaqarneq.

Aatsitassarsiorneq uuliasiornerup-, gassinik- aamma aatsitassanik suliaqarfimmiittoq kommunimi inuussutissarsiutitigut ineriartornissamut annertuumik sunniuteqartussaavoq taamaalillunilu inuussutissarsiorfiit pingaarnert pingajuattut siunissami inississinnaasoq. Aatsitassatigut allatigut periarfissat tassaapput sikunik aamma imermik tunisassiornerit. Taammaattumik ilinniartitaanikkut aamma ilinniartitsinikkut ukiuni tulluittuni annertuumik aallussisoqassaaq, siunissami kommunimi aatsitassarsiorneq pingaarnertut inuussutissarsiutigineqalerniassammat. Kisianni 2017 pilersaarusiordermi Periusissiammi

maannakkut kommunimi inuussutissarsiutit pingaarnerit marluusut immikkut sammineqarput; aalisarneq aamma takornariaqarneq.

Namminersorluni inuussutissarsiutitut minnerusunut ilaatigut ilaatinneqarpoq piniartuuneq, tassaasoq kalaallit nunaqavissut qangaaniilli issittumi inuussutissarsiutaat. Piniartuuneq ukiuni untritilippassuarni Kalaallit-Nunaanni pingaaruteqarluinnartuusimavoq – aningaasarsiornermi, inuit inooqatigiinneranni, kulturimi kinaassutsimullu tunngatillugu. Illoqarfiit minnerusut nunaqarfiillu piniarnermik sulii pinngitsuuissinnaanngillat, inuussutissarsiulli sakkortuumik tatineqariartorpoq, piniartullu, inuussutissarsiumminni atugassarititaasut ilungersunartut pissutigalugit, ikiliartuinnarlutik. Taamaattorli pingaaruteqarpoq, Kommune Qeqertalik **namminersorlutik inuussutissarsiutillit aallarnisaasullu** ingerlatsiuarnissaat kaammattorneqartuarnissaallu. Tamanna uummarissarneqassaaq, kommunip Destination Avannaata, inuussutissarsiuteqarfiillu allat akornanni, ataatsimoorullugu immersuiffigineqarneratigut, assersuutigalugu illu aallarnisaavik, siuarsaanermut, siunnersuinnermut, suleqatigiinnermut paasisanillu avitseqatigiinnermut, silittumik sinaakkutsiullugu.

Silap pissusaata allanngoriartornerata kinguneratut, Kalaallit-Nunaanni ullumernit allaanerusunik amerlanerusunillu **nunalerinnermiit** tunisassiaqalernissamut periarfissaqalerpoq. Periarfissaq tamanna, ilimanarpoq aamma Kalaallit-Nunaata kitaata avannaaniittoq, kommunip nangittumik misissuiffigerusuppaa pilerinarsarlugulu – ilaatigut nunaminertanik pilersaaruserneq aqqutigalugu.

Anguniakkat

- Aalisarnermut- aamma takornariaqarnermut, ungasinnerusorlu eqqarsaatigalugu aatsitassarsioratarsinnaanermut, kiisalu najukkami inuussutissanik avammut nioqquteqarnermut, matumani imeq aamma siku ilanngullugit suliniutit aallunneqarnissaat pingaarnerutinneqassallutik.
- Aasianni mittarfiup aamma umiarsualiviup siunissami allilernerneqarnissaata qulakkeerneqarnera, kiisalu mittarfinnik pingasunik nutaanik pilersaarusernermi siunissami pisariaqartitanik aamma ineriartortitsinissamut periarfissanik piareersimasuutitaqarnissaq, matumani timmisartunik- aamma aalisariutinik anginerusunik tigooqqaasinnaaneq, umiarsuarnik takornariartaatit kiisalu silaannakkut- imaatigullu angallneq takornariaqarnermut aamma aatsitassarsiornermut attuumassuteqartut ilanngullugu.
- Takornariaqarnermi kommunip inissisimanera attanneqarlunilu nukittorsarneqassaaq, ilaatigut nunaminertanik tunniussuinikkut kiisalu takornariaqarnikkut atortulersuutinik aamma ornissallugit ussagarneqarluartut pioreersunik aamma nutaanik attaveqaatitigut pitsanngorsaaniikkut.
- Suliniutit mikinerit takornariaqarnermi aallartisarneqassapput, matumani illoqarfimmi kusassaanerit aamma isaariat pitsaarnusut kommunimi piffinni tamani takornariaqarnermik kivitseqataasusat.

- Takornariaqarnermi inuussutissarsiorneq ineriartortinneqassaaq kommunimilu ornissallugit ussagarneqartut siammarterniarlugit nutaamik eqqarsartoqassalluni. Taamaalilluni nutaaliernerit kiisalu takornariaqarnermilu periutsinik nutaanik siunissami inuussutissarsiorneq siuarsarniarlugu ineriartortitsisoqassalluni.
- Takornariaqarneq pillugu naalakkersuinikkut angunguniagassanik kommunip nukittuffigisaaniit pioreersunit aallaavilinnit suliaqartoqassaaq, kiisalu takornariaqarnermi nalilinnik pigisat siammasissut pillugit tigussaasumik ineriartortitsinissamut anguniagassiortoqassalluni aamma ornigassatut ussagarneqarsinnaasut eqqarsaatigalugit takornarianut amerlanerusunut tikikkumiarsaanerit aamma attassinissamik siunertaliinikkut.
- Inuussutissarsiorneq siunnerfilimmik silittumillu ineriartortinniarlugu nunaminertanik sinaakkuttanillu qulakkeerinnittoqassaaq, akilersinnaasumik ingerlatsineq silallu pissusaanut naleqqusarneq pingaarnertullugit. Tamanna ilaatigut pissaaq, kommunip illoqarfiini nunaqarfiinilu ataasiakkaani inuussutissarsiornerup ineriartortinneqanissaanut periarfissat nalunaarsorneqarnerat, aallaavigalugu.
- Inuussutissarsiutit ineriartortinneqarnerannut sinaakkutsiussat ilaatigut nukittorsarneqassapput, kommuni tamakkerlugu allaffissornerup eqaatsumik, pitsaalluinnartumik assigiimmillu ingerlanneqarneratigut.
- Takornarianik inuussutissarsiateqarnerup ineriartortinneqarnera asip pilersaarusiortfiginerani eqqarsaatigut ilanngunneqassaaq. Kommuneplani sinerissap avataani aatsitassarsiornermillu inuussutissarsiutit ataavartumik ineriartortinneqarneranni akuussaaq, matumani pinngortitamiit atortussiassanik atuinermi nunaminertanik tunniussaqarnermigut.
- Kommunalbestyrelsip illu aallarnisaavimmik uuliamullu allaffimmik pilersitsisinnaanermut periarfissat misissorniarpai, ilaatigut aallarnisaasunik siunnersuinermi qitiusussamik, kiisalu sinerissap avataani ingerlatanut attumassutillit ingerlanneqarneranni sullivissatut.
- Taamaalilluni illu aallarnisaavimmi ingerlatat iluaqutaasumik ilinniagaqaqqinnermi ilinniakkanillu allannguinermi ingerlatanut ilaatinneqarsinnaanerat eqqarsaatigineqarsinnaavoq, sulisinnaasut piginnaasallit amerlisarnissaat siunertaralugu, aamma – minnerunngitsumik nunaqarfinni – aallaaniarnermik piniarnermillu inuussutissarsiutillit allamik sammiveqalernissaat toqqammavissinniarlugu.
- Nunalerinermik misileraanermut nunaminertamik tunniussaqarsinnaaneq periarfissaajuassaaq. Siunissami pilersaarusiortnermi misileraalluni naatitsisarnerniit misilittakkat ilaatinneqalissapput, matumani misilittakkat nunaminertat oqquartani pitsaasuni il.il. inissisimanissaannut tunngasut.

Killiffiup allaaserinera

Killiffiup allaaserinerani nassuiarneqarput qitiusumik paasissutissat pingaarnerit, Kommune Qeqertalik ineriartornerani pissusiviusunut pissutsinullu atuutileqqajaasartunut tunngasut, matumani inuttaasunut ineqarniarnermullu tunngasut, nuuttarnerit ilusaat, inussutissarsiornernermi ilinniartitaanermilu pissutsit kiisalu inunnik isumaginninnermi isertitaqarnernullu tunngatillugu pissutsit.

Inuussutissarsiutit, ilinniartitaaneq isertitalu

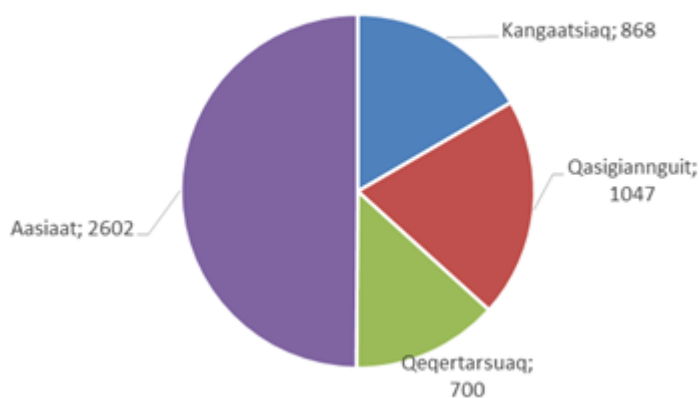
Suliffiit

2010-miit 2012 tikillugu, agguaqatigiisillu suliffiit 5.400-t missaanniit, 5.200-t missaannut appariaateqarsimapput. 2012-imiit 2015 tikillugu suliffiit nikerarpallaaratik 5.200-t missaanniittarsimapput.

Nunap immikkoortuinut agguataaraanni, suliffiit affaat Aasianni nassaassaapput, Qasigiannguaniipput 20 %-it, Kangaatsiami 17 %-it aamma Qeqertarsuarmi 13 %-it.

Sulineq qaammammut agguaqatigiissillugu (2015)

2015-imi Kommune Qeqertalimmi suliffissaaleqisut procent-inngorlugit 10,7 %-iusoq, nuna tamakkerlugu agguaqasigiisitsinermi (9,1 %) qaffasinnerulaarluni. Nunap immikkoortuini sisamaasuni suliffissaaleqisut procent-inngonerat assigiinngitsorujussuuvoq. Nuna tamakkerlugu agguaqatigiisitsinermut Aasianni, Qasigiannguani Qeqertarsuarmilu suliffissaaleqisut procent-inngortinnerat qanittuarasuuvoq, Kangaatsiamili suliffissaaleqisut procent-inngortinnerat qaffasinnerungaatsiarluni (2015-imi 17,6 %-iugami).

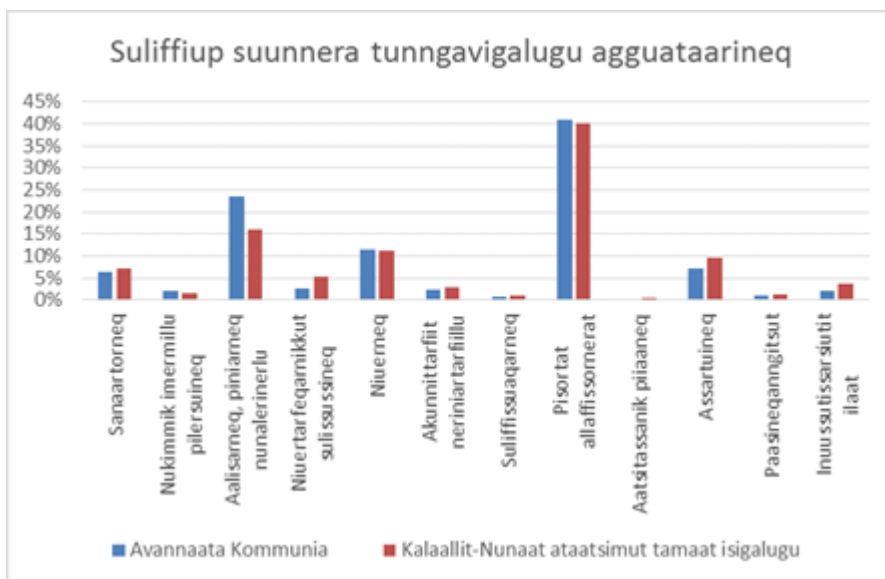

Inuussutissarsiorfiit agguataarneqarnerat

Kommune Qeqertalimmi inuussutissarsiorfiit eqimattat marluk annerpaapput tassaasut, pisortat allaffissornerat aamma kiffartuussinerat (41%) kiisalu aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu (24%).

Nuna tamakkerlugu agguaqatigiisitsinermut sanilliukkanni, Kommune Qeqertalimmi aalisarnermik, piniarnermik aamma nunalerinermik ingerlatsisuusuni amerlanerpaartaat sulisuupput.

Aasianni pisortat allaffissorneranni kiffartuussineranni suliffiit amerlapput, taamaappaataaq aalisarnerup, piniarnerup nunalerinerup kiisalu niuernerup assartuussinerullu ataanni. Kommunimi qitiusoqarfiusutut illoqarfigisassaani, ukiuni tulluuttuni pisortat allaffissorneranni kiffartuussineranni sulisut malunnaateqarluartumik amerlinissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Kangaatsiaq, Qasigiannnguit aamma Qeqertarsuaq taamatuttaaq pisortat allaffissorneranni kiffartuussinerannilu kiisalu aalisarnermi, piniarnermi nunalerinermilu sulisunik amerlasuunik peqarfiupput – taamaattoq inuussutissarsiorfinni kingullertut taaneqarluni suliffillit amerlasoorsuunngillat.

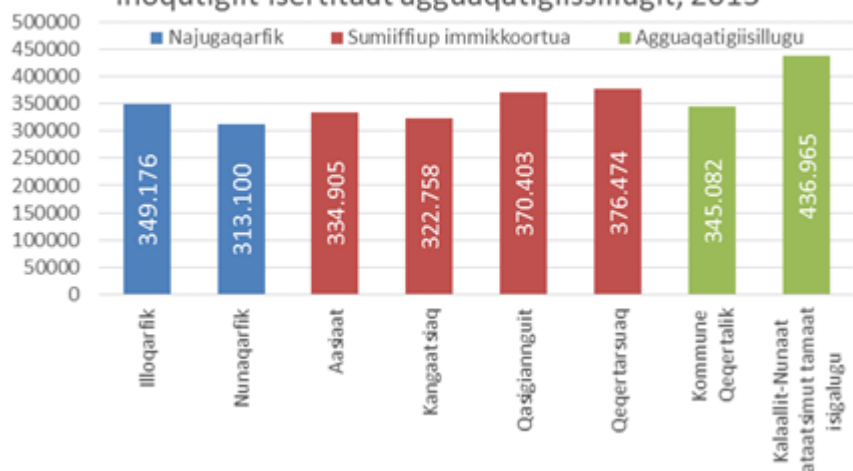

Isertitat

2015-imi Kommune Qeqertalimmi illoqutigiit isertitaat agguaqatigiisillugu 345.000 kr.-it missaanniippoq, tamannalu nuna tamakkerlugu illoqutigiit isertitaasa agguaqatigiisinnerannit 20 %-ip missaanik appasinneruvoq. 2008-iilli nunap ineriartornera peqatigalugu kommunimi isertitat qaffasissusiat qaffakkiartuaarsimavoq.

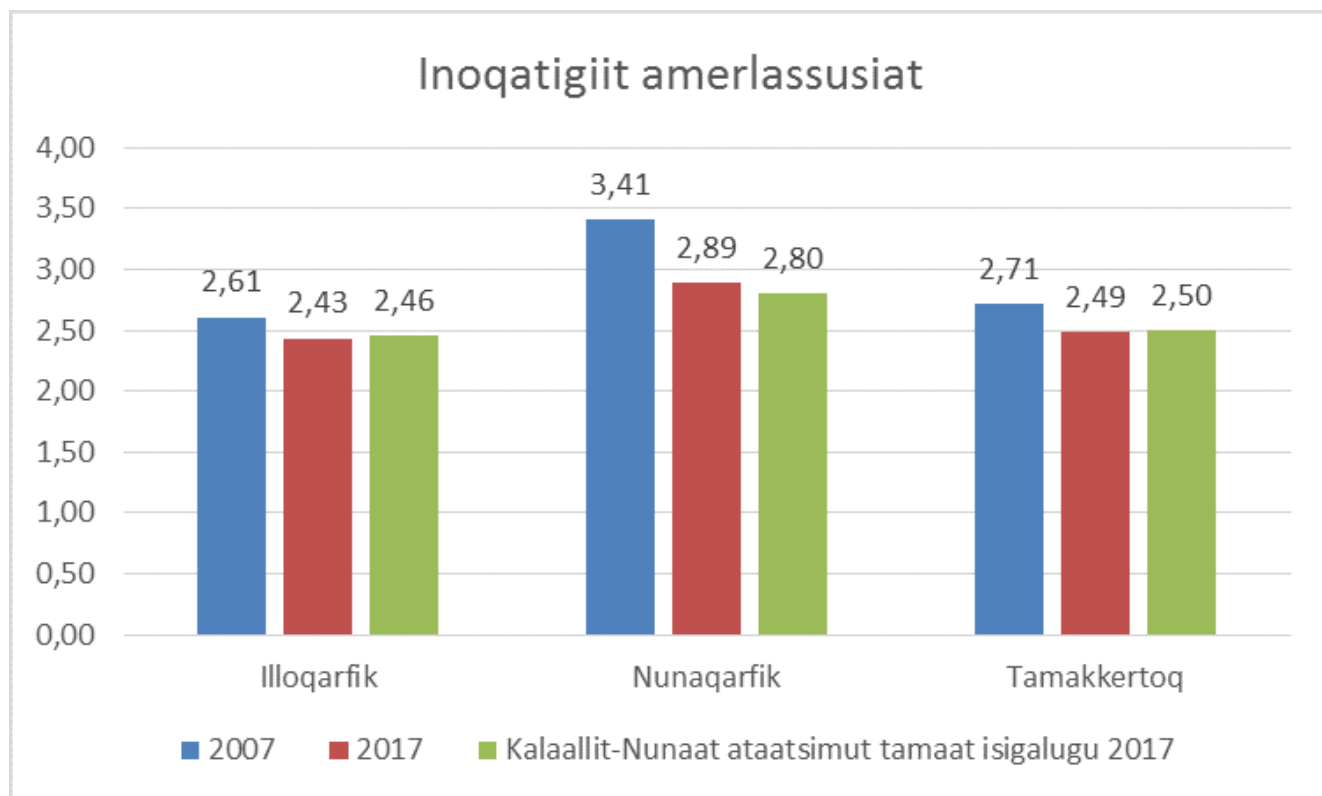
Nalinginnaasumik illoqutigiit isertitaat, nunaqarfinninngarniit illoqarfinni qaffasinnerusarpoq. Nunap immikkoortui aallaavigigaanni, Qasigiannnguani Qeqertarsuarmilu illoqutigiit isertittagaat qaffasinnerpaapput, Aasianni kommunimi agguaqatigiisitsinermi appasinnerulaarluni Kangaatsiamilu, nunap immikkoortuini sisamaasunit, isertitat appasinneraallutik.

Inoqutigiit isertitaat agguaqatigiissillugit, 2015

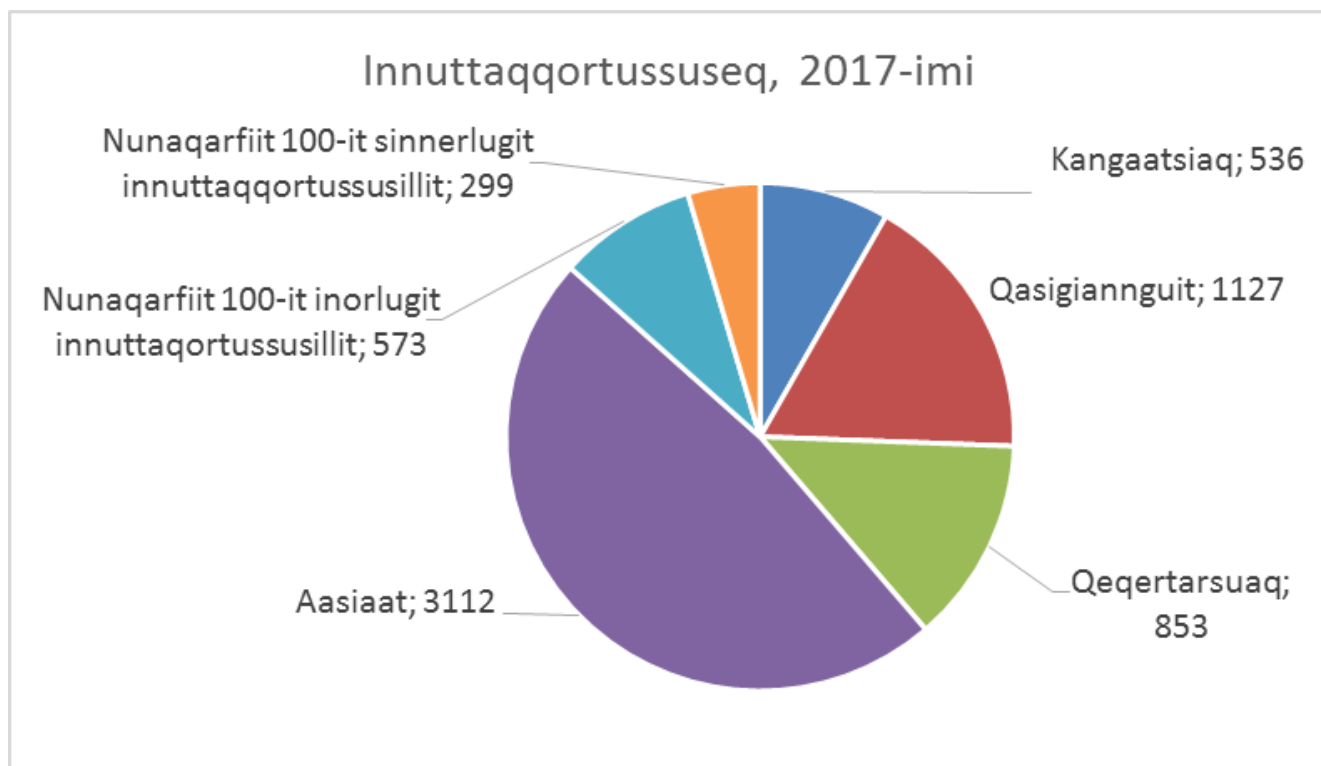
Inissiat inoqarfiillu

Illoqutigiinni inuit amerlassuserisartagaat ataatsimut isigalugu appariartorsimavoq pingaartumillu nunaqarfinni 2007-miit 2017 tikillugu illoqutigiinni inuit 3,41-sarnikuugaluarlutik 2,89-imut ikileriarsimapput. Illoqutigiinni inuit amerlassuserisartagaat Kommune Qeqertalimmi illoqarfinni nunaqarfinnilu, nunatsinni agguqaatigiisitsisarnermut qanittumik inissisimavoq.

Nugassittarneq

Kommune Qeqertalik sisamanik illoqarfeqarpoq arfineq-pingasunillu nunaqarfeqarluni. Innuttaasut 90 %-iisa missaat illoqarfinni najugaqarput taakkulu amerlanersaat Aasianni najugaqarput, kommunip innuttaasa tamarmiusut 48 %-iinik innuttaqarluni.

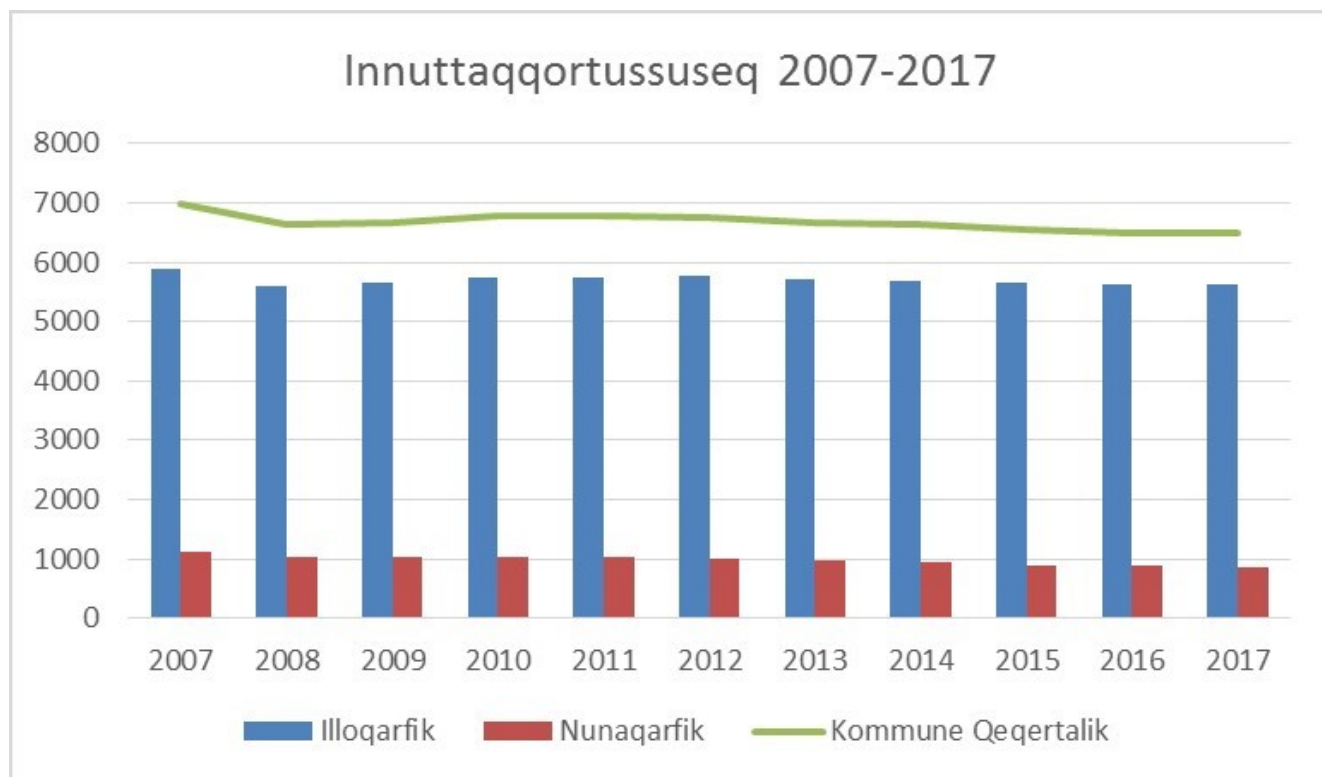

2007-imiilli sumiiffiit tamarmik innuttaqassutsimikkut ikileriaateqarsimapput, Aasiaat minillugu.

Nunap immikkoortuinit sisamaasunit pingasut innuttaqassutsikkut ikiliarneq maluginikuuaat Aasiaallu kisimik ataatsimut isigalugu amerleriaateqarfiusimavoq, tamanna patsiseqarpoq nunap immikkoortua amerlasuunik inunngortunik peqarsimammat, inuit amerlassutsikkut assigiikannersut nunatsinnut aamma nunanut allanut nuuttartut amerlassusiinik amerlanerusimasunik. Nunap immikkoortui pingasut allat aamma inunngortunik peqarsimapput, kisianni inuit amerlassutsimikkut assigiikannersut nuuttarnerat (pingaartumillu nunanut allanut nuuttarneq) patsisaalluni ataatsimut isigalugu innuttaasut ikileriarnernannik kinguneqarsimavoq.

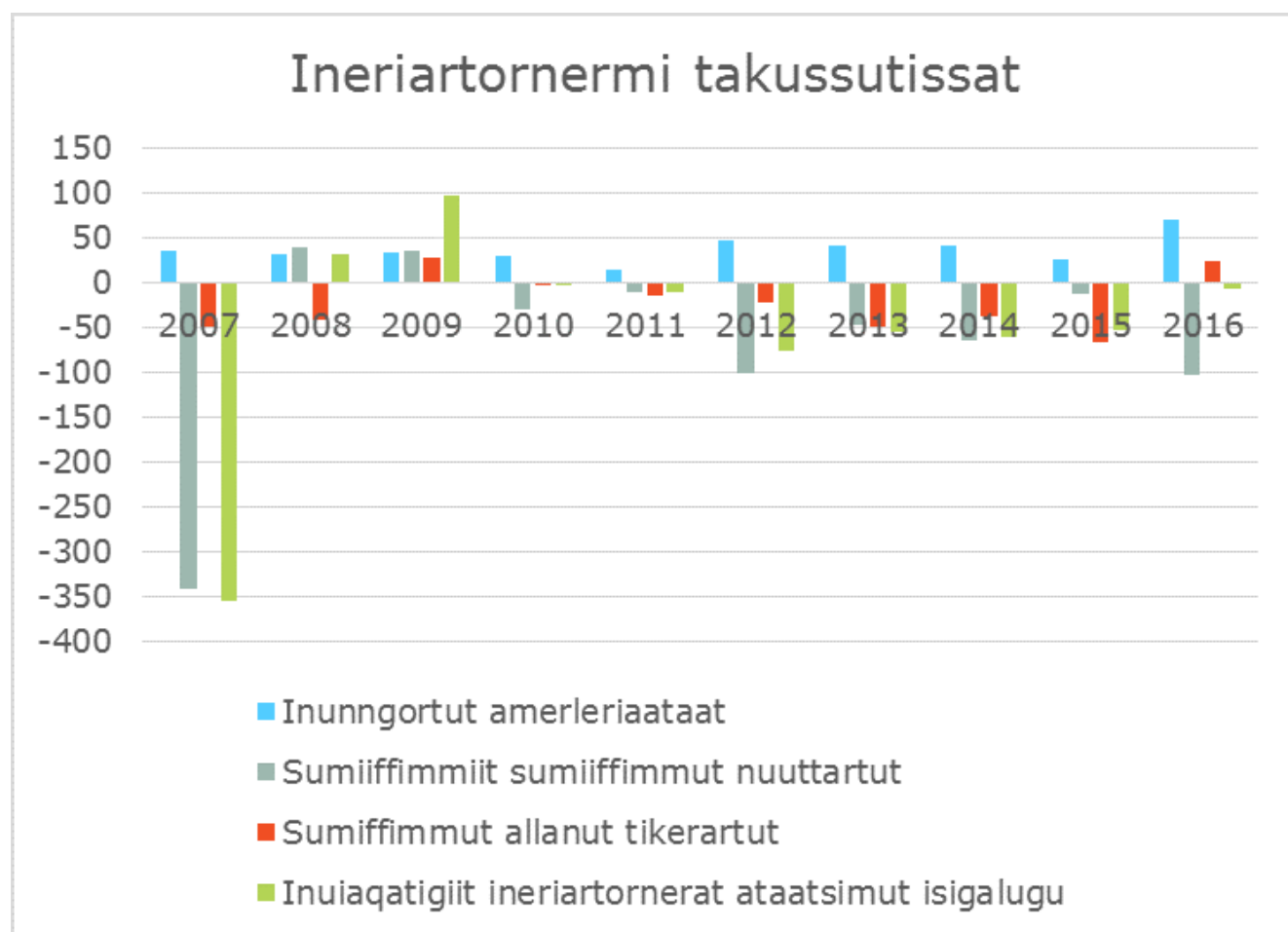
Innuttaasut ineriartornerat

Kalaallit Nuaanni innuttaasut 12 %-iisa missarluinnarisaat Kommune Qeqertalimmi najugaqarput. Ulloq 1.1.2017-imi kommunip illoqarfiini nunaqafiinilu inuit 6.500 najugaqarput. Innuttaasut 87 %-ii illoqarfinni sisamaasuni najugaqarput, 13 %-iilu nunaqarfinni arfineq-pingasuusuni najugaqarlutik. 2007-imi innuttaasut 84 %-iit illoqarfimmiuupput 16 %-ii nunaqarfimmiuullutik. 2007-ip kingorna innuttaasut 498-inik ikileriarsimapput, tamatuma 7,1 5 naligivaa, taannalu Kalaallit Nunaat tamaat isigalugu (-1,4 %) ikileriaataasuminngarnit anneruvoq. Illoqarfinni (inuit -251) nunaqarfinnilu (inuit -247) ikileriaateqarneq pisimavoq. 2006-imiit 2017 tikillugu innuttaasut amerlassutsimikkut ikileriarsimapput, taamaakkaluartooq illoqarfinni (inuit -4) nunaqarfinnilu (-4) ikileriaateqalaarsimallutik.

Ataatsimut isigalugu inunngortartut amerlassusiisa toqukkut qimaguttartut amerlassusiat qaanneqqavaat taamaalillunilu 2007-imiilli inunngortartut ukiumut inunnik 40-t missarluinnaaniittunik amerlanerusarsimapput, tamannalu innuttaasut amerliartornerannut patsisaaqataasimavoq. Paarlattuanik inuit amerlassutsikkut assigiikannersut (kommuninut allanut) nuuttarnerat pisimavoq, ukiumut inuit 60-it missaanniittartunik taamaalillunilu inuit amerlassutsimikkut assigiikannersut nuuttarnerisa, inunngortartut pilersissimasaat innuttaasut amerliartornerat nalimmassaaffigisimavaat ikinnerulersillugillu. Taamatuttaaq inuit amerlassutsimikkut assigiiaartut nuuttarnerat, nunatsinnut nuuttut nunanullu allanut nuuttut amerlassutsikkut assigiinngissusiat, innuttaasut ikiliartornerannut pitsaanngitsumik sunniuteqarsimavoq. Agguaqatigiisillu ukiut tamaasa nunatsinnut nuuttartuninngarnit,

nunanut allanut nuuttartut inuit 20-t missarluinnaanniittunik amerlanerusarput. Ataatsimut isigalugu inuit amerlassutsikkut assigiaartut nunatsinnut nuuttartut aamma nunanut aallanut nuuttartut, inunngortartut amerlassusiannit amerlanerulersimapput, ataatsimullu isigalugu innuttaasut amerlassutsikkut ikileriaateqarnerannik inerineqarluni.

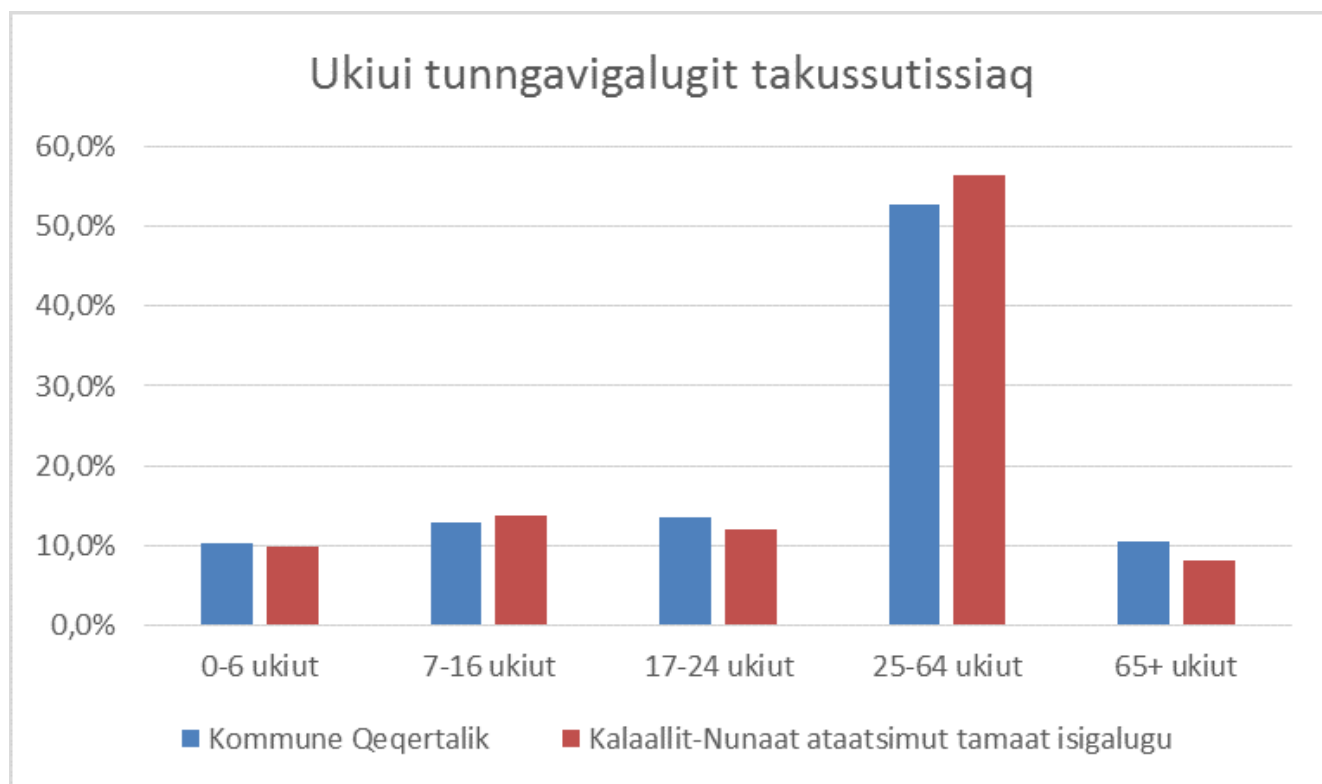

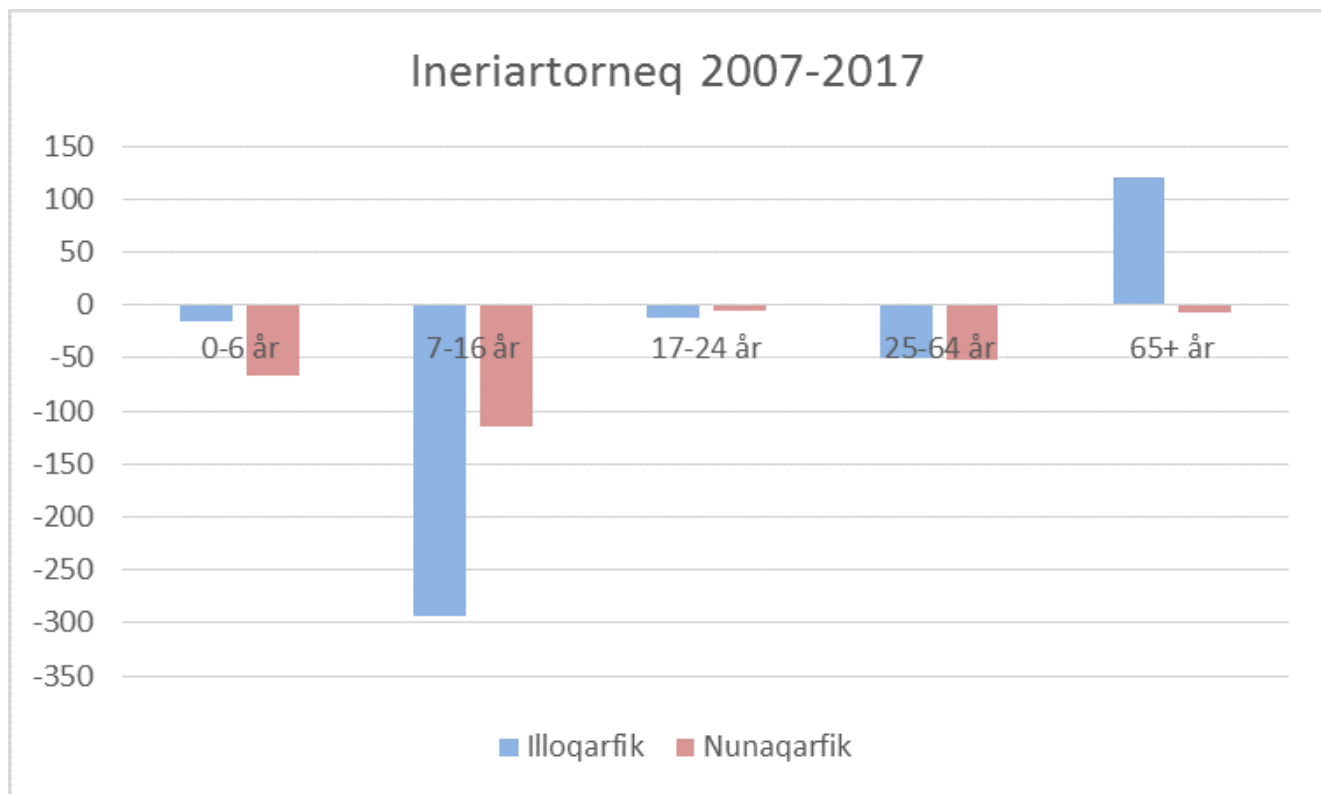
2016-2030-imut innuttaasut amerlassusissaannik taggissinermi ilimagineqartoq tassaavoq, tamakkiisuusumik isigalugu innuttaasut 1.800-t missarluinnaanniittunk ikileriarnissaat Kalaallit Nunaanni misigineqassasoq. Taamaattorli taama ingerlaneq assigiinngiiartumik agguataaqqassaaq, tassami illoqarfinni pingaartumillu Nuummi innuttaasut amerliartornissaat naatsorsuutigineqarpoq. 2016-imut taggissineq illoqarfinnut nunaqarfinnullu agguataagaangilaq kisianni ilimagineqarsinnaavoq, illoqarfinni nunaqarfinnilu inuttusiartorneq assigiinngitsorujussuussasoq aamma siunissami ineriartornissap, ukiuni kingullerni piviusumik ineriartorneq, minnerusumik annerusumilluunniit, assigipajaaginnarumaaraa.

Suiaaqatigiinnut agguataarineq aamma ukioqatigiiaat

Kalaallit Nunaata sinneranituut, Kommuni Qeqertalimmi angutit amerlanerupput. Taamaalilluni suiaaqatigiinnut agguataarinermi angutit 52,3 %-iupput arnat 47,7 %-iusut. Nunaqarfinni arnat illoqarfinniittuningarnit (48,1%) amerlassusiat appasinnerulaarpoq (45,0%).

Kommunip innuttaasa 23 %-ii, meeraapput inuusuttuaraallutillu 16-it tikillugit ukiullit. 14 %-it 17-it 24-llu akornanni ukioqarput 53 %-illu 25-t 64-illu akornanni ukioqarlutik kiisalu 10 %-it 65-it sinnerlugit ukioqarlutik. Kommune Qeqertalimmi ukioqatigiiat 65 sinnerlugit ukiullit Kalaallit Nunaanni ataatsimut isigalugu ukioqqortussutip agguataarneqarneranut sanilliukkaanni amerlanerungaatsiarput aamma ukioqatigiiat 25-t 64-illu akornanni ukiullit ikinnerungaatsiarlutik.

Inuttaasuni eqimattaq 7-it 16-illu akornanni ukioqartunik inuttaqartoq, ukiuni kingullerni qulini annertuumik appariaateqarfiusimavoq taamaannerani 65-it sinnerlugit ukiullit amerlassutsimikkut qaffariaateqarsimallutik. 65-it sinnerlugit ukiullit amerleriaateqarsimanerat, illoqarfinni pisimavoq.

Takorluugaq

Naalakkersuisut aamma kommunip namminnerlutik inassutiginiikuvaat 1. januar 2018 aallarnerfigalugu Qaasuitsup kommunia marlunnut avinneqassasoq **Kommune Qeqertalik** Aasiaat, Kangaatsiaq, Qasigiannugit aamma Qeqertarsuaq illoqarfittaliullugit kiisalu **Avannaata Kommunian** Ilulissat, Qaanaaq, Upernavik aamma Uummannaq illoqarfittaliullugit.

Qaasuitsup Kommuniani kommunalbestyrelsip kommunimut pilersaarut nutartigaq siunnerfiliisoq 2017-imut Pilersarusiornermi periusissiaq (Planstrategi 2017) akuersissutiginiikuvaat. Inatsisartut inatsisaanni nr. 30 28. november 2016-meersumi kommunini aaqqissuusseqqinermi takuneqarsinnaavoq Ikaarsaariarnermi Ataatsimiititaliat marluusut komunimut pilersaarutisdsatut siunnersuutiniq tamarmik immikkut pilersitaminnik akuersissuteqassasut.

Tamatigoortuuneq aqutigalugu ineriartorneq

Pilersaarutip aallarnisaataata ilaatut suliarineqarpoq pilersaarummut suleriaaseq – Suleriaaseq 2017 – tassani ilaatigut allaaserineqarput kommunip ineriartornissaanut sammivik pingaarneq, taamaatullu suliamut sammisumik suliniutit aaliangersimalluinnartut.

Suleriaaseq 2017-mi takorluugaq imatut nipeqarpoq:

Kommune Qeqertalik inunnut, misigisassanut, ineriartornernullu assigiinngitsorpassuarnut inissaqarpo. Inuunitsinni tunngavigut – pinngortitaq kusanartorsuaq, pisuussutsit pinngortitamiittut kulturilu immikkuullarilluinnartoq ataqqillugit – inuusaatsimut nutaamut, ataatsimoorutitut nutaanut, ineriartornermut nutaaliaasumut imminut nammattumut, aamma tamatsinnut inissamik nutaamik pilersitsivugut.

Silarsuarmi kommunit annersaanni tamakkununga inissaqarluarpoq taamaalillunilu inuunerinnissamut inissaqarluni. Imaappoq Kommune Qeqertalik kommuniuvoq inissaqarluartoq – piviusumik aammali inuppalaartumik. Takorluugaq tassaavoq kommunitta ineriartornerani tunaartassaq, tassaallunilu kommunimi politikkimik suliallat allat suliniutaasullu siunnerfissaat, pineqartoq tassa kommuneplani. Takorluukkap tunngavimmigut imarai, suut Kommune Qeqertalik nappassutigissanerai siunissamilu pingaartillugit, qanorlu iliorluni nukiit kommunimiittut pitsaanerpaamik kattutsinneqarsinnaanersut – aamma piviusumik pilersarusiornermi.

Suleqatigiinnissamut isumaqatigiisummi "Anguniakkanik aamma takorluukkanik tulleriiarineq "-nermi najukkami ineriartornissamut periarfissat nukittorsarneqarnissaata isiginiarneqarnissaa siunniunneqarpoq.

Tamatigoortuuneq aqqutigalugu ineriartorneq

Takorluugaq pingaartitanik sisamaasunik toqqammaveqarpoq, Kommune Qeqertalik immikkuullarissusianut ilisarnaataasunik:

- Ataatsimuussuseq
- Ilikkagaqarneq
- Amerlassuseq
- Tikiffikkuminartuuneq

Ataatsimuussuseq kulturikkut kinaassutsitta ilagaa. Tassami ataatsimoornitsigut, toqqissisarpugut, akisussaassutimillu tigusinissatsinnut piumassusinittarluta.

Ataatsimoorneruvoq, imaattoqaraangat

- kikkut tamarmik inuiaqatigiinni pimoorullugu peqataagaangata
- tamatta suleqataagaangatta akisussaassutimillu tigusiilluta
- ataatsimoorluta kivitseqatigiikkaangatta

Ilikkagaqarneq pingaartinneqassaaq, siunissami periarfissarpassuit pilersinneqartussat iluautigineqassappata. Ilinniagaqarneq ilisimasaqarnerlu tassaavoq kommunip ungasissumut qulakkeerinnilluni ineriartornissaanut matuersaat pingaarutilik.

Ilikkagaqartoqartarpoq, imaattoqaraangat

- ammasuugaangatta, alapernaalluta nutaanillu ilinniarusussuseqarluta
- inuit ilisimasaat atoraangatsigit
- paasigaangatsigu, kulturittigut ilisimalersimasagut kinguaariinniit kinguariinnut ingerlateqqinneqartatut

Kalaallit-Nunaata kitaata avannaata nukittoqutaa amerlassutsimiippoq - pinngortitami immikkuullarissumi, ukiup nikerarnerini, nunap pissarititaani, misigisassarpassuarni, inuiaqatigiinni kulturikkut pikialaartuni. Tamanna siunissami paaralugulu attatinnaassavarput.

Amerlassuseq pisarpoq, imaattoqaraangat

- assigiinngissutsinut inissaqarneq
- inuuneq assigiinngitsorpassuarnik isikkoqarsinnaatillugu
- kommunitinni sumi tamaani assigiinngissutsit immikkuullarissutsillu erligaagut

Tikiffikkuminartuuneq pingaartillugu, avannaamiut qangaaniilli inussiarnernerat, kialaarnerat ammasuunerallu alliartortissavarput.

Tikiffikkuminarneq pisarpoq, imaattoqaraangat

- kikkut tamarmik tikilluaqqusaasutut misigigaangata
- tikerlaat atorfissaqartinneqartutut isigineqaraangata

- Kommune Qeqertalik najugaqarfigilissallugu orniginartuuvoq

Pingaartillugit naleqartitat tassaapput nukittoqutigut, taakkualu atorlugit kommunip siunissaa qulakkeerlugulu ineriartortissavarput. Tamatumunnga, kommuneplani nunaminertanullu allattoqarfik, tassaapput qitiullutik sakkussat.

Illoqarfiit nunaqarfiillu pilersaarutaat

Kommune Qeqertalik Qeqertarsuup tunuata kujataatungaaniittoq sisamanik illoqarfeqartoq aamma arfineq pingasunik nunaqarfeqartoq 6.688-inillu innuttaqartoq inissisimavoq. Aqqa "Kommuni qeqertalimmik" isumaqarpoq tassa kommuni annertunerpaamik qeqertaarapassuarnik aamma qeqertarujussuarnik inissisimaffigineqarmat. Tulliuttuni illoqarfiit nunaqarfiillu ilisarnaataat ineriartornissamullu periarfissaat, kiisalu kommuneplanip siunissami atorneqarnissaanut aaliangersakkat, ineriartornerlu allaaserineqassapput.

Illoqarfiit nunaqarfiillu ataasiakkaat nunaminertanut assigiinngitsunik atorneqarfissalinnut aggulunneqarnikuuppuut – nunaminertat illuliorfissat (A), nunaminertat inuussutissarsiteqarfissat aamma umiarsualiveqarfissat (B), nunaminertat qitiusoqarfiit aamma nunaminertat ataatsimoorfinnut atugassat (C), nunaminertat sanaartorfigeqqusaanngitsut sunngiffimmilu ingerlatanut atugassat (D) aamma nunaminertat teknikkikkut sanaartukkanut angallannikkullu periarfissanut atugassat, tamakkualu aaliangersagartaat pingaarnerit. Aaliangersakkat kommunip nunaminertanik sanaartornissamut akuersissutinik agguaassisarnerani tunngaviupput.

Nunaminertat ilaannut aamma – aaliangersakkat pingaarnerit saniatigut –aaliangersakkat nassuiaasersukkat atuupput. Aaliangersakkat nassuiaasersukkat tassaasinnaapput siusinnerusukkat lokalplaniusimasut imaluunniit kommuneplanip ilassutaasimasut, toqqaannartumik attuumassuteqartut.

Kiisalu illoqarfinnut nunaqarfinnullu arlalinnik aaliangersagaqarpoq tamanut atuuttunik, assersuutigalugu aqqusinernut, biilit unittarfeqarnerinut, qimmeqarnermut, containerinik inissiiernut allanullu tunngasunik. Aaliangersakkat tamanut atuuttut, kommunalbestyrelsip pilersaarusiornernut, Qaasuitsup Kommunialu tamakkerlugu nunaminertat atorneqarnissaat pillugu aqutsinerani, pituttuisuupput.

[Kommunimut pilersaarummi aalajangersakkat](#)

Aalajangersakkat nalinginnaasut

Kommunip pilersaarutaani kommuni tamarmi pineqarpoq: illoqarfiit, nunaqarfiit aamma asi kiisalu sermersuup ilaa kommunip killegarfiata iluaniittoq.

Aalajangersakkat nalinginnaasut

Kommunip pilersaarutaani aalajangersarneqarput "aalajangersakkat nalinginnaasut", kommunimut tamarmut atuuttut, tassa Kommune Qeqertalik tamarmi sumiiffiit ilaat tamaasa ilanngullugit. Aalajangersakkat nalinginnaasut atuupput allaanerusemik aalajangersaanertut pingaarnerusemik aalajangiisoqarsimanngippat sumiiffiit ataasiakkaat pillugit.

Aalajangersakkat nalinginnaasut kommunalbestyrelsen nunaminertat atorineqarnerinut pilersaaruserneranut aqutsineranullu pituttuupput, nunaminertap pilersaaruserfiginerani allamik aaliangersaasoqarsimanngippat.

Kommunimi nunap immikkoortuinut tamanut aalajangersakkat pingaarnerit aammalu kommunip pilersaarutaani aalajangersakkat annikitsortanik ilanngussiviusut suliassanut sinaakkusersuisuusut aammalu kingorna aalajangersakkanik annikitsukkuutaarnertalinnik pilersaaruserfiullutik suliaasut, kommunip pilersaarutaata aalajangersaaffigissavai:

- Pilersaaruserneq aamma nunaminertat atorineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 17, 17. november 2010-meersoq aallaavigalugu nalinginnaasunik aalajangersaasoqartarpoq.
- Nunap immikkoortortaanut aalajangersakkat pingaarnerit ilusilersuineranut qulliunerusemut ilaapput.
- Aalajangersakkat annikitsortanik ilanngussiviusut aalajangersakkanut pingaarnertut akerliussanngillat.

Aaliangersakkat tamanut atuuttut kommuni tamakkerlugu illoqarfinni, nunaqarfinni, asimilu nunaminertanut atuuppuut. Aaliangersakkat tamanut atuupput apeqqutaatinnagu sumiiffinni ataasiakkaani nunaminertani pissutsit qanoq ittuunersut. Taamatut aaliangersagaqarnikkut siunertarineqarpoq innuttaasut illoqarfinni tamani, nunaqarfinni, asimilu aaliangersakkanik tunngaviusunik assigiiaartunik atugassaqtartinnissaat. Aaliangersakkat tamanut atuuttut illoqarfinni tamani, nunaqarfinni, asimilu aaliangersimasunik pilersaarusernermi nunaminertanillu aqutsineri najoqqutassanik ataasimoortunik pilersitsipput. Taakkua saniatinut illoqarfinni, nunaqarfinni, asimilu immikkuullarissunik pingaarnernik aaliangersagaqarpoq, sumiiffinni ataasiakkaani pissutsinut pisariaqartitanullu naleqqussarneqarsimasunik, arlalitsigullu allanngutsaaliuineranut, silammut ilummullu assersuuteqannginnissamut il.il., tunngassutilinnik immikkut aaliangersakkanik ilassutitaqartartunik.

Aaliangersakkat nassuiaasersukkat kommuneplanip pingaarnertut siunniussaani itisilerissutitut atorneqartussapput erseqqissassallugulu, immikkoortut killingisa iluini susoqartussaanersoq. Tassalu imaappoq pissutsit nassuiaasersukkanik aalingersagaliunneqarsinnaanngillat, aaliangersakkanut pingaarnernut akerliusunik. Aaliangersakkat nassuiaasersukkat suliarineqartassapput, illuliassanut imaluunniit sanaartugassanut annertunerusunut nunaminertanik agguaassisoqannginnerani aamma annertunerusunik pingaarutilinnilluunnit isaterisoqalinnginnerani.

Sumiiffiit aalajangersimasunut atorneqartussat

Sumiiffiit ilaannik killeqartitsineq aalajangersarneqartarpoq sumut atugassaanera pingaarneq naapertorlugu. Illoqarfiit aggornerisa ilaat atorneqarnissaminut immikkoor-tinneqarput A-miit E-mut, asimili sumiiffiit ilaat taaguuserneqarput immikkoortunut K-miit O-mut. Makkununga atugassanngortinneqarput:

A: [Inissiaqarfinnut](#)

B: [Inuussutissarsiornernut umiarsualiveqarfinnullu](#)

C: [Sumiiffinnut qitiusoqarfinnut](#)

D: [Nunaminertat sanaartorfiunngitsut sunngiffimmilu ornittakkat](#)

E: [Teknikkimut atortut atortullu attaveqaategarnermut tunngasut](#)

K: [Illuagqanut, sunngiffimmi illunut il.il.](#)

L: [Immikkut ittumik sukisaarsarfiusinnaasunut](#)

M: [Uumasuutinut nunalerinermullu](#)

N: [Teknikkimut atortut](#)

O: [Nunaminertat sanaartorfiunngitsut](#)

Sumiiffiit aalajangersimasunut atorneqartussat ataasiakkaat kiisalu sumiiffiit assigiinngitsunut atorneqartussat tamarmik nalinginnaasumik aalajangersaavigineqarput.

Sumiiffinnut A-miit E-mut aalajangersakkat nalinginnaasut

Sumiiffiit ilaannik killeqartitsineq aalajangersarneqartarpoq sumut atugassaanera pingaarneq naapertorlugu.

A: Inissiaqarfiit

Inissiaqarfiit tassaapput inissiaqarfiit pioreersut nutaallu. Ilusilersuinermi pingaarnermi nunat inissianut isikkumikkut assigiinngiiaartunut taakkunanilu ataatsimut atuiffiusinnaasunut, soorlu biilinit unittarfinnut, uninngaartarfinnut pinnguarterfinnullu, sanaartorfissiaapput.

Akuttunerusunik pukkitsunik inissialiornerit

Inissialiornermi ammasuni pukkitsunilu pineqarput ilaqutariinnut ataatsinut illut aamma ilaqutariinnut marlunnut illut/marloqiusat amerlanerpaamik marlunnik quleriit. Ilaqutariinnut

ataatsinut illu tassaavoq inissiaq ataaseq, ilaqutariinnullu marlunnut illu/marloqiusaq marlunnik inissiartaqarpoq.

Inissialiornernut ammasunut pukkitsunullu naatsiviliorfiusinnaasut, aneerasaartarfiliaa-sinnaasut qulisaanngitsut assigisaallu inissiamut atasut annerpaamik 50 m² –isut angissusillit akuersissutigineqarsinnaapput.

Inissiamut ataasiakkaamut qanittutut garage-aliorsinnaaneq, carporte-liorsinnaaneq, quili-orsinnaaneq, naatitsiviliorsinnaaneq, illup iluani naatitsiviliorsinnaaneq, qulisamik aneerasaartarfiliorsinnaaneq assigisaannillu, ataatsimoortillugit 30 m² –isut annertussusilinnik sananissaq akuerineqarsinnaavoq, nunap ilaanut tamaanga sanaartornermut maleruagassani ungasissusissamik piumasaqaat eqqortinneqarsimappat. Illumut atasumik annerpaamik 50 m²-inik, tassannga 30 m²-it qulisaasinnaasunik, aneerasaarfiliortoqarsinnaavoq.

Nunamut, illunut aqqusinernullu killigititamut sanilit avammut eqqaamiunullu isikkivii ungasissusai periarfissaqarpata naatitsiviliornermut, aneerasaartarfiliornermut, biilit uninngasarfiliornermut quiliornermut il.il. nunaminertamik atuinissamut akuersissutit nalunaarutigineqartassapput.

Inissialiornertit akulikitsut pukkitsullu

Inissiat imminnut qanittut-pukitsut ima paasineqassapput: uiguleriiaat, imminnut atuumasut aamma illut uigulukuttut imminnut attuumasut quleriinnik pingasunik portunerpaaffillit, taakkua ima paasineqassapput: quleriit marluk tamakiisumik atorineqartut aamma qaliaq atorineqartoq ataaseq.

Inissialiornernut akulikitsunut pukkitsunullu naatsiviliorfiusinnaasut, aneerasaartarfiliaa-sinnaasut qulisaanngitsut assigisaallu inissiamut atasut annerpaamik 25 m² –isut angissusillit akuersissutigineqarsinnaapput.

Inissialiornernut akulikitsunut pukkitsunullu atasumik garage-aliorsinnaaneq, carport-iliorsinnaaneq, quiliorsinnaaneq, naatitsiviliorsinnaaneq, illup iluani naatitsiviliorsinnaaneq, qulisamik aneerasaartarfiliorsinnaaneq assigisaannillu, 20 m² –isut angissusilinnik sananissaq akuerineqarsinnaavoq, nunap ilaanut tamaanga sanaartornermut maleruagassani ungasissusissamik piumasaqaat aammalu sumiiffiup ilaanut aalajangersimasumut pilersaarummi sumiiffimmut tamaanga aalajangersakkat eqqortinneqarsimappata.

Nunamut, illunut aqqusinernullu killigititamut sanilit avammut eqqaamiunullu isikkivii ungasissusai periarfissaqarpata naatitsiviliornermut, aneerasaartarfiliornermut, biilit uninngasarfiliornermut quiliornermut il.il. nunaminertamik atuinissamut akuersissutit nalunaarutigineqartassapput.

Quleriinnik initalinnik inissialiorneq

Quleriinnik initalinnik inissialiornerit tassaapput illorsuarnik, quleriiaanik, blok-inik sanaartorneq kiisalu pingasunik quleriilinnik portunernilluunniit punkthuse -liorneq.

Akuleriinnik inissiaqarfik

Akuleriinnik inissiaqarfiit tassaapput nunap ilaa ammasunik-pukkitsunik, akulikitsunik pukkitsunik aammalu quleriinnik initalinnik sanaartorfik.

Naatsiiviit

Sumiiffiup atorneqarnerata sinneranut periarfissaqartutut akornutissaqanngitsutullu kommunalbestyrelsip nalilerpagu, sumiiffiullu ilaani initussuseq attanneqarsinnaappat, naatsiiviliorfiusinnaasunut akuersisoqarsinnaavoq.

Pinnguarterfiit

Inissialiornermi meeqqat pinnguarterfissaannut nunaminertanik immikkoortitsisoqassaaq. Nunaminertamik akuersissuteqarnermi piumasaqaataasinnaavoq inissiat atulinnginneranni pinnguarterfiliortoqarsimanissaa.

Inissiaqarfinni nunaminertat sanaartorfiunngitsut

Nunaminertat sanaartorfiunngitsut siunertanut allanut atugassiaanngitsut, sanaartorfiu-sussaanngitsutut ataatsimoorussamik atugassatut aaqqissuunneqarsinnaapput.

Nunaminertanik sanaartorfiunngitsunik atuinnermut Kommune Qeqertalik umiatsialivi-usinnaasu kiisalu qitsuuteqarnermut qimmeqarnermullu malittarisassiat ileqqoreqqusallu qaqugukkulluunniit atuuttut atuupput. Containerinik inissiinissamut aalajangersakkat nunaminertamik akuersissuteqarnermi aaqqiivigineqassapput.

Inissiaqarfinni pisut allat

Sumiiffinni inissiaqarfiusussani najugaqarfinni ingerlanneqarsinnaasunik suliffeqarfinnik ingerlatsisoqarsinnaanera kommunalbestyrelsip akuerisinnaavaa, piumasaqaatit tulluuttut naammassineqarsimagaangata:

- Suliffeqarfik ingerlanneqassaaq sumiiffiup najugaqarfiuneranik allanngortitsisuunngitsumik, soorlu allagartalersuinikkut qaammaqqusersugaaneratigullu.
- Suliffeqarfik qanittumini najugalinnut ajoqusersuissanngilaq, soorlu putsumik tipi-millu akornusersuinernik
- Suliffeqarfik biilit unittarfiannik suli annerusumik malunnaatilimmik pisariaqartitsinermik kinguneqartitsissanngilaq
- Suliffeqarfik sumiiffimmi meeqqeriviliornissamut akornutaassanngilaq.

Nunaminertanut pilersaarutit aamma kommuneplaninut ilassutit pisoqqat qanorluunniit aaliangersagartaqaralarpata, pissutsit qulaatungaani allassimasut aallaavigalugit, nunaminertani inissiaqarfiusuni inuussutissarsiutinik pilersitsisoqarsinnaavoq.

Inissiaqarfinnut ilanngunneqarsinnaapput nunaminertat sanaartorfiunngitsut, inissiani najugallit katersuuttarfii, illut ataatsimoorfissat, meeqqanik paaqqinnittarfiit, pisiniarfik qanittumiittoq aamma sumiiffimmi teknikkikkut pilersuissutaasussanut atortulersuutit.

Inissiaqarfinni inissiamut ataasiakkaamut tikiussinnaanissap naleqquttuunissaa qulakkeerneqarsimassaaq, ilaatigut imermik pajunneqartarneq eqqaaviillu imaartarnissaat eqqarsaatigalugit.

B: Sumiiffiit inuussutissarsiornermut atorneqartut umiarsualiveqarfiillu

Sumiiffiit inuussutissarsiornermut atorneqartut aammalu sumiiffiit inuussutissarsiornermut umiarsualivittullu atorneqartut immikkoortinneqassapput. Sumiiffinnut B-tut taaneqartartunut marluusunut assigiissutaavoq, aqqusinnermut pingaarnermut toqqaannartumik appakaassinnaanermik pisariaqartitsineq.

Sumiiffiit inuussutissarsiornermut atorneqartut

Sumiiffiit inuussutissarsiornermik siunertaqarfiusut atorneqarsinnaapput allaffinnut, entreprenørit suliffeqarfiutaannut, toqqorsivinnut pakhusinullu, assassorluni sulianut, sullisinnut, sanaartornernut, assartornernut, suliffissuarnut, inissititerinernik ingerlatsivinnut, niuertunik pilersuinnernut teknikkimullu atortunut.

Sumiiffiit inuussutissarsiornermut atorneqartut umiarsualiveqarfiillu

Sumiiffiit inuussutissarsiornermut aamma/imaluunniit umiarsualiveqarfittut atortussatut siunertaqartut allaffinnut, entreprenørit suliffeqarfiutaannut, toqqorsivinnut pakhusinullu, assassorluni sulianut, sullisinnut, sanaartornernut, assartornernut, suliffissuarnut, inissititerinernik ingerlatsivinnut, niuertunik pilersuinnernut, talittaarfinnut og pieranlæg –inut, amutsivinnut, terminalini sulianut teknikkimullu atortunut atorneqarsinnaapput.

Putsup, nipip, pujoralaap tipiullu ajoqutaassinnaanerisa killilersornissaanut iliuseqartoqarsimassaaq.

Sumiiffinni B-ni suliffeqarfiit sumi inissisimanissamut immikkut ittumik piumasaqaatitalinnut pilersinneqarsinnaapput, soorlu suliffeqarfiit mingutsitsisuusut (suliffeqarfiit immikkoortup 5-ip ataani inissisimasut). Pisuni tamani avatangiisimut sunniuteqarsinnaasunik pinaveersimatitsisunik iliuseqartoqarsimassaaq, soorlu imeq igitassaq, uuliamik, akuutissamik aammalu saviminissamik igitassamik toqqorsinerit eqqarsaatigalugit.

Tamatuma saniatigut containerinik, atortunik aamma atortussanik il.il. inissititeriviliortoqarsinnaavoq assigisaanillu, kisiannili inituunut, eqqaavittut allatullu atorneqassanatik.

C: Sumiiffiit qitiusoqarfiit sumiiffiillu ataatsimoorfissatut siunertaqarfiusut

Sumiiffiit qitiusoqarfiit

Sumiiffinni qitiusoqarfinni illoqarfinni suliaqarfiit ilanngunneqarsinnaapput, soorlu pisiniarfiit, aningaasarsiutigalugit suliaqarfiit (nittarsaassinernut suliffeqarfiit, suliffeqarfiit IT-mik ingerlatsiviusut, inatsisilerituut, illussanik titartaasartut, ingeniorit, illunik tuniniaasartut, kukkunersiuisut assigisaallu), nakorsiartarfiit (kigutilerisut, isikkanik suliaqartartut, tarnip pissusiinik ilisimasallit assigisaallu), sullissinerit, pisortat allaffii, inissiat, hotelit, neriniartarfiit, biilit unittarfii aamma teknikkimut atortut pisariaqartinneqartut assigisaallu. Avatangii-simut ajoqutaanngitsut inuussutissarsiornermik ingerlatsinerit aammattaaq ilanngunneqarsinnaapput, soorlu sulliveqarfiit assassornermillu ingerlatsiviit, toqqorsiviit, assartuinermik ingerlatsinerit assigisaallu.

Nunaminertat sanaartorfiunngitsut siunertanut allanut atugassiaanngitsut, sanaartorfiusus-saanngitsutut ataatsimoorussamik atugassatut aaqqissuunneqarsinnaapput ilusilerneqarsimassallutillu sumiiffiup inissisimaneranut atorneqarneranullu tulluarmik.

Ataatsimoorfissatut siunertallit

Ataatsimoorfissatut siunertallit tassaapput atuarfiit/atuartitsiviit, meeqqanut, inuusuttuaqqanut utoqqarnullu sullissiviit, oqaluffiit, pisortat allaffeqarfii, inissiat, porsarsimassutsimut atorneqartussat, sunngiffimmi aammalu sukisaarsarfissatut siunertaqarfiusut, biilit unittarfii teknikkimullu atortut pisariaqartinneqartut assigisaallu.

Nunaminertat sanaartorfiunngitsut siunertanut allanut atugassiaanngitsut, sanaartorfiusus-saanngitsutut ataatsimoorussamik atugassatut aaqqissuunneqarsinnaapput ilusilerneqarsimassallutillu sumiiffiup inissisimaneranut atorneqarneranullu tulluarmik.

D: Nunaminertat sanaartorfiunngitsut, qasuersaarnissamik siunertaqarfiusut aamma sunngiffimmi ornittakkat

Nunaminertat sanaartorfiunngitsut

Nunaminertat sanaartorfiunngitsut tassaapput nunaminertat sanaartorfissatut atorneqartussaannngitsut sukisaarsarnissamillu siunertaqartunut atorneqartussat – soorlu nuna illoqarfimmut qanittoq, nunaminertaq tamanit atorneqarsinnaasoq, qorsooqqinneqarfik/naatsiivi-liarsuaq, qimmiliviit assigisaallu.

Nunaminertat sunngiffimmi qasuersaarnermilu atorneqartartut

Sunngiffimmi ornittakkanut atorneqartut makkununga atorneqassapput, timersortarfiit, sisorartarfiit, umiatsianut nuannaariutinut talittarfiit, seqquusartarfiit, tupertarfiit, katersugaasiveqarfiit saqqummersitsiviillu, iliveqarfiit assigisaallu.

Sumiiffiit sanaartorfiunngitsut aamma sunngiffimmi ornittakkanut atorneqartussat allanik sanaartorfiussanngillat, taamaallaat sumiiffiup tamatuma atorneqarnissaanut

ingerlanneqarnissaanullu pisariaqartunut. Tamanna akornutaassanngilaq pingaarnertut ataatsimut ilusiligaanermi aalajangersagaasut aqquuserngit, aqqusineeqqat, ledninginut atortut teknikkimullu atortut ikkussuussat, soorlu attaveqatigiinnermut, sumiissusersiornermut, teknikki atorlugu nakkutilliiveqarfinnut ledningeqarfinnullu atortut, kiisalu atortoqarfiit minnerusut sumiiffiup aalisarnermut piniarnermullu atorneqarnissaannut kiisalu sukisaarsarnissamik siunertaqartut, piviusunngortinneqarnissaannut.

Nunaminertani D-ni aammattaaq hotel-iliornissaq illuaqqanillu illoqarfeeraliornissaq pilersaaruserneqarsinnaavoq, takomariaqarneq eqqarsaatigalugu qasuersaarfissaqartitsinnermut, aqquserniornermullu atatillugu.

Nunap tamatuma isikkua sukisaarsarfiusinnaanerallu allanngutsaaliugaassapput.

E: Teknikkimut atortut atortullu attaveqarnermut tunngasut

Sumiiffiit teknikkimut attaveqarnermullu atortoqarfiit amerlanertigut tassaasarput avatangiisinik illersuinnermut inatsimmi imm. 5-imi pineqartut imaluunniit tassaasarlutik suliaqarfiit nunap tamatuma eqqaanut isumannaallisaanikkut ajoqusiiffiusinnaasut. Pisuni tamani avatangiisimut sunnuteqarsinnaasunik pinaveersimatitsisunik iliuseqarfiginnittoqarsimassaaq, soorlu imeq igitassaq, uulia, akuutissaq aammalu saviminissaq igitassaq eqqarsaatigalugit.

Teknikkimut atortut

Sumiiffiit pineqarput teknikkimut atortut annerit, soorlu imeqarfiit, eqqaavissuit, anar-tarfinnik eqqaaveqarfiit, uuliamut tankeqarfiit, attaveqaateqarfiit, qaartiterutinut toqqorsiviit, ujaqqeriviit, ikuallaaviit assigisaallu.

Pilersuiveqarfinnut atatillugu (imeqarfiit, eqqaavissuit, anartarfilerineq il.il.) minnerusunik sanaartortoqarsinnaavoq sulisut oqquisimaarfigisinnaasaannik 20 m² tikillugu angissusilinnik qaliaallu annerpaamik 6 meterinik portussusilinnik, sanaartornermi malittarisassani ungasissutsinut, aamma nunaminertap pineqartup pilersaarutitaani aaliangersakkat, malinneqarpata.

Immikkoortortani, teknikkikkut siunertanut atugassanngortitani soorlu eqqaavilerinnermut assigisaannullu, nunaminertat sanaartukkallu ilusilerneqassapput immikkoortiterinnermut atueqqiinnermut, ikuallaaviliornermut aamma ingerlatanut illulianullu tamakkununnga attuumassuteqartunut.

Immikkoortortani, teknikkikkut siunertanut atugassanngortitani soorlu anartarfilerinnermut atugassanngortitani, nunaminertat sanaartukkallu imermut eqqakkamut, eqqiaanermut avammullu kuutsitsinnermut atornertut, kiisalu ingerlatanut illulianullu tamakkununnga attuumassuteqartunut.

Tamanna timitalerneqassaaq immikkoortunut pilersaarutit atuuttut, maleruaqqusat assigisaallu, kiisalu aaliangersakkat immikkoortortamut pineqartumut tunngasut aamma malittarisassat (nunaminertanik agguaassinermut, sanaartornermi malittarisassat inatsisillu allat attuumassuteqartut) naapertorlugit.

Naalakkersuisut, Aatsitassaqaqarnermut inatsimmi §§ 46 aamma 47 naapertorlugit, akuersissutigisinnaavaat, sumiiffimmi aqquserniornermi sanaartornermiluunnit atugassanik, ujarattarneq, ujaqqanik piianeq, ujaraarartarneq assigisaannilluunnit katersuineq. Naalakkersuisut atuinermi atugassarititaasunik aaliangersaasinnaapput. Kommunalbestyrelsi nunaminertanik agguaassisinnaavoq Malittarisassat naapertorlugit.

Attaveqarnernut atortut

Sumiiffiit pineqarput attaveqarnernut atortoqarfiit annertuut, soorlu mittarfiit, heliportit, umiarsualivinni atortut ikkusimasut, aqqusinniat annertunerit, sullorsualiat, majuartaatit nivingasut assigisaalu.

Sumiiffinnut assigiinngiiaartunut atugassianut malittarisassat nalinginnaasut

Killeqarfiit piumasaqaateqarfiusut

Killeqarfiit piumasaqaateqarfiusut oqartussanit susassaqaartunit aalajangersaavigineqassapput, teknikkimut atortut illersorneqarnissaat pillugu imerluunniit imissaq illersorniarlugu.

Sumiiffiit imermik katersuiviusut, attaveqaatinut napparussuit, qaartiterutaasiviit, tankeqarfiit, umiarsualiviit, timmisartoqarfiit, heliportit il.il. eqqaannut iseqqusaannginnermik killeqarfiliinerit isumannaallisaanerluunniit pissutigalugu killeqarfiliinerit pillugit aalajangersakkat ataqqqineqartussaapput. Nunap ilai killeqarfinnut pineqartunut tunngasut sanaartorfigineqaqqusaanngillat siunertanulluunniit allanut atoqqusaanatik, aatsaalli taamaaliortoqarsinnaalluni oqartussaasumit akisussaasumit immikkut akuersissummik pissarsisoqarsimagaa-ngat. Ingerlatsinermut atortut pisariaqartinneqartut tassani pineqanngillat.

Nunap ilai killeqarfinnut pineqartunut tunngasut taamaallaat sanaartorfigineqarsinnaapput siunertanulluunniit allanut atorneqarsinnaallutik, oqartussaasumit akisussaasumit akuersissummik pissarsisoqarsimagaangat.

Nunap ilai tamarmik immikkut killissalersorneqarnerat pilersaarutit ilusiligaanerini pingaarnermi aamma sumiiffiup ilaanut pineqartumut aalajangersakkani pingaarnerni takuneqarsinnaapput.

Nunaminertanut killilersuutitalinnut paasissutissat annertunerusut [Asiaq](#)-mut saaffiginnilluni pissarsiarineqarsinnaapput, qulequttallu aalinagersimasut uni takuneqarsinnaapput www.nunagis.gl.

Atorneqarnera

Sumiiffiit ilaat tamarmik immikkut pingaarnertut atorneqarnissaminnut aalajangersaavigineqassapput. Siunissami nunaminertamik atuineq pilersaarutip ilusiligaanerani aalajangersakkat malillugit pissaaq, sumiiffiillu ilaasa immikkuutitaarlutik atorneqarnerinut, allanut atornissaat naak akuersissutigineqaraluarpalluunniit, siunertamut pingaarnermut atorneqarnissaasa aalajangiusimaneqarnissaa atuuppoq.

Kommunalbestyrelsip nunaminertamik akuersissuteqarnerminut atasumik piumasaqaatit ersarinnerusut aalajangersarsinnaavai aammalu nunaminertat atorneqalernissaannut atornissaannullu piumasaqaateqarsinnaallutik.

Nunaminertap atorneqarneranik allanngortitsisoqarniaruni, nunaminertamik atuinissamut nutaamik qinnuteqartoqassaaq.

Nunaminertat sanaartorfiunngitsut

Illoqarfinni nunaqarfinnilu nunaminertat illuliornermut atortunulluunniit atorneqartussaangitsut, aammalu siunertanut allanut nunaminertamik tunineqarnermut ilaanngitsut, nunaminertatut sanaartorfiunngitsutut ingerlanneqassapput. Nunaminertat sanaartorfiunngitsut allanngortinneqassanngillat isikkuimmissulluunniit isikkoqassallutik aammalu saligaatsuussallutik, atortulersugaanatik, ilitsiviunatik eqqagaqarnatillu. Igitanik ikuallaasoqassanngilaq, nunaminertallu sanaartorfiunngitsut atorneqarnerat allanut ajoqutaassanngilaq.

Kikkulluunniit nunaminertani sanaartorfiunngitsuniissinnaanerak qulakkeerneqassaaq.

Nunaminertat, sanaartornernut atortulersuinernullu atorneqarallarsimasut, iluarseqqinneqassapput pissuseqqaamissullu iluarsineqassallutik.

Nunaminertap sanaartorfiunngitsup inissisimaneranut illoqarfiullu iluani qanoq isikkoqarneranut tulluarmik ilusilerneqarnissaa kommunalbestyrelsip aammattaaq piumasaqaatigisinnaavaa.

Nunaminertat sanaartorfiunngitsut eqqaanni inuussutissarsiummik ingerlatsivinnut atatillugu 1,8 meterit angullugit portutigisunik ungaluugalersuinissamut nunaminertamik akuerineqarneq qinnuteqarnerup kingorna nalunaarutigineqassaaq. Ungaluukkat qisunnik sanaajussapput saviminermilluunniit ungerutissiamik sanaajussallutik. Nunaminertamik atuineq avatangiisinut ulorianaatilittut akornusersuisutulluunniit nalilerneqarpat, kommunalbestyrelsi ungaluleeqqusisinnaavoq.

Illut eqqaanni nunaminertap agguaanneqartup iluani naatsiviit/nunaminertat arlaannut atugassat ungaluukkerneqarsinnaapput, ungaluukkaanik qisunnik sanaanik 1,2 m angullugu portussusilinnik, imaluunniit ungaluugassianik ungerutissianik saviminiusunik portunerpaamik 1,8 meterinik.

Nunap ilusaanik naleqqussaaneq sukkallu portussusaat

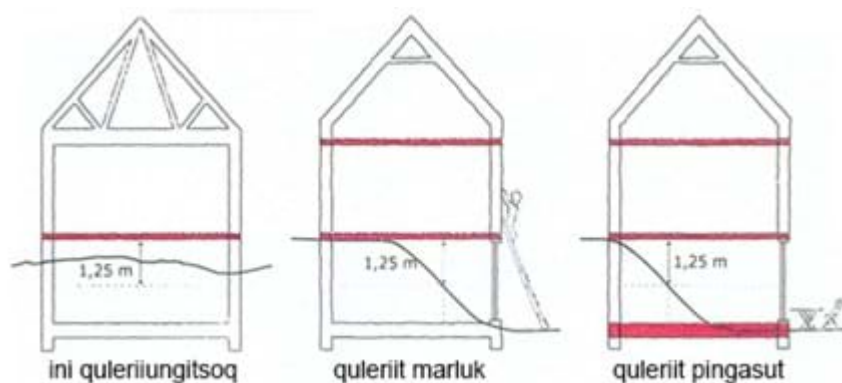
Sanaartorfiit nutaat nunap ilusaanut pioreersumut sapinngisamik naleqqussarneqassapput. Nunap ilusaanik allanngortitsineq aatsaat pisinnaavoq, sanaartukkap teknikkikkut aningaasaqarnikkullu illersorneqarsinnaasumik naammassineqarsinnaaneranut taamaaliorneq pisariaqartinneqarpat. Nunap ilaata paqqertinneqarnissaa pillugu nunap ilusaanik naleqqussaaneq kommunalbestyrelseni taamaattoq nutaamik sanaartornermi piumasaqaatigisinnaavaa. Nunap ilusaata pissusissamisoortumik tamanna pisinnaatippagu taamaallaat naqqup-ataaniq sanasoqarsinnaavoq.

Sukat toqqaviillu, init alliit nunamiit qutsinnerusumiitinniaannarlugit, pisariaqanngitsumik portuninngortinneqassanngillat. Immikkoortortap pilersaarusernerannut atatillugu illut toqqaviisa nunamiit portunerpaaffissaannik aaliangersaasoqarsinnaavoq.

Toqqaviit qisuit ersittut aamma sukat toqqaviusut illup isuniittut saqqaaniittullu qallersorneqassapput qalipanneqarlutillu. Pisuni ataasiakkaani piumasaqaatigineqarsinnaavoq toqqaviit betonit sukaallu silammut iikkatut qallersorneqarnissaat illuliornerup kusanartumik innerneqarnissaa anguneqarsinnaaqullugu.

Quleriit amerlassusaat aamma illut portussusaat

Quleriit amerlassusiligaanerisa “qaleriiaat” atorneqartut qassiunerinik paasineqassaaq, qaliatulluunniit isikkoqaralarunik. Qulereeq qaliatut atorneqartoq taamaalilluni quleriittut ataatsit isigineqassaaq. Init quleriit amerlassusaat ataani titartakkami takuneqarsinnaassutut nunaminertamut sanillersuullugit uuttortarneqassapput.

(toqqammavik: Innersuussut SBI 216: Illuliornermi malittarrisassat pillugit innersuussut 2008)

Illumi init quleriit tamarmik ini alleq ilanngullugu tamarmik quleriiaat kisitsisaannut ilanngunneqassapput. Ini allermut aammattaaq qaliat atorneqartut aamma ilaatinneqassapput, nunamiit illup initaata natianiit 1 m-imit pukkineruppat aamma naqqup iluisa qilaava nunamiit 1,25 m-imiit qaffasinneruppat.

Illup portunerpaaffissaa aalajangersakkani pingaarnerni immikkoortuni ataasiakkaani qaliata portussisissaatut annertunerpaaffissaatut taaneqarsimavoq (kiphøjde).

Naqqup ataa nunami assigiiaanngitsumik ilusilimmik inissisimasimappat pingaarnertut malitassaappat taamalilluni naqqup ataa nunaannarmut inissinneqarsimappat qulaani titartakkatut takutinneqartumitut naqqup ataata inissisimaffia manissumiinngippat taava illumi initut naatsorsuutigineqassanngilaq.

Aqqusiniliorfissat aqqusinniorfissamilu titarnerit

Sanaartorfiit nutaat aqqusinernut atanilerneqassapput naammaginatarmillu aqqusinermut appakaassinnaaneq qulakkeerneqassaaq. Aqquserngit sisamanut immikkoortinneqarput:

- **Aqquserngit angallaffiunerusut** – illoqarfiup immikkoortuinik imminnut atatitsisut. Aqquserngit oqimaatsunit aqqusaartortuarnillu angallaffiupput. Pisuinnaat sikkilertullu immikkut aqquteqarput. Aqqusineq assiaqutsersugaanngilaq, sukkassuserlu akuerisaq akunnermut 40 imaluunniit 60 km-iuvoq.
- **Aqquserngit angallaffiunnginnerit** – illoqarfiup immikkoortuini najugaqarfinnik imminnut atatitsisut. Aqquserngit tamakku biililik angallaffiusaqaat, oqimaatsunilli angallaffiullaaratik. Pisuinnaat biilillu oqimaatsut immikkoorput. Aqqusineq assiaqutsersugaanngilaq atorineqarnissaminullu killilersugaasinnaalluni, sukkassuserlu akuerisaq akunnermut 40 imaluunniit 50 km-iuvoq.
- **Sumiiffinni aqquserngit** – taakku sumiiffiit ataasiakkaat aqqusineqarnissaannut qulakkeerisuvoq tikikkuminartuuneq isumannaatsuutitsinerlu tamanut isiginiarneqarluni. Aqquserngit sumiiffimmut taamaallaat angallannermik isumaginiffiuvog taamaasilluni annikinnerusumik annertunerusumilluunniit angallaffiuvog. Angallassinerit tamalaartuupput immikkuutaarlutik. Sukkassuseq annerpaat tassaavoq 30 km/t.
- **Aqquserngit matoqqasut** – sumiiffiit ineqarfiillu ataasiakkaat, suliffeqarfiit, paaqqinnittarfiit niivertarfiillu taakkunani sullinneqarput annikitsuinnarmillu angallaffiullutik. Angallassinerit tamalaartuupput aaqqiiffigineqarsinnaallutik ”pinnguarterfittut sukisaarsaarfittullu” sukkannerpaaffiilluni 15 km/t.

Aqquserngit nutaat aqquserngit pilersaarusiortigineqarneranni taamaallaat attavilerneqartariaqarput aqqusinernut pitsaassutsimikkut assingusunut taamatulluunniit isikkulinnut.

Aqqusiniliorfissat

Nunaminertat aqqusiniliorfissat tassaapput aqqusinermi ingerlavissiaq, ass. pisuinnarnut aqqusineq, kussineq, ledninginut aqqutit niffaajaaffiillu il.il. Aqquserngit nutaat – pissutsit immikkut ittut apeqqutaanngippata – imatut silissuseqassapput, nuna qalligaanngitsoq/kuserngit ilanngullugit:

- Aqquserngit angallaffiunerit: 25 m
- Aqquserngit angallaffiunnginnerit: 16 m
- Najukkani aqquserngit: 10 m

- Aqquserngit matoqqasut: 6 m

Aqquserngit angallaffiunerit angallaffiunnginnerillu illoqarfimmut ataasiakkaamut sumiiffiit ilusiligaanerannut pingaarnermut kortimi takuneqarsinnaapput.

Nunaqarfinni nunaminertat aqqusinniassatut, illineqarfittut il.il. suliarineqassapput – pissutsit immikkut ittut apeqqutaanngippata – meterinik arfineq-pingasunik silissuseqarlutik, nuna qalligaanngitsoq/kusserngit assigisaallu ilanngullugit.

Aqqusinermit sanaartorfissat killingi

Annikitsukkuutaat ilanngullugit aalajangersakkanik suliarinninnermi, pissutsit immikkut ittut taaneqarsinnaasut apeqqutaanngippata, aqquserngit annerit atuarlugit sanaartorfissat killissaannik aalajangersaasoqassaaq aqquserngup qeqqaniit ungasissutsit tulluuttut malillugit:

- Aqquserngit angallaffiunerit: 15 m
- Aqquserngit angallaffiunnginnerit: 10 m
- Najukkani aqquserngit: 7,5 m
- Aqqusineq matoqqasoq: 3,0 m (illumut ataasiinnarmut aqqutaasoq)

Aalajangersakkani annikitsukkuutaat ilanngullugit suliaasuni aqqusinermit sanaartorfissat killissaat qulaani taaneqartuniit silinnerit aqquserngup qeqqaniit ungasinnerusut aalajangersarneqarsinnaapput.

Sanaartorfissat killissaasa iluanni illuliortoqaqqusaanngilaq atortunilluunniit allanik sanaartortoqaqqusaanani aqquserngup ingerlanneqarneranut ajoqutaasinnaasunik, soorlu aputaajaanermut, iluarsaassinernut il.il.

Biilit unittarfii

Sanaartukkani atorineqartussanilu nutaani biilnut unittarfiit amerlassutsimikkut pisariaqartinneqartut suliarineqassapput. Kommunimut pilersaarummi annikitsukkuutaat ilanngullugit aalajangersakkani, najukkanut pilersaarutini assigisaannilu allatut allassimasoqanngippat, piumasaqaatit minnerpaat tulluuttut atuutissapput:

- Ilaqutariit ataatsit illui/illut uiguleriiaat namminneq unittarfillit: ineqarfimmut ataatsimut unittarfiit marluk
- Ilaqutariit ataatsit illui/illut uiguleriiaat ataatsimoorussamik unittarfillit: ineqarfimmut ataatsimut unittarfik ataaseq
- Inissiat quleriinnik initallit: ineqarfimmut ataatsimut unittarfik affaq
- Kollegiat assigisaallu: ineqarfiit tallimaagaangata unittarfik ataaseq
- Sullissiviit: 50 m²-inngornerit tamaasa unittarfik ataaseq
- Allaffeqarfiit: 50 m²-inngornerit tamaasa unittarfik ataaseq
- Fabrikkat værksted-illu: 50 m²-inngornerit tamaasa unittarfik ataaseq

- Lagerbygninger: 100 m²-inngornerit tamaasa unittarfik ataaseq
- Neriniartarfiit assigisaallu: issiaviit qulinngorneri tamaasa unittarfik ataaseq
- Ulluinarni atortussanik aamma assigiinngitsunik nioqqutillit niuertarfiit, kioskit grillbarillu: niuertarfiup 25 m²-inngorneri tamaasa unittarfik ataaseq
- Niuertarfiit inissaqarluartariaqartunik nioqqutillit: 100 m²-inngornerit tamaasa unittarfik ataaseq
- Sanaartukkat allat: Pisuni ataasiakkaani aalajangersaavigineqartassapput.

Biilit unittarfii sapinngisamik sanaartukkamut atortunulluunniit atasumik suliarineqassapput. Biilit uninngaartarfii sapinngiamik sinaakutserlugit killilerneqarsimassapput, imaarsarneqartassallutik saligaatsuutinneqarlutillu.

Ataatsimoorussamik biilnut uninngaarfilioraanni biilit tallimat qaangerlugit uninngatitsiffiusinnaasumik, taava periarfissaqassaaq biilnut sarfatortunut sarfalersuutini pilersitsilluni inissiinissamik.

Pisumi aalajangersimasumi biilnut unittarfeqarnissamik piumasaqaat nunaminertamik akuersissummi takuneqarsinnaavoq, tassani aamma piumasaqaatigineqarsinnaavoq sanaartukkap atorneqalinnginnerani biilnut unittarfiit qassit sananeqareersimanissaat.

Pisut immikkut ittut atuutsillugit biilnut unittarfinnut piumasaqaatip atorneqarnissaa kommunalbestyrelsip saneqqussinnaavaa. Aalajangersakkanut nalinginnaasunut naleqqiullugu piumasaqaat sukateriffigineqarsinnaavoq sakkukinnerulersinneqarsinnaalluniluunniit.

Illerngit pisuttuartunullu aqutissiat

Illerngit isumannaallisarneqassapput, taamaalilluni illoqarfimmiit asimut, immap sikuanut piniariartarfinnullu pitsaasumik aqquteqarnissaq qulakkeerneqaqqullugu. Illoqarfinnut nunaqarfinnullu atuuttumi pingaarnertut ilusiligaanermut kortimi illerngit takuneqarsinnaapput.

Pisuttuartunut aqutissiat, majuartarfiit aqqusineeqqallu imminnut atasut aqqusinernut atanilernissaat qulakkeerneqassaaq, taamaalillugit pisuttuartut sumiiffiit akornanni pisuttuarsinnaangorlugit. Sumiiffiit ilusiligaanerannut pingaarnermut kortimi illoqarfinnut nunaqarfinnullu atuuttumi kortimi, pisuttuartunut aqutissiat takuneqarsinnaapput.

Illinernik pisuttuartunulluunniit aqutissianik atuinermut ajoqutaasinnaasut illut atortullu sanaartoqqusaanngillat allanilluunniit ikkussuisoqaqqusaanani.

Tikinneqarsinnaassuseq

Aqqusinernik, aqqutini, illulianik sanaartukkanilluunniit allanik ilusilersuinermini innuttaasunut aqputaasinnaa-sunik, sapinngisamik pittorluttunut innarluutilinnnullu atoruminartuunissaat anguniarneqassaaq tamannalu mia-nerineqassaaq.

Annikitsukkuutaat ilanngullugit pilersaarummi kikkulluunniit assigiimmik tikitsisinnaanerat anguniarlugu aalajangersaasoqassaaq, tassunga ilaalluni utoqqaat innarluutillilu illoqarfiup iluani sumiluunniit angalasinnaanerata.

Teknikkikut pilersuineq

Sanaartorfiit nutaat pisortat innaallagissamik pilersuiffiit, ungsianiit kiassarnernut, imer-mik pilersuinermit kuuffinnullu aqquuserneqarsimassapput, tamaku aqquutissaat pilersineqarnissaallu piareerneqarsimappata.

Kuuffinnut aqquuserneqarnissaq sulii periarfissaqanngikkallartillugu kommunalbestyrelsimit piumasaqaatigineqarsinnaavoq imermik igitassamut tankiliinissaq, imaluunniit avatangiisinut aalajangersaakkat imermillu igitassamik igitasinissamut malittarisassat atuuttut naapertorlugit allatut imermik igitassamik suliarinniffiusinnaasumik pilersitsinissaq.

Illumik piginnittup pisussaaffigaa imeq igitassaq maangannaq kuutsitaq sanilinut aqqusinerniluunniit aqquseeqqaniluunniit angallattunut ajoqutaannginnissaa. Annanik avammut kuutsitsineq taamaallaat ingerlanneqarsinnaavoq, peqqinnissamut oqartussat kuuffimmut pineqartumut akuersissuteqarsimappata, avatangiisillu illersorneqarnissaa pillugu akuersissut pissarsiarineqarsimappat. Anartarfiit siparnit imaannik nunaannarmut talittarfinninngaanniilluunniit igitasineq inerteqqutaavoq, taamaallaat anartarfinnik kuisisarfinniit.

Uuliamik, benzinamik akuutissanillu nunaannarmut, kuuffitsigut kussinernulluunniit kueraaneq inerteqqutaavoq.

Nunap qaavani imeq, soorlu illup qaavanit kuuttoq, kuuffinnut tamanit atorineqartunut ingerlasunngorneqassanngilaq, kuuffilernerneqassallunili illunut qanittumiittunut, aqqusinernut, aqquseeqqanut nunaminertanullu sanaartorfiunngitsunut ajoqutaasussaajunnaarlugu.

Imermut, innaallagissamut kuuffinnullu aqquutit, TV-mut kabelit assigisaallu periarfissalinni assaanneqarsimassapput. Nunaminertaq kuuffiit aqqusaagaat sanaartorfigineqassanngilaq, tamatumunnga pissutsit immikkut ittut patsisigineqanngippata.

Ledningit aqqusinertigoorpata aqquseeqqatigoorpataluunniit qarsutsiffiusinnaasumik naleqquttumik, tummeqqanik, ikaartarfinnik assigisaannillu pilernerneqassapput tamaani angallanneq qulakkeerivigineqaqqullugu. Tamakku eqqortinneqanngippata ledningimik piginnittup ledningit allakkut ingerlasunngornissaat piumasarisinnaavaa. Ledningit aqqusaannik allannngortitsineq ledningimik piginnittumut aningaasartuutaassanngilaq, ledningimillu piginnittup maleruagassai malissallugit.

Illoqarfiup iluani immikkoortunik nutaanik pilersaarusiortnermi sapinngisamik innaallagissamut, imermut erngullu aqquutissaanut ikkuffinnik il. il. ikkussuisoqassaaq.

Eqqissisimatitsineq eriaginninnerlu

Allanngutsaaliukkanik eriajisassanillu soqutigisat, ilaatigut nunap eqqissimatitsivii, nunaminertat allanngu-tsaaliukkat illullu eqqissimatitat kommunep pilersaarusiaanut tamarmik ilaatinneqassapput. Aammattaaq kommunemi pilersaarutitut ilaapput sumiiffiit eriajisat aallaavittut toqqagaasimasut illoqarfinni sungaartumik allassimaffinni, aammalu illut eriajisat kommunemiit toqqagaasimasut.

Illut atortullu eqqissimatitat isaterneqassanngillat, allanngortiterneqassanatik allatulluunniit allanngortinneqassanatik allanguinissamik Nunatta Katersugaasivianiit Toqqorsivianiillu akuersisoqqaartinnagu. Illut eqqissimatitat allattorsimaffiat takusinnaavat uani:

www.natmus.gl

Illoqarfiup nunaqarfiulluunniit ilaani eqqissimatitat allanngortinneqassanngillat, tassa nunap ilusaanik, naaneranik allanngortitsisoqassanngilaq, illuliortoqassanngilaq atortunilluunniit ikkussuisoqassanani eqqissimatitsinermut tamatumunnga oqartussaasumit akuersisoqarsimatinnagu. Sumiiffiit eqqissimatitaasut allattorsimaffiat takusinnaavat uani:

[Pilersaarutip nassuiaatitaa](#)

Ilumut eriajisamut atuuppoq piginnittuusup illu aserfallattaaliussangaa iluatigut aamma silataatigut, annkinnerusumik annertunerusumilluunniit allannguiffiussappata siumoortumik piumasaqaataavoq Kulturarsrådimiit akuerisaaqqaarnissaq. Susassaqarfik tamanna aqunneqarpoq Eqqissimatitsisarneq aamma allatigut kulturikkut eriajisassanik kulturikkut kingornussatut illersuineq pillugu Inatsisartut Inatsisaat nr. 11, 19. maj 2010-meersoq malillugu, tassani Nunatta Katersugaasivia oqartussaassuseqarpoq illut eqqissimatitat pillugit.

Sumiiffiit eriajisassat kiisalu illut sanaartukkallu, eriajisassatut qinnutigineqassapput eriajinninnermullu aala-jangersakkat kommunep pilersaarutaanut ilaliutsinneqassapput. Susassaqarfik tamanna Kommunekkaartumik pilersaarusiornermi allanngutsaaliuisussaanermik nakkutiginnittussaaneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 31, 30.oktober 1991-meersoq (Eriajinninnissamut Kaajallaasitaq) malippaat. Makku immikkoortinneqassapput:

- "immikkut eriajalugit allanngutsaaliugassat" taakkunani § 2-mi aalajangersarneqarput, kommunet isumagisassaringaat sumiiffinni pingaarnertut aalajangersakkat naammaginartunik ersarissunillu aala-jangersaassasoq tassuunga qulakkeerniarlugu, nuna tamakkerlugu pilersaarutini eriajisassatut soqutigisat salliunniarnissaat – taamaasilluni allannguutit Namminersorlulik Oqartussat kisimik akuerisassavaat.
- "sumiiffiit eriajisassat", §3-mi aalajangersarneqarut, kommunemiit aalajangersaanerit pingaarnertut sumiiffinnut aalajangersassavaat qanoq annertutigisumik eriajineqassanersut, taamaasilluni sumiiffiit immikkuullarissutaat annaaneqarnaveerlugu – tassani kommunet ataasiakkaat namminneerlutik allannguisinnaatitaallutillu eriajinninnissanut aalajangersakkanik atorunnaarsitsisinnaapput § 3 naapertorlugu aalajangersakkanik.

Illunik allissutit sumiiffinniluunniit eriagisarialinni sanaartukkamik nutaanik naleqqussaanerit illup isikkuanut immikkuullarissusaanullu sapinngisamik annerpaamik eqqarsaatiginnittoqassaaq.

Illu eriagisassatut nalunaarutaasarpog, immikkut sanaartorneragut isikkuligaanermigulluunniit pitsaassuseqartillugit eriagisassatullu isigineqarpat nunagisami nunalluunniit immikkoortuani pingaaruteqarpat. Illup immikkut pisoqaanera kusanassusialuunniit kisiisa nalilersuutigineqarneq ajorput illuli ataatsimut isigalugu ukiut atuuffiini immikkuullarilluinnartuunera ilusialuunniit pineqarluni. Kommuneqarfiit allaffissornikkut akisussaanikkullu illut eriagisassat oqartussaafigaat.

Illunik eriagisarialinnik aqqissuussinerit aserfallatsaaliinerillu isikkoreqqaakkamik, sananeqarneranik atorussianillu atorneqarsimasunik ataqqinnilluni suliarineqassapput.

Qimmeqarneq

Kommunimut pilersaarummi asimi qeqertanik qimmeqarfiusussanik toqqaasoqassaaq (nunatat M-it) aammalu illoqarfinni nunaqarfinnilu qimmilivissat toqqarneqassallutik soorlu ilusilersuineri qulliunerusumi takuneqarsinnaasut. Inissianut pioreersunut atatillugit nunatat qimmilivissatut aalajangersorneqarsinnaapput. Nunaminertat sanaartorfiunngitsut qimmiliviusinnaanngillat, aatsaalli nunap ilaanut tamaanga aalajangersakkani tamanna allassimappat. Sumiiffiit ilai, kommunimut pilersaarummi siunissami allamut atugassatut immikkoortitaasut, qimmilivittut atorneqarsinnaapput, sumiiffiup ilaata tamassuma sanaartorfigineqalernissaata tungaanut.

"Kommune Qeqertalik qitsuuteqarnermut qimmeqarnermullu maleruagassani" aalajangersakkat qaqugukkulluunniit malinneqassapput.

Containerit

Inissiaqarfiusuni qitiusoqarfinnilu containeriliineq immikkut ittumik akuerineqarsinnaavoq. Akuersissut piffissamut aalajangersimasumuinnaq atuutsinneqassaaq. Containerip inissinneqarfigisaanut sumiiffimmut containerip qalliutaata, qalipaataata atorneqarneratalu tulluussarneqarnissaa piumasaqaataasinnaavoq.

Containerit inissiaqarfiusuni qitiusoqarfinnilu quitut assigisaatullu atorneqarnissaat kissaatigineqarpat kommuni akuersisimassaaq, containerillu quitut atorneqartussaagaangata qisummik qallerneqarsimassapput aammalu/imaluunniit ineqarfigisanut qalipaatigitinneqartut assinginik qalipanneqassalluni.

Kommunalbestyrelsi illoqarfinni containereqarfissanik toqqartuisinnaavoq, inuit suliffeqar-fiillu containerimik matusinnaasumik atuisinnaanngorlugit.

Containerinik inissititerisoqarsinnaavoq makkuninnga pisoqartillugu:

- Sanaartorfiup nalaa, nutaanik sanaartornerup nalaani sanaartorfimmiitsineq, illunik allanngortiterinermi/allilerinermi. Atuisinnaanngornermut akuersissutip nalunaarutigineqarneranut atasumik containerit kingusinnerpaamik taamaalisoqarnerani peerneqasapput.
- Nuunnermut ataatillugu sivilunerpaamik sap.ak. sisamani.
- Sumiiffinni inuussutissarsiummik ingerlatsiffiusuni suliffeqarfiup nammineq inissiiffissamini containerit 20 fod-itut angitigisut arfinillit angullugit amerlassusillit inississinnaavai, suliffeqarfiup illutaasa qalipaateqataanik containerit qalipanneqarsimagaangata.

Containerinik inissiinermi "Kommune Qeqertalik containerinik inissiinermut maleruagassat" atuuttut malinneqassapput.

Umiatsialiviit

Ukiuunerani umiatsialiviusinnaapput sumiiffiit inuussutissarsiornermik umiarsualiveqarnermillu siunertaqarfiusut, imaluunniit kommunimut pilersaarummi umiatsialivissatut aalaja-ngiunneqarsimasut. Ukiuunerani umiatsialiviusinnaapput ilaqutariit ataatsit illuisa eqqaat umiatsiamik illumillu piginnittoq ataasiugaangat, illumullu ataatsimut amerlanerpaamik umiatsiaq ataasiussaaq. Ukiuunerani umiatsialiveqarneq akuerineqarsinnaavoq illunik piginneqatigiinnut inissianulluunniit attartortinneqartartunut, inissiaatillit peqatigiiffiata/piginnittuata tamanna akuerisimappagu, aammalu suliffeqarfiup umiatsiaq pigisimappagu. Umiatsialiviit ikittunnguit eqqaassanngikkaanni nunaminertamik tunineqarnermik pisariaqartitsisarput, taamaallaallu piffissami aalajangersimasumi atuuttartunik.

Umiatsialiveqarnermi "Kommune Qeqertalik umiatsialivinnut maleruagassat" atuuttut malinneqassapput.

Umiarsualivinnut oqartussaaffeqarfik

Illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani, atortulersuutinnik aalajangersimasunik peqarfiusuni, umiarsualivinnut oqartussaaffeqarfiit Naalakkersuisut toqqaaffiginikuaat. Umiarsualivinnut oqartussaaffeqarfiit assigiinngiiaartumik annertussuseqartunik, nunami imaanilu, suliassaqarfinnik peqarput taakkunanilu Namminersorlutik Oqartussat oqartussaasuupput. Toqqartorneqarsimasut takuneqarsinnaapput uani www.nunagis.gl.

Taamaaliornikkut oqartussaasutut akisussaaffik sinaakkuserneqarlunilu aalajangersaaffigineqarpoq, ilaatigut saliisarnermut aamma umiasuakunik piaanermut kiisalu eqqagassanut allanut nunamiiginnartunut tunngasut, taakkulu umiarsualivimmi malittarisassat atuuttut aqqutigalugit maleruagassiugaallutik.

Immikkoortuni toqqarneqarsimasuni Naalakkersuisut tassaapput oqartussaasuusut. Qitiusumik umiarsualivinnut oqartussaasuvoq tassaavoq, Kommuninut, Nunaqarfinnut,

Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik. Sumiiffimmi umiarsualivimut oqartussaaffik RAL-imut sulissanngortinneqarnikuuvoq. Taamaalillunilu umiarsualiveqarfimmi imartamut tamanna atuuppoq.

Umiarsualiveqarfimmi immikkoortoq nuna (umiarsualivinnut oqartussaaffeqarfiusup iluatungaaniittoq) aamma immap tungaanut, oqartussaaffik kommunimut sulissanngortinneqarnikuuvoq, saliisarneq eqqagassanillu assartuisarneq eqqartaatigalugit.

Imartap mingutsinneqarneranut tunngasut, imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaannit maleruagassiorneqarnikuusoq, tassunga Pinngortitamut, Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik pisuni tamani oqartussaasuuvoq.

Umiarsuakunik aamma imartami sukujuut puttalasut allat peerneqarnissaat, Imaatigut angallannermut aqutsisoqarfimmit maleruagassiorfigineqartarput, imaatigut sillimaniarneq pillugu inatsit naapertorlugu. Oqartussaasorlu tassaavoq Imaatigut angallannermut aqutsisoqarfik.

Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik - Allakkiaq:

Allakkiami uani Naalakkersuisuninngaanneersumi itisiliisuusumik nassuiarneqarput, oqartussaaffeqarfinnut ilutsimikkut assigiinngitsunut tunngasuni salinissamut akisussaaffik kikkunnit pigineqarnersoq.

[havnemyndighedsomraader_kn.pdf](#) (348.1 KB)

Asi

1. Januaari 2011 aallarnerfigalugu, pilersaarusiornermut asimullu akisussaaffik, Naalakkersuisut ataanniissimagaluartoq, kommunip tiguaa, [Namminersorlutik Oqartussat asimi soqutigisaat](#).

Asimi toqqammavilersuutit aalajangersakkallu sumiiffiit ataasiakkaat aggulunneri annerusumik pineqartarput aammalu sumiiffinnut tamakkununnga aalajangersakkanik pingaarnernik aalajangersaanerit. Aalajangersakkat taakku qulakkiissavaat pilersaarutaanngitsumik asimi nunaminertanik atuinnginnissaq.

Nunaminertat asimiittut assigiinngitsunut makkununnga aggorneqarput:

- K – nunaminertat illuaqqanut, sunngiffimmi sammisassaqaqtitsiviit assigisaannullu atugassat
- L – nunaminertat sammisassaqaqtitsineri immikkut pingaarutilinnut atugassat
- M – nunaminertat savaateqarnermut, nunalerineri, imaanik atuinermut, qimmeqarfittut il.il., atugassat
- N – nunaminertat teknikkimut angallanneri periarfisanut il.il., atugassat
- O – nunaminertat, sanaartorfigeqqusaanngitsut

Nunaminertat ilarpassui nuna tamakkerlugu maleruaqqusatigut aaliangersagartaqareersut tiguneqarput. Kommuneplanili arlalinnik nutaanik, imaluunniit nunaminertanut allannguutini, imaqarpoq, matumani nunaminertat K-t amerlanerusut. Siunertarineqartoq tassaavoq, takornariaqarnermik inuussutissarsiutinut tunngatillugu, asimi periarfissanik nutaanik qulakkeerinninissaq. Suliniutit pingaarutillit allat ataavartunik nukissiuuteqarnerup ineriartortinnissaanut, aamma nunalerineri tunngatillugu, misileraalluni ingerlatanut assigiinngitsunut, tunngasuupput.

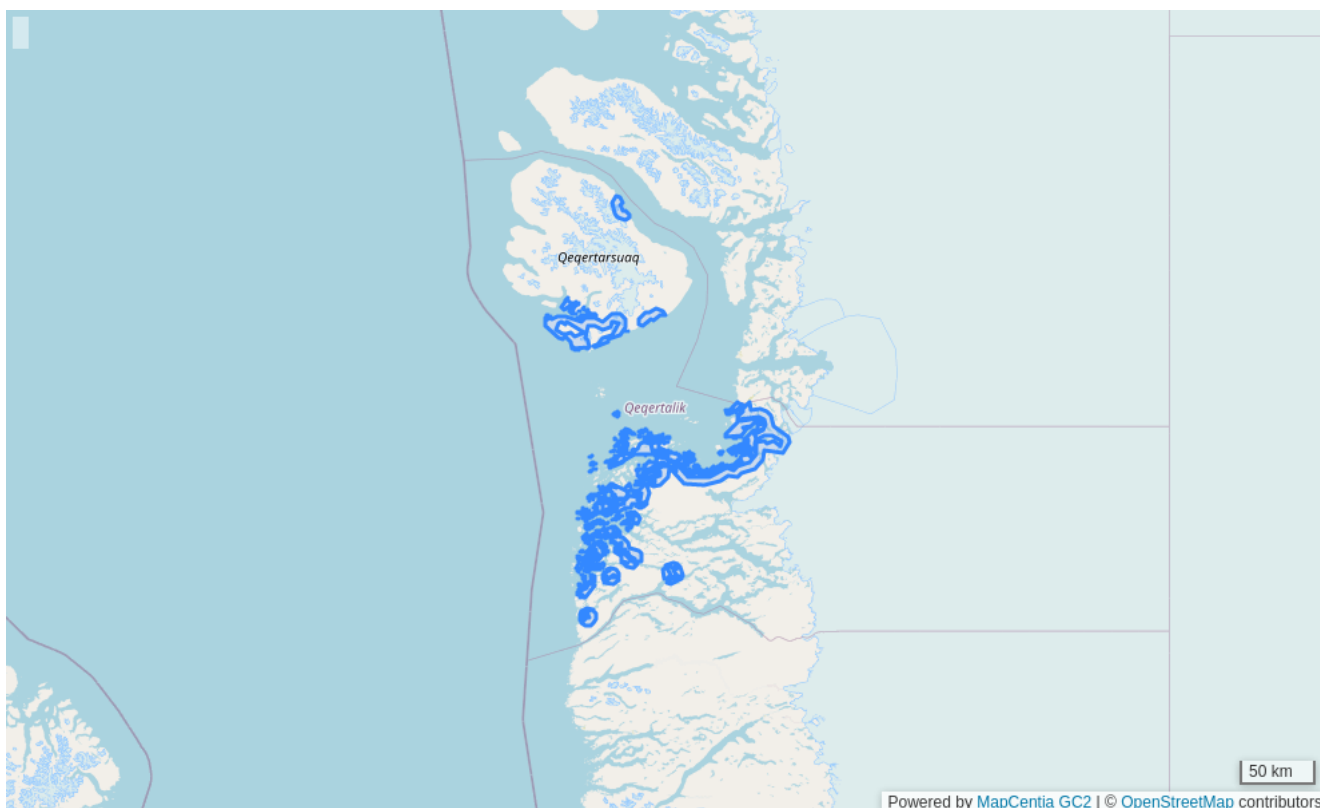
[Kommunimut pilersaarummi aalajangersakkat](#)

Aaliangersakkat aamma Immikkoortu

Pingaarnertut aaliangersakkat kommunip nunaminertanik sanaartornissamut akuersissutini, agguaassisarnerani tunngaviupput.

Henter...

Aaliangersakkat nalinginnaasut

Aalajangersakkat nalinginnaasut kommunimi illoqarfinnut, nunaqarfinnut asimullu tamanut atuupput. Aalajangersakkat nalinginnaasuupput aamma najukkami immikkoortut ilaanni pissutsinik eqqarsaatiginnittuunatik.

Namminersorlutik Oqartussat asimi soqutigisaat

Asimi pissutsit assigiinngitsut Namminersorlutik Oqartussanit immikkut susassaqarfigineqarput. Kommuniq pilersaarusiornernut nunaminertanillu allaffissornikkut sinaakkusiisuupput. Taamaattumik asimi pilersaarusiornermi tamakku eqqarsaatigineqassapput.

Avatangiisip illersorneqarnera

Avatangiiseq illersorniarlugu, pilersaarusiornermut ingerlatallu piviusunngortinniarneqarneranni, matumani illuliornermi sanaartormilu, isumagineqassaaq, sapinngisamik annertunerpaamik avatangiisip pinngortitallu isumagineqarnissaat. Mingutsisisoqaratarsinnaanera aammalu allatut ilusilimmik avatangiisimut ajoqutaasumik sunniuteqartitsisinnaaneq sapinngisamik pingitsoortinniarneqassapput. Imerpalasut aajuitsullu atorineqartussat, avatangiisimik pinngortitamillu mingutsitsisinnaapput, paaqqutarineqarlutillu assartorneqassapput, qanoq ilusilimmilluunniit mingutsitsisoqarsinnaanera pingitsoortinneqarsinnaanngortillugu. Uuliamik aajuitsunillu igitassat suliarineqassapput suujunnaarsinneqarlutillu Namminersornerullutik Oqartussat uuliamik aajuitsunillu eqqagassat pillugit nalunaarutaat nr. 29, 17. september 1993-meersoq naapertorlugu.

Avatangiiseq pillugu maleruqaqqusami malittarisassaqarpoq imeqarfiit, illoqarfinnik nunaqarfinnillu imermik pilersuiffiusut, eqqaasalu illersorneqarnissaannut tunngasunik. Naalakkersuisut, tatsit imeqarfiit eqqaallu illersorniarlugit, palleqqusinnginnermut killilersuutit aaliangersaanikuupput. Nunaminertani palleqqusinnginnermut killilersuutit iluniittuni illuliornissamut, sanaartornissamut allaniluunniit, imeqarfiit eqqaannik mingutsitsisinnaasunik ingerlatsinissamut periarfissaqartitsisoqanngilaq Nalinginnaasumik taamaallaat ingerlatassat, pilersuinerup isumannaallisarnernut imaluunniit erngup pitsaanerulersinneranut attuumassutillit, akuersissutigineqartarput.

Pinngortitap illersorneqarnera

Pinngortitap illersorneqarnissaanut inatsit naapertorlugu pinngortitap sorpassuarnut attuumassuteqarnera pissutigalugu ilaatigut uumassusillit nunamilu naasartut illersorneqassapput, naleqartitat pinngortitamittut allanngutsaalineqarlutillu paaqqutarineqassapput, peqatigisaanillu inuttaasut pinngortitami angalaarsinnaanerat pinngortitamiissinnaanerallu qulakkeerneqassaaq. Takuuk, taamaattumik pinngortitap illersorneqarnissaanut inatsit asimut tunngatillugu, makkunanngaanniit 100 meterit iluanni allannguisoqassanngilaq, kuuit eqaloqarfiit, puilasut kissartut imaluunniit sineriaap ilusaa.

Imaappoq, sanaartortoqassanngilaq, ungaluukkiortoqassanngilaq, naatitsisoqassanngilaq imaluunniit illersugaasut pineqartut iluini assingusumik iliuuseqartoqassanngilaq. Nunalerineq aamma illuaqqat piniariartarfiit annanniartarfiillu malittarissani pineqartuni ilaatinneqanngillat.

Taassuma saniatigut Kommunalbestyrelsi immikkut ittumik akuersissuteqartoqarnissaanik aliangiisinnaavoq asimi immikkoortortamut pilersaarussiaq sunngiffimmi illuaqqiorfissatut, aasarsiotarfiorfissatut imaluunniit takornariat illuaraannik sanaartorfissatut atugassanngortinneqarnissaa anguniarlugu, tamaani pissutsit immikkuullarissut pissutigalugit. Immikkut ittumik akuersissuteqartoqarnissaa Namminersorlutik Oqartussani pinngortitap illersorneqarnissaanut akisussaasunut qinnuteqaatigineqassaaq.

Nunaminertanik eqqissisimatitsineq

Nunaminertat nuna tamakkerlugu aamma nunarsuaq tamakkerlugu eqqissisimatitaasut pinngortitap illersorneqarnissaa pillugu inatsit, nalunaarutit atuuttut aamma ingerlatsinermut pilersaarutit kiisalu nunarsuaq tamakkerlugu isumaqatigiissutit malitassiallu, assersuutigalugu masarsoqarfiit (ramsar) aamma nunaminertat UNESCO-mit akisussaaffigineqartut, naapertorlugit illersorneqassapput.

Nuna tamakkerlugu eqqissisimatitat Kommune Qeqertalik makkuupput:

- Uunartuarsuk, Qeqertarsuarmi Arktisk Stationip eqqaa eqqissisinneqarpoq immikkuullarissunik naasoqarnera pissutigalugu. Ilisimatitsissut 1986-meersoq.
- Kitsissunnguit Qeqertarsuup Tunuaniittoq eqqissisitaavoq, timmiaruarpassuarnit angerlarsimaffigineqarnera pissutigalugu. Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 11, 17. april 2008-meersoq. (Aammattaq nunarsuaq tamakkerlugu eqqissisitaapput: Masarsoqarfittut)

Masarsoqarfiit 6-t ukuupput:

- Aqajarua, Noorjuk aamma Sullorsuaq Qeqertarsuarmi (381)
- Qinguata Marraa aamma Kuussuaq Qeqertarsuarmi (382)
- Kuannersuit Kuusuat (383)
- Kitsissunnguit / Grønne Ejland (384)
- Naternaq / Lersletten (385)
- Eqalummiut Nunaat aamma Nassuttuup Nunaa (386)

Timmiaruaqarfiit aamma nunaminertat timmiarussanik illersuiffiusut

Timmissat pillugit nalunaarummi (Namminersornerullutik Oqartussat timmissat illersorneqarnissaat pillugu nalunaarutaat nr. 5, 29. februar 2008-meersoq) timmissat piaqqiorfii aamma nunaminertat timmissat illersugaafii arlallit toqqartorneqarput, taamaattumik killilersuutit immikkut ittut nunaminertanut timmissat illersugaaffiit atuupput,

tamakkunani, akornusersuuteqarfiunerpaaffiani, 500-nit qaninnerusumi sanaartorneq allatulluunniit ingerlatsineq inerteqqutaalluni. Timmissat piaqqiorfii assigiinngitsut marluupput. Siulleq timmissat piaqqiorfiat 3000 meterinik ungaqqullugu illersuinnermut killegarfeqarpoq, taassumalu iluani aallaaniarneq allatullu ilusilimmik akornusersuineq inerteqqutaapput. Aappaa timmissat piaqqiorfiat 1000 meterinik ungaqqullugu illersuinnermut killegarfeqarpoq, taassumalu iluani aallaaniarneq allatullu ilusilimmik akornusersuineq inerteqqutaapput.

Taakkua saniatigut asimi nunaminertanik innarlerneqarnissamut qanittunik uumasunik nungutaanissamut naviartorsiortunik, soorlu umimmannik, tuttunik, aavernik nannunillu illersuiffiusinnaasunik toqqaasoqarnikuuvoq.

Timmiarussanik eqqissisimatitsiviit:

- Assissut / Imerisup eqqaanniittut (8)
- Nunatsiaq / Kitsissuarsuit kitaanniittoq (9)
- Saattuarssuit Kitsissunguaniittoq (10) aamma
- Tasiussarssuaq Naternamiittoq (11)

Nunaminertat pineqartut [NunaGiS](#)-mi takuneqarsinnaapput, paasissutissallu annertunerusut [Nuna tamakkerlugu pilersaarusat](#) Pilersaarutitut nassuiaatitaanni takuneqarsinnaapput.

Kulturikkut oqaluttuassartat aamma itsarnitsat

Kulturikkut kingornussarsiat nunamiittut, illuliat nunaminertat oqaluttuassartallit illersorneqarnerat, kulturikkut kingornussarsiat pillugit inatsisikkut isumagineqarput Nuna tamakkerlugu kulturikkut kingornussarsiat isumagineqarnerat Nunatta Katersugaasivianit Allagaateqarfianiillu ingerlatarineqarpoq.

Kulturikkut kingornussarsiaq nunamiittoq tassaavoq qimataq qangarsuaq inoqarsimaneranut takussutissaq. Kulturikkut kingornussamik nunamiittumik eqqissisitsinerup imaraa, pineqartoq innarlerneqassanngitsoq, allanngortinneqassanngitsoq imaluunniit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit nuunneqassanngitsoq. Kulturikkut kingornutassiamut 2 meterisut qanitsigisumi suugaluartumilluunniit ingerlatsisoqassanngilaq. 20 meterit iluanni, nunalerinerunngitsumik ingerlataqartoqassanngilaq.

Sanaartortitsisoq sanaartorfiup eqqaani assaanermut atatillugu kulturikkut kingornussarsiamik nunamiittumik naammattoorsissagaluarpat taava Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu erninnaq ilisimatinneqassaaq, sanaartornerlu unitsinneqarluni, kulturikkut kingornussarsianut attuumasortaanut tunngatillugu. Nunatta Katersugaasiviata, pilersaarusiormut aatsitassaqaqarnermullu pisortaqaqfik allallu, aatsitassanik iluaquteqarniarnermik ingerlatsisut, suleqatigalugit, isumagissavaa, kulturikkut kingornussarsiat nunamiittut kingulissatsinnut qulakkeerneqarnissaat. Illuatungaani, pilersaarusiormut aatsitassaqaqarnermullu pisortaqaqfiup akuersissutinik, kulturikkut kingornussarsianik attuisinnaasunik, suliaqaqarnemini Nunatta Katersugaasivia

Allagaateqarfialu akuutittassavaa. Ullumikkut Nunatta Katersugaasiviata nalunaarsuiffiani eqqissisimatitat 5.000 sinnillit allattugaatineqarput.

Kommune Qeqertalik nunaminertat eqqissisimatitaasut makkuupput:

- Ikerasanguaq Niakornaarsuup eqqaani – illukut sulí assaavigineqanngitsut (Kangaatsiap eqqaani)
- Simiutalik (Aasiaat eqqaanni)
- Qajaa Ilulissat Kangerluanni – eqqaa tamakkerlugu (Qasigiannuguit pigisaanni)
- Tussaaq (Qasigiannuguit eqqaanni)
- Perlertut Kangersuumiittoq – eqqaa tamakkerlugu (Qeqertarsuup eqqaanni)

Nunatta Katersugaasiviata kulturikkut eqqaamasassanik eqqisisinneqarsimasunik tamanik nalunaarsuineq ingerlataaraa. Nunatta Katersugaasivia suliffeqarfinni kisiartaalluni, nalunaarsuiffimmut isersinnaatitaallunilu, ilisimasalittut, nalunaarsukkat paasissutissartaannik nalilersuisinnaatitaavoq. Kulturikkut kinngornussarsiat eqqissisitat amerlasuut imaaliiallaarluni takujuminatsuupput Ilaatigullu tamanna pissutigalugu, Nunatta Katersugaasiviata asimi nunaminertanik qinnuteqaatit takooqqaartussavai naliliiffiginiaarlugu, eqqissisimatitsineq pillugu inatsimmut aporaaffissartaqarnersut.

Tele-p attaveqaatai

Tele-p attaveqarnermut radio-kkullu nassitsinermut atortui illersorniarlugit, illulianik sanaartukkanillu (1) kilometerimik radiusilinnik, imaluunniit 150 meterit aamma tele-p atortuiniit illup teqeqqusa portunerpaaffiannik – 25 meterinik portussusilimmik aallartitsisoqannginnerani, Tele Greenland A/S-p (oqartussaasuiniit) immikkut ittumik akuerineqarnissaq qinnuteqaatigineqassaaq. Tamanna aamma atuuppoq, arlaatigut ilimagineqarpat, pilersitap telep attaveqaataanut sunniuteqarsinnaanera.

K: Illuaqqat, sunngiffimmi sammisassaqtitsiviit assigisaallu

Illuaqqanut, sunngiffimmi illuutigineqartunut assigisaannullu immikkoortortat sunngiffimmi illuaraatitut illuaqqatullu aasarsiortarfittut nalilerneqartarput, tassa ukioq kaajallallugu najugaqarfigineqarsinnaanngitsutut. Immikkoortortani killilimmik turistinik unnuiffiusinnaasut, piniartut illuaraat illuaqqallu ajornartorsiulernermi oqquiffiusinnaasut pilersinneqarsinnaapput, amerlassutsimikkulli immikkoortortami illuaraateqarfinnut illunillu aasarsiortarfeqarfiusunut akornutaalertussaassanatik.

Sanaartortoqarsinnaavoq annikitsumik inuussutissarsiornermut tunngassuteqarsinnaasunik, soorlu ikaanik, pujoorivinnik, naatitsivinnik assigisaannillu nammineq atugassatut pisariaqartinneqartunik. Tamakku illuaqqap eqqannguaniitinneqartariaqarput.

Sumiiffiit immikkoortuinut aalangersakkat pingaarnerit ataani takuneqarsinnaapput.

Aalangersakkat aamma Immikkoortu

Pingaarnertut aalangersakkat kommunip nunaminertanik sanaartornissamut akuersissutinik agguaassisarnerani tunngaviupput.

Henter...

Aalangersakkat nalinginnaasut

Aalajangersakkat nalinginnaasut kommunimi illoqarfinnut, nunaqarfinnut asimullu tamanut atuupput. Aalajangersakkat nalinginnaasuupput aamma najukkami immikkoortut ilaanni pissutsinik eqqarsaatiginnittuunatik.

Immikkoortortami K-imi illuaqqioriaatsit tallimat pilersinneqarsinnaapput: Sunngiffimmi illuaraatit, illut aasarsiortarfiit, turistinut illuaqqiat hotelillu, lejrskolet, piniartut illuaraat illuaqqallu ajornartorsiulernermi oqquiffiusinnaasut:

Sunngiffimmi illuaraatit tassaatinneqarput sivikitsuinnarmik najortagassatut illuaraatigineqartut. Sunngiffimmi illuaraatit piginnittumit ornittagassiaapput annerpaamillu initussutsimikkut 20 m² angissuseqassallutik ammaa 60 m² annerpaamik. Sanaartornermut akuersissummik pigisaqanngikkaluarluni illuaraq taamatut ittoq sananeqarsinnaavoq.

Illu aasarsiortarfik tassaatinneqarpoq sunngiffimmi namminerisamik atugassiaq. Illut aasarsiortarfiit initussutsimikkut 20 m² annerusunngorlugit sananeqarsinnaapput. Illumik aasarsiortarfimmik sanalertinnani inatsisit malillugit sanaartornermut akuersissut pissarsiarineqarsimasariaqarpoq.

Takornariat illuaraat/hotel-it tassaatinneqarput inuussutissarsiorneq siunertaralugu attartortittagassatut sananeqarsimasut. Attartortitsineq tassaasinnaavoq turistinut nunaq-qatinulluunniit attartortitsineq. Takornarianut illuaqqat annertunerpaamik 60 m²-ussapput Turistinut illuaqqiat angissusissaannik aalajangersagaqanngilaq. Turistinut illuaqqianik sanalertinnani inatsisit malillugit sanaartornermut akuersissut pissarsiarineqarsimasariaqarpoq.

Illut *lejrskolinik* taaneqartartut tassaapput, kommunip atuarfiinit, sunngiffimmi klubbinit imaluunniit pisortat sullissiviinit atorneqartartut. Lejrskolit kommunimit imaluunniit suliniaqatigiiffinniit pigineqartarput. Lejrskolit nunaminertani K-niittut qaliaqarsinnaapput annerpaamillu 80 m²-ullutik. Sanaartorneq sanaartornissamut akuersissutitaqartussaavoq sanaartornermi inatsisit atuuttut naapertorlugit.

Pilluaqqat piniariartarfiit aamma ananniarnermi atorneqartartut tassaapput illuaqqat mikisut, nalinginnaasumik aallaaniarnermi, piniariarnermi, aalisarnermi, savalerinermi aamma sunngiffimmi ingerlatanut, piffissami sivikitsumi kikkunnit taamanit atorneqarsinnaasut. Illuaqqat taamaattut kommunimiit imaluunniit suliniaqatigiiffinniit pilersinneqarsimakkajuttarput. Illuaqqat piniariartarfiit annanniarfiusinnaasullu qanoq angitigisinaaneri malittarisassartaqanngillat, aallaaviusarporli mikisuunissaat. Sanaartorneri sanaartornermi inatsisitigut akuersissummik piumasaqaatitaqanngillat.

K-mi immikkoortortat imatut agguataagaapput:

- K1: Illuaqqat, illut aasarsiortarfiit
- K2: Nunaqarfiit inuerussimasut

Illuaqqanut assigiinngitsunut makku atuupput:

	Atuisut	Angissuseq	Portussuseq	Illuliaq	Nunaminertaq
Sunngiffimmi illuaraq	Nammineq pigisaq	max 20 m ²	Quleriit 2 max 7,5 m	÷ Akuerisaanngilaq	+ Akuerisaavoq
Aasarsiortarfik	Nammineq pigisaq	max 60 m ²	Quleriit 2 max 7,5 m	+ Akuerisaavoq	+ Akuerisaavoq
Takornariat illuaraat	Atukkiunne-qarsinnaasoq	max 60 m ²	Quleriit 2 max 7,5 m	+ Akuerisaavoq	+ Akuerisaavoq
Lejrskole	Atukkiunne-qarsinnaasoq	max 80 m ²	Quleriit 2 max 7,5 m	+ Akuerisaavoq	+ Akuerisaavoq
Ajornartorsilernermi-/Piniariartarfik	Tamanut ammavoq	Piumasaqaatitaqanngilaq	Quleriit 1 max 5,5 m	÷ Akuerisaanngilaq	+ Akuerisaavoq

Eqqagassat angerlaanneqassapput ikuallanneqassallutilluunniit. Ikuallaanerup sanaartukkanut allanut pinngortitamullu navianartorsiortitsiviunnginnissaa allanullu akornngutaannginnissaa nakkutigineqassaaq.

Anartarfittut qattat anartarfissiat atorneqarsinnaapput, imaannik imaanut eqqaanermi allanut akornngusiinnginnissaaq pinngortitamillu mingutsitsinnginnissaaq sianigineqassaaq. Illuni pioreersuni kuutsittakkanik anartarfilinni kuutsitap mingutsit-sinnginnissaa aamma isumagineqassaaq.

K1: Illuaqqat illullu aasarsiortarfiit eqqaat

Illuaqqat illullu aasarsiortarfiit eqqaasa ilisarnaatigigajuppaat najugaqarfissatut illuliortiterfissat avataanniittaramik. Taamaasilluni sanaartornissaaq tamarmi illuaqqanut qaninnernut attuumassuteqartarluni.

Illuaqqiorneq pisinnaavoq illuaqqamut pioreersumut minnerpaamik 60 meterimik ungasissusilerlugu. Kommunalbestyrelse pisariaqartitsivinnek naapertorlugu ungasissusissatut minnerpaaffissanik allanik akuersissuteqarsinnaavoq. Sumiiffiup ilusaa najoqqutaralugu kissaatigineqarpat illuaqqat minnerpaamik 100 -200 meterinik ungasissuseqarnissaa akuersissutigineqarsinnaavoq. Illuaqqat sunngiffimmi sammisassaqaartitsiviit illullu aasarsiortarfiit quleriit marluk angullugit sananeqarsinnaapput, tassa qaliaasaatigut ineerartaqartinneqarsinnaallutik. Toqqavii annerpaamik pukkinnerpaaffimmikkut 1 meterimik portussuseqarsinnaapput. Illuliaq asiunaveersartuarneqassaaq sumiiffimmini takussunarsaataaleqqunagu.

Illuaraqarfiit illullu aasarsiortarfiit tungaannut aqquserniornissaaq, bilerfiusin-naasunik aqqusiornissaaq, aqqusineeraliornissaaq, talittarfiliornissaaq ataatsimoorussamilluunniit teknikkikkut pilersuiviliornissaaq inerteqqutaavoq. Teknikkikkut atorugissaarusersornerit taamaallat illuaqqanut ataasiakkanut atatinneqartut pilersinneqarsinnaapput. Tassaasinnaallutik innaallagissiuutit generatorit seqerngup qinngorneri atorlugit innaallagissiuutit assigisaallu innaallagissamik pilersuutaasinnaasut. Innaallagissamik pilersitsissutaasinnaasut suulluunniit aatsat pilersinneqarsinnaapput qanittumi illuaraatilinnut nipiliornermikkut, pujuliornermikkut, tipiliornermikkut sajuppilutsitsinermikkulluunniit akornngusersuutaanngippata.

K2: Nunaqarfiit inuerussimasut

Nunaqarfiit inuerussimasut nalinginnaasumik K-p ataaniitinnegartarput. Illuaqqat minnerpaamik 30 meterimik akuttussuseqartinneqassapput. Sunngiffimmi illuaraatigineqartut illullu aasarsiortarfiit quleriit marluk angullugit sananeqarsinnaapput, tassa qaliaasaatigut ineerartaqartinneqarsinnaallutik. Lejrskolit quleriit 2-usinnaapput. Toqqavii annerpaamik pukkinnerpaaffimmikkut 1 meterimik portussuseqarsinnaapput. Illuliaq asiunaveersartuarneqassaaq sumiiffimmini takussunarsaataaleqqunagu.

Nunaqafinni inuerussimasuni aqquserngit, bilinut aqquserniukkat, aqqusineeqqat talittarfiillu pioreersut pitsanngorsarneqarsinnaapput. Teknikkikkut pilersuinnermut atorlut mikisut illunut ataasiakkaaginnarnut atorussatut pilersinneqarsinnaapput. Tassaasinnaallutik innaallagissiuutit generatorit seqernulluunniit qinngorneri atorlugit innaallagissiuutit assigisaallu innaallagissamik pilersuutaasinnaasut. Innaallaagissamik pilersitsissutaasinnaasut suulluunniit aatsaat pilersinneqarsinnaapput qanittumi illuaraatilinnut nipiliornermikkut, pujuliornermikkut, tipiliornermikkut sajuppilutsitsinermikkulluunniit akornngusersuutaanngippata.

Sinerissamut pinngortitamullu allamut ungasissuseqarnissamik piumasaqaat

Pinngortitamik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 29, 18. december 2003-meersoq naapertorlugu Tatsit tarajuusumik imeqartut aamma tatsit tarajornitsuusut, kuuit, puilasut kissartut sinerissallu killeqarfiisa avataanni pinngortitami immikkut ittunit ataani taaneqartunit 100 meterinik qaninnerusumi illunik inissiisoqassanngilaq, naasunik orpinnilluunniit ikkussuisoqassanngilaq, naatitsisoqassanngilaq kussiortoqaranilu imaluunniit allatigut nunap pissusia allanngortinneqassanani.

Sunngiffimmi takornarianullu illuaqqat pinngortitami immikkut ittuni taaneqartuni sinerissamiillu 100 meterinik qaninnerusumi inissinneqarsinnaapput, tamanna kommunimut pilersaarusiap immikkoortortap atuuttup aalajangersagartaani immikkuualuttuni aalajangersarneqarsimappat.

Pissutsini immikkut ittuni Naalakkersuisut ungasissutsimik piumasaqaatitut aalajangersakkat qulaani taaneqartut naapertorlugit immikkut ittumik akuersissummik tunniussisinnaapput.

L: Sammisassaqaqtitsivissatut pingaaruteqartut

L-imi immikkoortortat sunngiffimmi immikkut ittumik sammisassaqaqtitsinermi sanaartorfissatut inniminnigaasarput. Tassaasinnaallutik sisorartarfiliorfissat, eqimattanik turistinut illuaqqiorfissat, lejrskolertarfissat, hoteliliorfissat pisuttuarterfissiat, allallu timerssornermi sunngiffimmiluunniit sammisassaqaqtitsi-nermi ator neqarsinnaasut. Qasuersaarfiusinnaasut nunamilu soqutigisat illersorniarlugit nunaminertani K-ni iluaqqat portunerpaaffissaat alinagersaneqarsimapput.

Sumiiffiit immikkoortuinut aalangersakkat pingaarnerit ataani takuneqarsinnaapput.

Inuussutissarsiornermut tunngasut minnerusut aamma tamaaniitinneqarsinnaapput, kisiannili aatsaat siunertaareersunut akornngutaanngitsumik inissinneqarsinnaagunik. Tamaani aamma sunngiffimmi illuaraatit illullu aasarsior tarfiit arlaqanngikkaluit inissinneqarsinnaapput, kiisalu aamma piniartut illuaraannik illuaqqanillu ajornartorsiulernermi oqquiffiusinnaasunik sanasoqarsinnaalluni immikkoortumi K-mi piumasaqaataasunut naapertuuttunik. Kiisalu tamaani aqqusinniortoqarsinnaavoq aqqusiortoqarsinnaallunilu, ataatsimoorussamik tekniikkikkut pilersuiffiliisoqarsinnaalluni najugaqarfiliortoqarsinnaallunilu K-mi immikkoortortaqaqarfinnit illoqarfiliorfippalaarnerusumik.

Aalangersakkat aamma Immikkoortu

Pingaarnertut aalangersakkat kommunip nunaminertanik sanaartornissamut akuersissutinik aggu aassisarnerani tunngaviupput.

Henter...

Aalangersakkat nalinginnaasut

Aalajangersakkat nalinginnaasut kommunimi illoqarfinnut, nunaqarfinnut asimullu tamanut atuupput. Aalajangersakkat nalinginnaasuupput aamma najukkami immikkoortut ilaanni pissutsinik eqqarsaatiginnittuunatik.

Illuaqqiorneq pisinnaavoq illuaqqamut pioreersumut minnerpaamik 30 meterimik ungasissusilerlugu. Kommunalbestyrelse qinnuteqaateqartoqarneq aallaavigalugu minnerpaaffissamik allanngartitsisinnaavoq, apeqqutaatitillugu immikkoortortami pilersaarusiugaasumik qanoq sanaartortoqassamaarnersoq. Inissiatut sanaartukkat pilersuivissiallu tamarmik asiutsaalineqartuassapput avatangiisinut takussunarsaataa-leqqunagit.

Immikkoortortani sammisassaqaartitsivissaqqilluartuni talittarfiliisoqarsinnaavoq. Aqqusinniortoqarsinnaavoq aqqusineeraliortoqarsinnaalluni pisinnaallu aqqutissaannik sanasoqarsinnaalluni sammisassaqaartitsivinnut, najugaqarfissianut immikkullu soqutiginaatilinnut atatinneqarsinnaasunik. Teknikkikkut pilersuivinnik pilersitsisoqarsinnaavoq soorlu innaallagissiorfinnik, imermik pilersuivinnik kiisalu atserinermut atortussanik immikkoortortami sanaartukkanut atorneqartussanik. Ataatsimoortumik imeqarfilersuineq, erngup igitassap aqqutissaanik pilersuineq innaallagissiorfiliorterlu Naalakkersuisut akuersiseqqaarlugit aatsaat ingerlanneqarsinnaavoq. Ilanngullugit pilersinneqarsinnaapput teknikikkut pilersuinerlut atortut, soorlu innaallagissiuutit generatorit seqerngullu nukinganik innaallagissiuutit allalluunniit nukissiuutit illuaqqani atorneqarsinnaasut.

Nukissiuutit allat immikkoortortami ataatsimoorussamik nukissiuuteqarnermut attuumassuteqanngitsut, atorneqarnerminni nipiliornermikkut, pujuliornermikkut, tipiliornermikkut sajuppilutsitsinermikkulluunniit eqaamiunut akornngusiinnaasut pilersinneqaaqqusaanngillat.

Immikkoortortami L-imi illuaqqioriaatsit tallimat pilersinneqarsinnaapput: Sunngiffimmi illuaraatit, illut aasarsiortarfiit, turistinut illuaqqiat hotelillu, lejrskolet, piniartut illuaraat illuaqqallu ajornartorsiulernermit oqquiffiusinnaasut.

Sunngiffimmi illuaraatit tassaatinneqarput sivikitsuinnarmik najortagassatut illuaraatigineqartut. Sunngiffimmi illuaraatit piginnittumit ornittagassiaapput annerpaamillu initussutsimikkut 20 m² angissuseqassallutik. Sanaartornermut akuersissummik pigisaqanngikkaluarluni illuaraq taamatut ittoq sananeqarsinnaavoq.

Illu aasarsiortarfik tassaatinneqarpoq namminerisamik atugassiaq. Illut aasarsiortarfiit initussutsimikkut 20 m² anginerusunngorlugit sananeqarsinnaapput. Illumik aasarsiortarfimmik sanalertinnani inatsisit malillugit sanaartornermut akuersissut pissarsiarineqarsimasariaqarpoq.

Turistinut illuaqqiat hotelillu tassaatinneqarput inuussutissarsiorneq siunertarlugu attartortittagassatut sananeqarsimasut. Attartortitsineq tassaasinnaavoq turistinut nunaqqatinulluunniit attartortitsineq. Turistinut illuaqqiat hotelillu angissusissaannik aalajangersagaqanngilaq. Turistinut illuaqqiaqqianik hotelinillu sanalertinnani inatsisit malillugit sanaartornermut akuersissut pissarsiarisimasariaqarpoq.

Lejrskolet tassaatinneqarput kommunemi innuttaasunit atorneqartussiat soorlu atuartunit, fritidsklubinit, pisortaqarfiilluunniit sammisassaqaartitsiviinit allanit. Lejrskolet kommunemit pigineqarput. Lejrskolet angissusissaannik aalajangersagaqanngilaq, sananeqarnissaannullu inatsisit malillugit sanaartornermut akuersissut pissarsiarineqarsimasariaqarpoq.

Pilluaqqat piniariartarfiit aamma ananniarnermi atorneqartartut tassaapput illuaqqat mikisut, nalinginnaasumik aallaaniarnermi, piniariarnermi, aalisarnermi, savalerinermit aamma sunngiffimmi ingerlatanut, piffissami sivikitsumi kikkunnit taamanit atorneqarsinnaasut. Illuaqqat taamaattut kommunimiit imaluunniit suliniaqatigiiffinniit pilersinneqarsimakkajuttarput. Illuaqqat piniariartarfiit annanniarfiusinnaasullu qanoq angitigisinaaneri malittarisassartaqanngillat, aallaaviusarporli mikisuunissaat. Sanaartorneri sanaartornermi inatsisitugit akuersissummik piumasaqaatitaqanngillat.

Illuaqqanut assigiinngitsunut makku atuupput:

	Atuisut	Angissuseq	Portussuseq	Illuliaq	Nunaminertaq
Sunngiffimmi illuaraq	Nammineq pigisaq	max 20 m ²	Quleriit 1 max 5,5 m	÷ Akuerisaanngilaq	+ Akuerisaavog
Aasarsiortarfik	Nammineq pigisaq	max 60 m ²	Quleriit 1 max 5,5 m	+ Akuerisaavog	+ Akuerisaavog
Takornariat illuaraat	Atukkiunne-qarsinnaasoq	max 60 m ²	Quleriit 1 max 5,5 m	+ Akuerisaavog	+ Akuerisaavog
Lejrskole	Atukkiunne-qarsinnaasoq	max 1200 m ²	Quleriit 1 max 5,5 m	+ Akuerisaavog	+ Akuerisaavog
Ajornartorsilernermit-/Piniariartarfik	Tamanut amnavog	Piumasaqaatitaqanngilaq	Quleriit 1 max 5,5 m	÷ Akuerisaanngilaq	+ Akuerisaavog

Sinerissamut pinngortitamullu allamut ungasissuseqarnissamik piumasaqaat

Pinngortitamik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 29, 18. december 2003-meersoq naapertorlugu Tatsit tarajuusumik imeqartut aamma tatsit tarajornitsuusut, kuuit, puilasut kissartut sinerissallu killeqarfiisa avataanni pinngortitami immikkut ittunit ataani taaneqartunit 100 meterinik qaninnerusumi illunik inissiisoqassanngilaq, naasunik orpinnilluunniit ikkussuisoqassanngilaq, naatitsisoqassanngilaq kussiortoqaranilu imaluunniit allatigut nunap pissusia allanngortinneqassanani.

Sunngiffimmi takornarianullu illuaqqat pinngortitami immikkut ittuni taaneqartuni sinerissamiillu 100 meterinik qaninnerusumi inissinneqarsinnaapput, tamanna kommunimut pilersaarusiap immikkoortortap atuuttup aalajangersagartaani immikkuualuttuni aalajangersarneqarsimappat.

Pissutsini immikkut ittuni Naalakkersuisut ungasissutsimik piumasaqaatitut aalajangersakkat qulaani taaneqartut naapertorlugit immikkut ittunik akuersissummik tunniussisinnaapput.

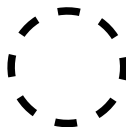
M: Nersutaateqarfiit naatitsiveqarfiillu

Immikkoortut nersutaateqarnermut naatitsiveqarnermullu immikkoortinneqarsimasut qularutissaanngitsumik tassaasarpur najugaqarfiliorfissatut, atortulersuiffissatut allanillu ineriartortitsiviusussatut akuersissuteqarfiusimasut, taakku atalluinnarput nersutaateqarfinnut, naatitsiveqarfinnut, immamik atuinnermut, orpippassuarnik atuinnermut, qimmiliveqarnermut assigisaannullu, tamakkumi eqqaallu tamarmi atuisunit pisariaqartinneqartarmat. Allatut oqaatigalugu najugaqarfik, nukissiuuteqarfiit, allallu pisariaqartinneqartut pilersinneqartarput uumassusilinnik inuus-sutissarsiuteqarneq tunngavigalugu.

Immikkoortuni taakkunani inuussutissarsiutinik allanik aallartitsisoqarsinnaanngilaq. Sanaartukkat pilersuiveqarfiillu immikkoortumi M-imi angisuujullutik immikkuullarissuugajuttarput atortulersugaallutik, kiisalu attaveqaatinik teknikkikkullu atortunik pisariaqartitsisarlutik, soorlu pitsaasumik angallannikkut periarfissaqartitaanikkut. Taamaattumik taamatut najugaqarfinnut atortulersuiveqartunut pilersuinissamik periarfissaqartitsinissaq immikkoortuni M-ip iluiniittuni periarfissaasarpog, pingaartumik inuussutissarsiummut atasumik ukioq kaajallallu angerlarsimaf-fiusunik pilersitsisoqarsinnaasimagaangat quleriit 2-ip 7,5 meterip nalingi akuersissutigineqarsinnaapput. Killilimmik sunngiffimmi sammisassaqartitsivissanik illuaqqiortoqarsinnaavoq, aasarsiortarfinnik illuliortoqarsinnaalluni piniartut illuarassaannik sanasoqarsinnaalluni illuaqqanillu ajornartorsiulernermi oqquiffiusinnasunik illuaqqiortoqarsinnaalluni, tamakkuli amerlassusissaat immikkoortumi siu-nertaasumut allannguisitsisinneqassanngillat.

Aaliangersakkat aamma Immikkoortu

Pingaarnertut aaliangersakkat kommunip nunaminertanik sanaartornissamut akuersissutinik agguaassisarnerani tunngaviupput.

Henter...

Aaliangersakkat nalinginnaasut

Aalajangersakkat nalinginnaasut kommunimi illoqarfinnut, nunaqarfinnut asimullu tamanut atuupput. Aalajangersakkat nalinginnaasuupput aamma najukkami immikkoortut ilaanni pissutsinik eqqarsaatiginnittuunatik.

Nersutaateqarfimmi naatitsiveqarfimmilu najugaqarfissatut sanaartugassat inuussutissarsiummut atatillugu sanaartukkaniit minnerpaamik 60 meterimik ungasissuseqartillugit aatsaat sananeqarsinnaapput. Aammattaaq illuaqqat minnerpaamik 60 meterimik akuttussusilerlugit sananeqarsinnaapput.

Talittarfiit, aqquuserngit, aqqutit bilerfigineqarsinnaasut pisinnaallu aqqutaat suliffeqarfiup illuutaasa najugaqarfiillu akorngini immikkoortortani pineqartuni sananeqarsinnaapput.

Tamaani aamma teknikkikkut atortulersuiviit pilersinneqarsinnaapput, ilaatigut innaallagiarnermut, imeqarniarnermut, oqarasuartaateqarnermut atserinermilu atortulersuinermut atorineqartussanik. Annertuumik imermik pilersuinermut atortulersuinissamut, erngup iginneqartussap kuuffilersornernissaanut nukissiuuteqarfiliornissamullu Naalakkersuisut akuersiseqqaarlugit aatsaat sanaartortoqarsinnaavoq.

M-imi immikkoortut imatut agguataarneqarsimapput:

- MI: Nunalerineq.
- MII: Aalisakkanik pisanillu suliareqqineq.
- MIII: Qeqertat qimmiliviit.

MI: Nunalerineq

Immikkoortuni naatitsiviliorluni misileraavinni pineqarput grønsaginik nersutaatillu nerisassannik naatitsiviliorluni misileraaneq. Piffinni taakkunani najugaqarfissanik illuliornissaq ajornartitaanngilaq, inuussutissarsiutigalugu naatitsiveqarfinnullu attuumassuteqartut illuaqqat naatitsiviit, maskiinanut eqqussiviit assigisaallu sananeqarsinnaapput.

MII: Aalisakkanik pisanillu suliareqqiivik

Immikkoortuni pisanik suliareqqiiviusinnaasuni sanaartortoqarsinnaallunilu atortulersuisoqarsinnaavoq pujoorivinnik kiisalu aalisakkanik neqinillu panertiteriviusinnaasunik, aammattaaq inuussutissarsiuteqarnissaq eqqarsaatigalugu annertunngikkaluamik ammerivimmik pilersitsisoqarsinnaavoq.

MIII: Qeqertat qimmiliviit

Qeqertani qimmilivinni taamaallat peqqumaasivinnik qimmit isumaginissaannut pisariaqartinneqartuinnarnik sanasoqarsinnaavoq.

Sinerissamut pinngortitamullu allamut ungasissuseqarnissamik piumasaqaat

Pinngortitamik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 29, 18. december 2003-meersoq naapertorlugu Tatsit tarajuusumik imeqartut aamma tatsit tarajornitsuusut, kuuit, puilasut kissartut sinerissallu killeqarfiisa avataanni pinngortitami immikkut ittunit ataani taaneqartunit 100 meterinik qaninnerusumi illunik inissiisoqassanngilaq, naasunik orpinnilluunniit ikkussuisoqassanngilaq, naatitsisoqassanngilaq kussiortoqaranilu imaluunniit allatigut nunap pissusia allanngortinneqassanani.

Sunngiffimmi takornarianullu illuaqqat pinngortitami immikkut ittuni taaneqartuni sinerissamiillu 100 meterinik qaninnerusumi inissinneqarsinnaapput, tamanna kommunimut pilersaarusiap immikkoortortap atuuttup aalajangersagartaani immikkuualuttuni aalajangersarneqarsimappat.

Pissutsini immikkut ittuni Naalakkersuisut ungasissutsimik piumasaqaatitut aalajangersakkat qulaani taaneqartut naapertorlugit immikkut ittumik akuersissummik tunniussisinnaapput.

N: Teknikkimut atortulersuutit

Immikkoortut teknikkeqarnermut attaveqaateqarnermullu immikkoortinneqarsimasut assigisaallu, tassaasarpur teknikkipput sanaartorfiit annertuut soorlu imermik nukissiorfiliit allallu pilersuinermit pilersitsinerimullu suliffeqarfiusut assigisaallu. Allatut oqaatigalugu tassaapput inerititaqarfiit uumaasusilinnik atuiffiunngitsut. Immikkoortut tamakku ataqatigiissaarneqarnermik nunatamik annertuumik atuiffiusinnaasarpur.

Sumiiffiit immikkoortuinut aalajangersakkat pingaarnerit ataani takunegarsinnaapput.

Aaliangersakkat aamma Immikkoortu

Pingaarnertut aaliangersakkat kommunip nunaminertanik sanaartornissamut akuersissutinik agguaassisarnerani tunngaviupput.

Henter...

Aaliangersakkat nalinginnaasut

Aalajangersakkat nalinginnaasut kommunimi illoqarfinnut, nunaqarfinnut asimullu tamanut atuupput. Aalajangersakkat nalinginnaasuupput aamma najukkami immikkoortut ilaanni pissutsinik eqqarsaatiginnittuunatik.

N-imi immikkoortut imatut katitigaapput:

N1: Teknikkikkut atortulersuinerit

N2: Attaveqaateqarneq

Talittarfiliisoqarsinnaavoq allatulluunniit ittumik umiarsualiviliisoqarsinnaalluni helikopterinullu mittarfiliortoqarsinnaalluni, tamanna teknikikkut atortoqarfiusuni attaveqaateqarfiusuni assigisaannilu pisariaqartinneqartarmat. Immikkoortuni taakkunani aqquserniortoqarsinnaavoq, bilerfiusinnaasunik aqqusiortoqarsinnaalluni pisuinnartunullu aqqusineeraliortoqarsinnaalluni sanaartukkat najugaqarfiillu akornanni. Teknikkikkut atortulersuutinik pilersitsisoqarsinnaavoq, soorlu innaallagissiornermut imeqarfimmut, attaveqaateqarnermut najugaqarfiillu atserinermut aqqusersorneqarnerinut. Imermik pilersuineri aqqusersuineri imermillu igitassamik aqqusersuineri annertunerusumillu nukissiorfiornermik pilersitsiniaraanni Naalakkersuisunit akuersissummik pissarseqqaarsimasariaqarpoq.

N1: Teknikkikkut atortulersuinerit

N1-mi immikkoortortat teknikikkut sanaartukkanut annertuunut tunngasarput, soorlu erngup nukinga atorlugu innaallagissiorfiornermut imeqarfiornermul-luunniit. Ukioq naallugu inigineqarsinnaasunik inissialiortoqarsinnaavoq, stationeqarfiliortoqarluni, tammaarsimaffiliortoqarluni assigisaannillu pilersitsiortor-toqarluni immikkoortoqarfimmi suliffeqarfimmut sanaartukkanullu pisariaqartinneqartunik. Suliffeqarfiit tamakkua tupinnanngitsumik sumiiffimmi attaveqaatinik teknikikkullu atortulersorneqarnissamik pisariaqartitsissapput. Soorunami erngup nukinganik innaallagissiorfik nammineerluni innaallagissamik imminut pilersorsinnaassaaq. Immikkoortuni tamakkunani sunngiffimmi illuaqqiorneq illunillu aasarsiortarfinnik sananissaq akuerineqarsinnaanngilaq, immikkortortat tamakku suliffeqarfinnut taaneqareersunut sanaartukkanullu immikkoortinneqarsimasuummata. Piniartut illuaraannik illuaqqanillu ajornartorsiulernermi oqquiffigineqarsinnaasunik amerlanngitsunik pilersitsisoqarsinnaavoq tasersuup erngup nukinganik innaallagissiorfiorfissap eqqaani, tamannali aatsaat pisinnaavoq teknikikkut sanaartorfiup qanitarinngisaani.

N2: Attaveqaateqarneq

N2-mi immikkoortortat atortunik angallassinermi angallassivissiaapput biilerfississiaallutillu nunap timaani angallassissutit motorillit atorneqarsinnaatitaapput. A-ngallassissutit motorillit tassaatinneqarput angallassissutit motorillit suulluunniit, soorlu remmersuallit

assakaasullilluunniit, sikukkut, aputikkut, qaqqatigut narsaannartigulluunniit ingerlasinnaasussatut sananeqarsimasut.

Aqquserngit tamakku suliffeqarfimmut atatillugu angallassivissiaapput, atorneqarnissaannullu kommunep ileqqoreqqusaliorneratigut aalajangersarneqartarpoq.

Sinerissamut pinngortitamullu allamut ungasissuseqarnissamik piumasaqaat

Pinngortitamik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 29, 18. december 2003-meersoq naapertorlugu Tatsit tarajuusumik imeqartut aamma tatsit tarajornitsuusut, kuuit, puilasut kissartut sinerissallu killeqarfiisa avataanni pinngortitami immikkut ittunit ataani taaneqartunit 100 meterinik qaninnerusumi illunik inissiisoqassanngilaq, naasunik orpinnilluunniit ikkussuisoqassanngilaq, naatitsisoqassanngilaq kussiortoqaranilu imaluunniit allatigut nunap pissusia allanngortinneqassanani.

Sunngiffimmi takornarianullu illuaqqat pinngortitami immikkut ittuni taaneqartuni sinerissamiillu 100 meterinik qaninnerusumi inissinneqarsinnaapput, tamanna kommunimut pilersaarusiap immikkoortortap atuuttup aalajangersagartaani immikkuualuttuni aalajangersarneqarsimappat.

Pissutsini immikkut ittuni Naalakkersuisut ungasissutsimik piumasaqaatitut aalajangersakkat qulaani taaneqartut naapertorlugit immikkut ittumik akuersissummik tunniussisinnaapput.

O: Immikkoortut sanaartorfigeqqusaanngitsut

Immikkoortut allanngutsaalisat tassaapput sanaartorfigineqanngiusavissimasut pilersitsivigineqanngiusavissimasullu. Illuaqqanik piniariartarfinnik annanniarfiusinnaasunillu sanaartortoqarsinnaavoq, ima amerlatigilinngippata, immikkoortortat nunaminertatut pingaarnertut atorneqarnissaanni sanaartorfiususnaanngitsortaannik allannguinerмик kinguneqarlutik.

Sumiiffiit immikkoortuinut aalajangersakkat pingaarnertit ataani takuneqarsinnaapput.

Aaliangersakkat aamma Immikkoortu

Pingaarnertut aaliangersakkat kommunip nunaminertanik sanaartornissamut akuersissutinik agguaassisarnerani tunngaviupput.

Henter...

Aaliangersakkat nalinginnaasut

Aalajangersakkat nalinginnaasut kommunimi illoqarfinnut, nunaqarfinnut asimullu tamanut atuupput. Aalajangersakkat nalinginnaasuupput aamma najukkami immikkoortut ilaanni pissutsinik eqqarsaatiginnittuunatik.

Nunaminertani O-ni sunngiffimmi illuaqqiorneq ilaatigut akuersissutigineqarsinnaavoq, sunngiffimmi illuaqqat amerlassusaat akulikissussaallu ima annertutigilissanngippat, immikkoortortat nunaminertatut pingaarnertut atorneqarnissaanni sanaartorfiususnaanngitsortaannik allannguinermik kinguneqarlutik. Nunaminertani O-ni qulakkeerneqassaaq sunngiffimmi illuaqqat minnerpaamik imminnut 1000 meterinik akuttussuseqarnissaat. Taamatullu nunaminertanut K-, L-aamma N-inut kiisalu nunaminertani illoqarfiit nunaqarfiillu eqqaanniittuni sunngiffimmi illuaqqiortoqarsinnaanngilaq pineqartunut 1000 meterit inorlugit qanissusiliniq.

Illuaqqanut assigiinngitsunut makku atuupput:

	Atuisut	Angissuseq	Portussuseq	Illuliaq	Nunaminertaq
Sunngiffimmi illuaraq	Nammineq pigisaq	max 20 m ²	Quleriit 1 max 5,5 m	÷ Akuerisaanngilaq	+ Akuerisaavoq
Ajornartorsilernerimi-/ Piniariartarfik	Tamanut ammavoq	Piumasaqaa-titaqanngilaq	Quleriit 1 max 5,5 m	÷ Akuerisaanngilaq	+ Akuerisaavoq

O-mi immikkoortortat imatut agguataarneqarsimapput:

- O1: Nuna allanngutsaalineqartoq
- O2: Nersutaatinit ivigartorfigineqarsinnaasoq
- O3: Pinngortitamiittoq

O1: Nuna allanngutsaalineqartoq

Nuna allanngutsaalineqartoq tassavoq sanaartornermi eqqugaasimanngitsoq tikiqqanngisaannangajattoq atortussianillu sanaartorfigineqarsimanngitsoq. Ilisarnaatigajuppaa 5 km. angullugu ungasissusilimmut allaat sumilluunniit sanaartorfiusimanngikkaangami.

O2: Nersutaatinit ivigartorfigineqarsinnaasoq

Immikkoortoq tassaavoq nersutaatinit ivigartorfigineqarsinnaasoq, soorlu savanit, tuttunit, hestinit, nersussuarnit assigisaannillu, immikkoortortaq ima angitigalunilu naggoritsigissaaq ivigartorfigineqartarnini immikkoortutut allanngutsaalisatut taaneqarsinnaanerinut allannguutigissanagu.

Kommune Qeqertalik nersutaatinit ivigartorfigineqarsinnaasumik immik-koortortaqanngilaq.

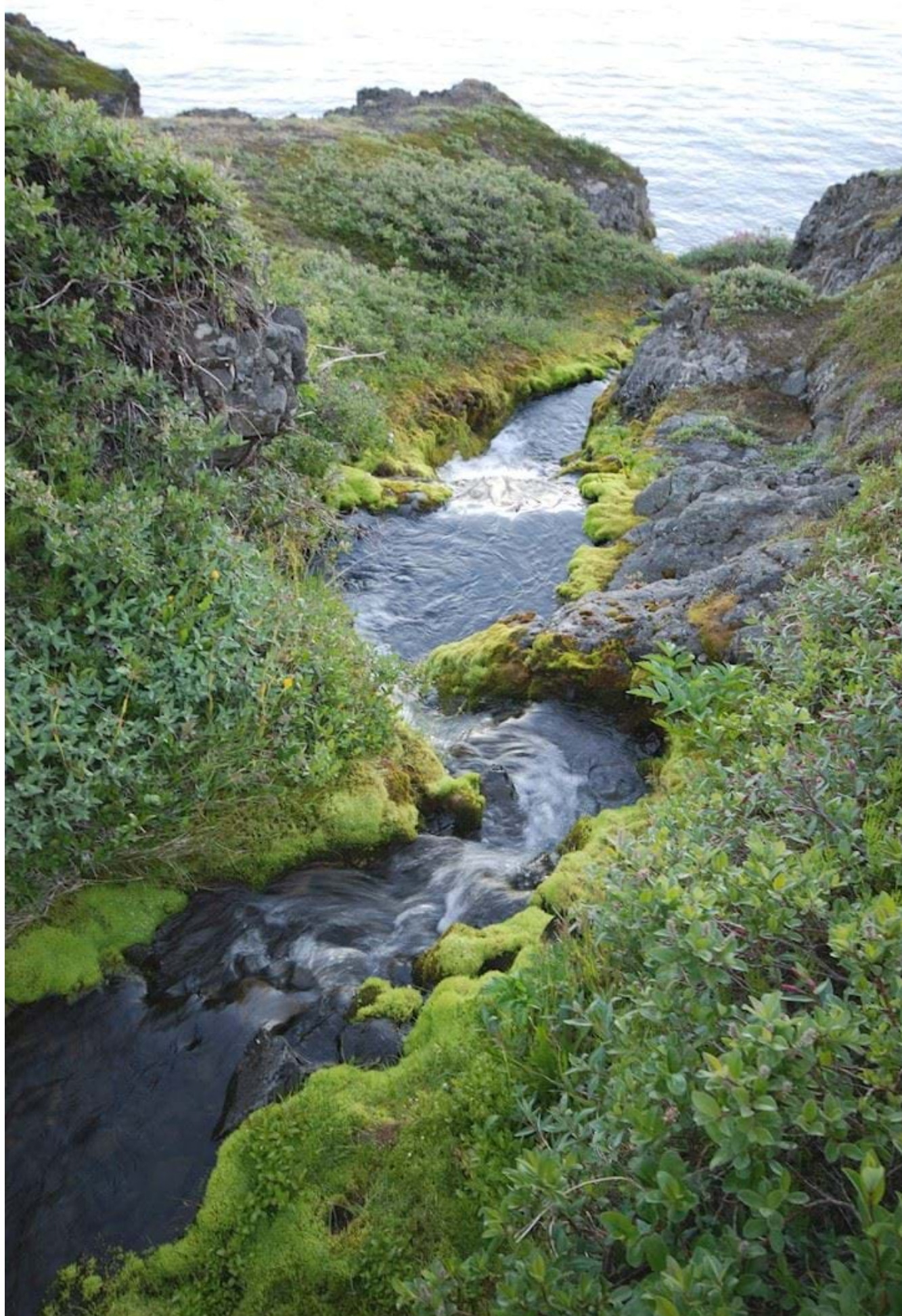
O3: Pinngortitamiittoq

Pinngortitamiittoq tassaavoq sanaartorfik 5 km.-imik qimallugu ungasissusilimiittoq. Sanaartorfik tassaasinnaavoq :

- Illoqarfik nunaqarfilluunniit.
- Illuaraqarfiit aasarsiortarfittut.
- Immikkoortut immikkut sammisassaqaartitsiviusut.

- Savaateqarfiit, naatitsiveqarfiit, immami inuussutissarsiorfiit, orpippassualeriffiit, qimmiliviit assigisaallu.
- Teknikkut atortulersuiffiit attaveqaatillu.

Inuit aqqusinnermasaat assartuinernullu aqqusiat minnerusut sanaartukkanut ilaatinneqanngillat.

Aalajangersakkat nalinginnaasut

Sumiiffiit amerlasuut aalajangersagartai ilanngullugit kommunep pilersaarutaata siulia ilanngullugu toqqaannartumik nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut peqqussummiit nuunneqarnikuuvoq. Kommuneplanili arlalinnik nutaanik, imaluunniit nunaminertanut allannguutinik, imaqarpoq, matumani nunaminertat K-t amerlanerusut. Siunertarineqartoq tassaavoq, takornariaqarnermik inuussutissarsiutinut tunngatillugu, asimi periarfissanik nutaanik qulakkeerinninissaq. Suliniutit pingaarutillit allat ataavartunik nukissiuuteqarnerup ineriartortinnissaanut, aamma nunalerinermut tunngatillugu, misileraalluni ingerlatanut assigiinngitsunut, tunngasuupput.

Sumiiffiit K-t tassaapput nunaqarfiit inuerunnikut maannalu illuaraqarfiusut allallu sanaartorfiusimanngitsut. Ataatsimut isigalugu Kommune Qeqertalik, Qeqertarsuup Tunuata sineriaa tamakkerlugu, nunaminertat K-t amerlapput. K-qarfinnut ilaapput iluaraqarfiit aasarsiortarfiillu tamaani assigiinngissitaartunik sanaartornissanut periarfissaqarpoq. Allannguutit kinguneraat sumiiffinni arlaqartuni periarfissiisoqarmat ullutsinnut naleqqunnerusunik sanaartoriaaseqalerneranik, takukkit aalajangersakkat nalinginnaasut.

K-qarfiit saniatigut aamma kommunep pilersaarutai L-qarfinnik N-qarfinnillu peqarput. L-qarfiit tassaapput sukisaarsaartarfissiat – illuaqqat atuartullu aallaarsimaartarfii, N-qarfiit tasaanerullutik teknikkikkut attaveqaatinulluunniit atortussiatut sanaartukkat. Erngup nukinga atorlugu marlunnik nukissiorfiliortoqarnissanik pimoorullugu pilersaarutininik ilanngussisoqareerpoq – Qeqertarsuarmi aamma Kuussuup Tasiata eqqaani. Eqqaaneqartunut kingullernut ilaapput innaallagissap aqqutai, 500 meterinik silitsigisumik illersuuteqartitaasut. Kommuneplani aamma nunaminertanik M-nik ilaqarpoq, tassaasut qeqertat qimmiliviit aamma nunaminertat nunalerinermi misileraaffiit, kiisalu nunaminertat aalisakkanik pisanillu suliarinneqqaartarfiit, ilaatigut saliivigalugit aamma aalisakkanik neqenillu panersiivigalugit (ikaaqarfiit).

Nunaminertat sanaartorfigeqqusaanngitsut pingasunut aggugaapput – nunaminertat O1-, O2-, aamma O3-it – kingulleq tassaalluni nuna uumasut nujuartat najugaat, kommunip ingerlataanik pilersaarusiortifigineqartussaannngitsoq. Nunaminertat O1-it ataatsimut isigalugu 5 km-nik silissusilimmik illersuuteqartitaapput, asimi nunaminertanut tamanut atuuttumik, ilaatigut pinngortitap nammineq pissuussutai, uumasullu nujuartat, innimigineqarnissaat qulakkeerniarlugu. Kommunimi O2-nik taaneqartartunik nunaminertaqanngilaq (nersutaatit ivigartortarfii).

Nunaminertat asimiittut ataasiakkaat pilersaarusiortifigineqarneranni, aammattaaq pingaartinneqarput, nunaminertat eqqissimatitat, avatangiisit kulturimut tunngassutillit, assingusumilluunniit eriagisarialittut naleqartitat. Ilaatigut aamma tigussaasumik pilersaarusiornermi, suliniutinut immikkut ittunut periarfissaqartitsisoqarpoq, assersuutigalugu

pitsanngorsaataasunut, takusassanut alutornarluinnartunut aamma nunaminertat ilaasa
tikikkuminassusaannut, tunngatillugu.

Nunaminertanik agguaassisarneq

Kalaallit Nunaanni nunamut ataatsimoorussaasumik piginnittoqarpoq. Taamaalillutik nunaminertat pisiarineqar-sinnaanatillu tunisaasinnaanngillat. Illuliorniaraanni imaluunniit sanaaertorniaraanni nunaminertamik atugassiissut tunniunneqassaaq, taannalu nunamik atuisinnaatitsivoq. Tamanna aamma atuuppoq nunaminertap imaluunniit sanaartukkat atornerisa allanngortinnerini, utaqqiisaa-sumik nunaminertamik atuinermi, nunap ilusaata allanngortinnerani kiisalu isaterinermi aammalu sanaartuk-kamik nappaaqqinninermi.

Nunaminetamik tunniussineq inuttavissaasutut tunniunneqartarpoq nutaamillu oqartussaassusiliilluni tunniussineq nunaminertanik sullissivittut oqartussaasuniit akuerineqaqqaartussaalluni. Taamaattumik sanaartukkamik/atortussiamik piginnittumiit allamut pisinerit tunisinerilluunniit, imaluunniit kingornussititsinerit piginnittutullunniit qularnaveeqqusilluni pilersitsinerit, atuisussanngortitsilluni tunniussinerit nunaminertalerinermik immikkoortoqarfiit aqqusaqqaartassavaat.

Nunaminertamik atuinermi akuersissutit sanaartornermi inatsisit aamma nuna tamakkerlugu pilersaarusiormi peqqussutit il.il. naapertorlugit, Naalakkersuisuniit tunniunneqassapput.

Kommune Qeqertalimmi nunaminertamik tunniussisarnermi aalajangersakkat kommunalbestyrelsemit aalajanagersarneqarput **Pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorineqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisissaat nr. 17, 17. november 2010-imeersoq**, § 14, imm. 2, § 22 aamma §§ 37-52, kiisalu **Pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorineqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. 34, 9. december 2015** (Nuna tamakkerlugu pilersaarusiormut nalunaarusiaq, nunaminertanik inniminniisarneq, atuisinnaanermut killigitamik sivitsuisinnaanermut periarfissaq, utaqqisunik allattorsimaffiup saqqummiunneqarnissaa, pilersaarusiormut- nunaminertamillu atuisinnaanermut atatillugu naammagittaalliortarfiup allallu atorunnaarsinneqarnissaa.)

Nalunaarsuutit

Immikkoortoq	Aalajangersakkat
Nunaminertanik agguaassinermi suut pi- umasaqaataapput?	§ 1 Nunaminertamik atugassiineq suua § 2 Nunaminertanik atugassiissutit suussusii
Kikkut nunaminertanik agguaassisarpat?	§ 3 Nunaminertanut pisussaaffeqarneq

Nunaminertamik atuinissamut qinnuteqarneq	§ 4 Nunaminertamik atugassinneqarnissaq pillugu qinnuteqarneq § 5 Nunaminertat atorneqanngitsut nittarsaanneri § 6 Nunaminertanik qinnutaammut piumasaatit
Suleriaaseq	§ 7 Suliniutitut qinnuteqarnermi piumasaqaatit § 8 Nunaminertamik tunineqarnissamik pi-umasagaat § 9 Avatangiisinut nalilersuineq § 10 Nunaminertamik inniminniineq § 11 Nunaminertamik tunineqarnissamik pi-umasagaat § 12 Nunaminertamik atugassinneqarnissamut pi-umasagaat § 13 § 32 naapertorlugu inerteqqutit
Nunaminertap tunniussaasup atorunnarnera	§ 14 Nunaminertanik atugassiissutit atornissaannut piffissat killiliussat
Immikkut ittumik akuersissutit	§ 15 Immikkut ittumik akuersissutit
Maalaaruteqarnernut najoqqutassiat	§ 16 Maalaaruteqarnernut najoqqutassiat
Nakkutilliineq atuutsitsinerlu	§ 17 Nakkutilliineq atuutsitsinerlu § 18 Iliusereriikkanut kingunerititat
Usinut puut	§ 19 Usinut puut
Qimmerisat	§ 20 Qimmerisat.
Angallatinik inissiiviit	§ 21 Angallatinik inissiiviit
Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi soqu-tisarisat	§ 22 Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi soqu-tisarisat

Nunaannartaq	§ 23 Nunaannartaq
Oqartussaaffiit allat akuersissutaat	§ 24 Oqartussaaffiit allat akuersissutaat
Nunaminertat tunniussat nalunaarutaaneri	§ 25 Sanaartorfissat atorneqanngitsut § 26 Nunaminertamik qinnuteqaatit tusarniutaaneri § 27 Nunaminertanik tunniussinerit

Nunaminertanik agguaassidarnermi aaliangersakkat

Taamaattumik Qeqertalimmi Kommuniata nunaminertanik agguaassisarnermut atuisinnaatitaanermullu tunngatillugu tunngaviusussanik malittarisassiortoqarnissaa pisariaqartippaa. Maleruagassiat tulliuttut tassaapput, nunaminertanik tunineqarnissamik qinnuteqaatit suliarineqartarneranni sinaakkuttat pillugit, kommunip allaffissornerani, innuttaasunullu paasissutissisarnerani atugassat.

Aaliangersakkat tamanut atuuttunik aaliangersagartaler-lugit suliarineqarput, illoqarfinnut, nunaqarfinnut asimullu aaliangersagartaqarlutik, kiisalu immikkut ittumik containerinik inissiinermut, angallatinik inissiinermut, qimmilivinnullu il.il., aaliangersagartaqarlutik.

Malittarisassiat nalinginnarnik malittarisassialersorlugit suliarineqarput, illoqarfinnut, nunaqarfinnut nunaan-nartamullu malittarisassiaqarluni, kiisalu immikkut ittunik malittarisassiaqarluni.

Saniatigut Nunaminertanik atugassiinerni piumasaqaatit Nalinginnaat atugassiat ipput, kiisalu nunaminertanik atugassiinernut piumasaqaatit nalinginnaasut atugassiat.

Uingasunik allannertallit malittarisassianik nassuiaallutillu takussutissiinissanik siunertaqarput. Taamaattumik *uingasunik* allassimasat malittarisassiaanngillat taamaattumillu pituttuisuunatik.

Qeqertalimmi Kommuniani nunaminertat allaffissornikkut suliarineqarneranni aammataaq tungaviuvoq, tamatigut pingaartinneqartassasoq, nunaminertanik tunniussaqaartoqannginnerani, aaliangersakkanik ersarissunik peqartoqarnissaa. Nunaminertanik agguaassinerit tamarmik kommuneplani eqqortillugu ingerlanneqartassapput.

Nunaminertamik atuinissamut qinnuteqaateqarnissamut marlunnik periarfissaqarputit:

Nunaminertamik atuinnissamut qinnuteqarfissaq immersugassaq nalinginnaasooq atorlugu:

[vejledning_arealansoegning_kn.pdf](#) (1 MB)

Nunaminertamik atuinnissamut qarasaasiaq atorlugu <http://www.nunagis.gl> -ikkut qinnuteqarlutit

Paarlattuanit sumiifforni innuttaasunut Sullissivik imaluunniit nunaqarfimmi allaffik attavigisinnaavat ilitsersoqqullutillu.

Naliginnaasumik nunaminertamik tunniussisarneq

Innuttaasutut, inuttut namminerisamik imaluunniit suliffeqarfittut nunamik atuisinnaatitaavutit, ass.illuliornissamik kissaateqaruit. Nunaminertamik atuisinnaatitaavutit nunaminertamik qinnuteqariaruit.

Attaveqaatinut, Sanaartukkanut Avatangiisinullu Ingerlatsivik, Pilersaarusiornermut immikkoortoqarfimmi Nunaminertalerinermik suliaqarfik nunaminertamik tunniussisiarnerit isumagisarpaat Kommunia Qeqertalimmi.

Nunaminertamik qinnuteqarsinnaavutit www.nunagis.gl atorlugu. Nunaminertamik NunaGIS.gl aqutigalugu qinnuteqarsimaguit. Kingusinnerpaamik sapaatit akunneri sisamatkingorna nunaminertamik qinnuteqarsimanernut uppersaasatit sumiifforni Innuttaasunut Sullissivernut nunaqarfimmiluunniit kommunip allaffianut tunniunneqassaaq, taakku uppersaasat ingerlateqqissavaat "Sanaartornermut Avatangiisinullu Ingerlatsivimmut". "Sanaartornermut Avatangiisinullu Ingerlatsivik" uppersaammik sapaatit akunnerisa sisamat iluanni tigusaqarsimanngippat qinnuteqaat atorunnaarsinneqassaaq.

Ilitsersuut takuneqarsinnaavoq qinnuteqaatip qanoq immersorneissaanut. (Nunaminertamik qinnuteqarnermi ilitsersuut). Qinnuteqaatit aatsaat atuussinnaalissaaq atsioreerukku. Taamaattumik, digital-imik atsior-taatsip atulernissaata tungaanut, qinnuteqaatit immersoreerlugu aniseriarlugu atsiorallassavat. Qinnuteqaat nassiutinngikkukku tunniutissavat sumiiffimmi Innuttaasunut Sullissivimmut nunaqarfimmiluunniit allaffimmut

Internet-eqanngikkuit sumiifforni innuttaasunut Sullissivik imaluunniit nunaqarfimmi allaffimmiit ikorneqassaatit nunaminertamik qinnuteqaasiornerni.

Periuseq

Pisarnertut qinnuteqaatit tamanut saqqummiunneqassaaq kikkut tamat akerliunissaannut periarfissillugit. Nunaminertamik qinnuteqaatit kommunep pilersaarusiaani aalajangersakkanut erseqqissakkanut naapertuuppat kommunemiit nunaminertamik

tunineqarnissat toqqarsinnaavaa. Tamanna pisinnaavoq kikkunnut tamanut saqqummiusseqqaanngikkaluarluni, tamannali qaqutigoortuuvoq ataasiaannaq pisinnaasoq.

Qinnuteqarnermi periusissiaq taannaaginnarpoq, nunaminertamik illoqarfimmi nunaqarfimmiluunniit qinnute-qaraanni, soorlu saamiup tungaani immikkoortumi "tunniussineri periuseq"-mi tamanna ersittoq. Nunaqarfinni annikinnernut pingaarpallaanngitsunullu sanaartornermi nunaminertanik tunniussisoqassaaq nalilersuilluareernikkut, imaattoqartillugu:

- qinnuteqarfiusoq sumiiffiup ilaani inissaqarluartumiippat
- qinnuteqarfiusoq kommunep pilersaarutaani aalajangersakkanut sumiiffiup ilaanut naapertuuppat.

Qinnuteqaatit kommunep pilersaarusiaanut naapertuutinngippat, kommunemiit pikkajuttutut qinnutigisat itigartissavaa. Pisulli ilaanni kommunemiit toqqarneqarsinnaavoq qinnuteqarfiusumut immikkut ittumik akuersineq. Tamanna kommunemit pisinnaavoq tamanut saqqummiussereernermi tassunga nunaminertanut kallarneqarsinnaasunut tusarniaareernermi.

Kommunemiit nunaminertaq tamanna pilersaarusiortfigineqarsimanngippat akuerisaasumik, illinniillu qinnutigisaasumut, kommunemiit pilersaarummut tapiliutissaaq akuersissutigisinnaavaa sumiiffimmut, imaluunniit kikkut tamat tusarniaaffigineqassapput. Kikkunnut tamanut tusarniaaneq amerlanertigut pikkajuttarpoq ussas-saarusiornikkut allagarsiinikkulluunniit. Tusarniaaffittut piffissaliusaaq minnerpaamik ullut 14-nit pisarpoq.

Tusarniutaasumiit akissutaasinnaasut kommunemi sullissineri akuutinneqalissapput.

Nunaminertanik agguaassinnermi suut pi- umasaqaataapput

§ 1 Nunaminertamik atugassiineq suua

1.1 Nunaminertaq atorneqalersinnagu nunaminertamik atugassiissut tunniunneqarsimassaaq.

1.2 Illut sanaartukkallu nutaat tamarmik nunaminertamik atugassiissuteqarfiussapput.

1.3 Illumut ilassutit, allannguinerit annertuut, tummeqqat, aneerasaartarfiit il.il. aqquserngit, biilnut uninngatitsiviit il.il. pisuffissiat nalunaqqutsersukkat sanaartugartai ilanngullugit, erngup aqgutai, kuuffissuit il.il. nunaminertamik qinnuteqarfiusinissaat piumasaavoq.

1.4 Illunik, nunaminertanik sanaartukkanillu allanngortitamik atugaqalerneq nunaminertamik atugassiissuteqartitsinnermik pisariaqartitsipput.

1.5 Illu sanaqqinneqarpat isaterinnermut illuliornermullu nunaminertamik atugassiissummik qinnuteqartoqassaaq, nunaminertamik atugassiissut nutaaq pineqarmat.

1.6 Illunik aamma imaluunnit sanaartukkanik piginnitumit allamiit pisinnermi tunisaqarnermilu, imaluunnit kingornussinnermi qularveeqqusiussaniluunnit piviusunngortitsinnermi, nunaminertamik atuisinnaatitaaneq tunniunneqartassaaq, tassami nunaminertamik tunniussineq inummut tunngasuusarmat, piginnittuulersumullu tunniussineq pisortanit nunaminertamut akisussaasunit akuersissutigineqartussammat.

1.7 Atuisussaataitanermik allamut ingerlatitseqqinneq pisarpoq, illumik sanaartukkamillu piginnittuulersup nunaminertamik atuisussaataaassummik tigusaqarnissaminik qinnuteqaateqarneratigut. Taamaalilluni kommunalbestyrelsip aaliangissavaa, nunaminertamik atuisussaataaneq piginnittunngortumut tunniunneqassanersoq. Piginnittuulersup kissaatigippagu illu maannamut atorneqarnerminiit allaanerusumik atorneqalissasoq, atuinissarlu tamanna nunaminertap pilersaarusionfigineqarneranut atuuttumut akerliuppt, taava kommunalbestyrelsip atuisinnaatitaanerup piginnittumut nutaamut, pissusiulersussaat nutaat tungavigalugit tunniunneqarnissaa, itigartitsissutigisinnaava.

§ 2 Nunaminertanik atugassiissutit suussusii

2.1 Nunaminertanik ataavartumik atugassiinerit illulianut annertuunik sanaartugartalinnut, sanaartukkanullu annertuunut tunniunneqartarput.

Ingerlatsiviit atasuusut tassaasinnaapput aneerasaartarfiit, tummeqqat, biilnik inissiiviit, illuaqqat sarfallu aqqutaat.

Sanaartukkat annertuut soorlu aqqusernit, eqqakkat kuuffii pingaarnertit, innaallagissat napparutaat ataatsimortumik sakkortusaavillit, il.il..

2.2 Nunaminertanik piffissami killilikkami agguaassinerit qaammatinik pingasunik periarfissalerlugit atorunnaarsinneqarsinnaapput.

2.3 Immikkut ittunik pisoqartillugu qaammatit pingasut ataallugit periarfissiisoqarsinnaavoq. Taamatut pisoqartillugu nuunnermut tunngatillugu aningaasanik taarsiissuteqartoqarsinnaavoq, nunaminertamillu taartaasussamik innersuussisoqarluni.

2.4 Nunaminertamik piffissami killilikkami agguaanneqarsimasumik ilisimatitseqqaarnani atorunnaarsitsineq pisinnaavoq, imatut pisoqarsimappat;

- Atuisussaataasup nunaminertamik atuiunnaarnini nalunaarutigippagu, takuuk imm. 15.4.
- Kommunip paasippagu nunaminertamik atuineq unitsinneqarsimasoq, takuuk imm. 15.5-15.7.
- Kommunip paasippagu nunaminertamik atuisinnisami tunngaviit unioqqutinneqarsimasut, takuuk imm. 15.8 og 15.9.

Piffissami killilikkami nunaminertamik agguaassinerit tunniunneqartarput utaqqiisagallartutut ilusilerlugit, imaluunniit piffissami sivikinnerusumi nunaminertamik atuisoqassatillugu.

Assersuutigalugu containerinik, angallatinik, aalisarnermi atortunik, qimminik, allalluunniit inissinnerit pineqarsimasinnaapput.

Aamma tassaasinnaapput nunaminertat, kommuneplanikkut nunaminertatut sumut atornissaat sulii aaliangerneqanngitsutut atugassissutigineqarsimasut, sulili atorneqalersimanngitsut.

2.5 Piffisami sivikitsumi nunaminertamik atuineq, qaammatinik marlunnik sivisussuseqartoq, nalinginnaasumik nunaminertamik atuinissamik piumasaqaatitaqarneq ajorpoq. Taamaattorli piumasarineqartarpoq kommunimiit akuersissummik atsiukkamik pissarsisoqarnissaa.

Kikkut nunaminertanik agguaassisarpat?

§ 3 Nunaminertanut pisussaaffeqarneq

3.1 Kommunalbestyrelsi illoqarfinni, nunaqarfinni asimilu nunaminertanut tamakkisumik akisussaavoq. Nunaminertamik agguaassisoqartillugu, nunaminertanut aaliangersimasumut erseqqissumik killilikkamut, atuinissamut tunniussisoqartarpoq.

Nunaannartami nunaminertanut atatillugu tusarniaanernut immikkut ittutut piumasaqaatit, immikkut ittutut malittarisassiani takuneqarsinnaasut atuupput.

3.2 Taamaattorli Naalakkersuisut nunaminertap atorneqarnissaanut akuersissuteqarsinnaapput sanaartornermi inatsisit aamma nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi maleruagassat naapertorlugit, takuuk Pilersaarusiornermut inatsimmi § 38 imm. 4. Aammattaaq Naalakkersuisut ingerlattanut nunaminertanik agguaassisinnaapput Aatsitassanut inatsit naapertorlugu, takuuk § 87 imm. 2.

Nunaminertamik atuinissamut qinnuteqarneq

§ 4 Nunaminertamik atugassinneqarnissaq pillugu qinnuteqarneq

4.1 Nunaminertamik atuinissamut qinnuteqaat nassiunneqassaaq Kommune Qeqertalik www.nunagis.gl imaluunnit pappiala nalingin-naasumik immersugassaq atorlugu. Qinnuteqaa-teqartup NIN-applikationen/papirskema immer-soreeruniuk atsioriarlugu kommunimut atsiugas-sanngorlugu nassiutissavaa.

4.2 Nunaminertamik qinnuteqaat suliarinerani piumasaqaataavoq § 54-mi Pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisissaat nr. 17, 17. november 2010-imeersoq, malillugu akigititaasutut aalajangersakkat malillugit akiliuteqarnissaq.

4.3 Nunaminertamut atugassiissut inummut tunngatitaavoq, kikkunnulluunniillu inatsisitigut akuerisaasumut inummut tunniunneqarsinnaalluni, tassalu inummut, suliffeqarfimmut, ingerlatseqatigiinnut, peqatigiinnut assingisaannulluunniit sumiluunniit najugaqarneri angerlarsimaffeqarnerilu apeqqutaatinnaq.

4.4 Inersimanngitsunut nunaminertamik atugassiinernut Kalaallit Nunaanni Rigsombudeqarfimmit 'immikkut akuersissutitut nalunaarut' ilanngutissaaq.

Nunaminertat inuttaligaanngitsut kommunip nittartagaani nalunaarutigineqartuassapput, allassimappullu NunaGISimi.

Akigititat pillugit tapiliussaq:

Ataani Link-imi takusinnaavatit nunaminertat suliarinerinut akit taakkununga akigititaasutut tamanut saqqummiussaasut kommunep pilersaarutaata suliarineqarnerani. Akigititat atuuttut takuneqassappata kommunep nittartagaanut innersuussineqassaaq.

[Opslag_Arealgebyrer_Kommune_Qeqertalik.pdf](#) (126.4 KB)

§ 5 Nunaminertat atorneqanngitsut nittarsaanneri

5.1 Kommunalbestyrelsen kommunip quppersagaatigut ataavartumik, NunaGIS'kkut aamma imaluunnit tusagassiuutitigut, nunaminertat kommuneplanikkut aamma sanaartorfigissaanikkut sanaartorfigineqar-nissaminnut periareernerat, nittarsaattarpai.

5.2 Sanaartorfissat nutaat, nunaminertat illuliorfissat aamma pegatigiiffiit siunertaannut atorneqartussat, suli inuttassaqaqngitsut, nittarsaassisutigineqartarput sivikinnerpaamik sapaatip akunnerini pingasuni.

5.3 Sanaartorfissat nutaat, nunaminertat inuussutissarsiutinut aamma teknikkikkut siunertanut atorneqartussat, suli inuttassarsineqanngitsut, nittarsaassisutigineqartarput sivikinnerpaamik sapaatip akunnerini arfinilinni.

5.4 'Periarfissap kingullliup' nalunaarutigineqarnerani nunaminertanut ataatsimut qinnuteqartut piukkunnaatillit amerlanerit takussimappata, makitsinikkut aaliangerneqassaaq, nunaminertanut inniminnerneqartumut kina piginnittunngornersoq. Makitsineq tamanut ammasumik ingerlanneqassaaq.

5.5 Qinnuteqaateqartoq tunuassagaluarpas taava nunaminertaq inniminnerneqarsimasoq nittarsaanneqaqqissaaq imm 5.1-5.4-mi allassimasut malillugit.

5.6 Qinnuteqaateqartutut piukkunnaatilittut isigineqassagaanni, minnerpaamik aningaasanik atorfigisamiit uppersarsaammik takutitassaqaqtariaqarpoq.

5.7 Inuk imaluunniit ingerlatseqatigiiffik nunaminertanut arlalinnut qinnuteqarsinnaallunilu atugassinneqarsinnaavoq. Assersuutigalugu tunisaqaqqinnissaaq siunertaralugu illuliornermik suliffeqarfik inissianik arlalinnik sanaartornissamik kissaateqarpat pisinnaavoq, tassalu suliniutip pivusorpalaartuuneranik uppersarsaammik takussutissiisoqarsinna-assappat.

5.8 Inuk ataaseq suliffeqarfilluunnit ataaseq qinnuteqaammik ataasiinnarmik nassiussaqaarsinnaavoq, qinnuteqaatitut ataatsitut saqqummiunneqartussamik, aamma inatsisilerinermut tunngatillugu, sanaartorfissamut ataatsimut aamma/imaluunniit nunaminertanut sanaartorfiusumut qinnuteqaatitut, ataatsimik aallaavilittut.

§ 6 Nunaminertanik qinnutaammut piumasaatit

6.1 Nunaminertamik atugassinneqarnissaaq pillugu qinnuteqaat makkuninnga takussutissanik ilaqassaaq:

- Sumiiffissaanut pilersarut qinnuteqaatigi-neqartup inissiffissanik angissusaanillu ersersitsisoq.
- Atorneqarnissaanut sanaartukkallu inissin-neqarfissaanut paasissutissat.
- Titartarnissaanut siunnersuut, ilusissaanik atortussiallu suut atorneqarnissaanik takussutissiisoq (pilersaaruu tip tunngaviani piumasaqaataasut malinneqartariaqarnerat pissutigalugu).
- Teknikkimut ikkussuineq paasissutissat.
- Aningaasaqarnikkut paasissutissat, qinnuteqaatigisap pivusunngortissinnaaneramik uppersarsaassuteqarnissamut pisariaqartuusut.
- Illuliornerni sanaartornernilu anginerusuni pissutsit allat, kommunalbestyrelsip qinnuteqaammik naliliineranut pingaarut-taqartuusut, ilanngullugu atugarinerata

kommunip pilersaarutaanut naapertuunnerat, erseqqissaavigineqassapput.

Qinnuteqartup assersuutigalugu suliniutip kommunip Pilersaarusiornermut periusersaani – 2017-mi Periusissami periussatigut iliuuseqarfissanut naapertuuttuunera erseqqissaavigisinnaavai.

Sanaartortitsisoq kommunip missiliuina naapertorlugu taarsigassarsisitsisumit tatiginasssusilikkatut aningaasanik pisariaqartitanik pissarsisinnaaneranik uppersaasussaavoq. Malittarisassiap oqaasertaasa annertussutsimut naleqqussaasoqarnissaq kaammattorpaat – tassalu sanaartugassatut suliniutip annertussusaanut naleqqiullugu akiliisinnassutsip naleqquttuuneratut uppersaatissatut kommunip tungaanit takorusunneqartumut.

Suleriaaseq

§ 7 Suliniutitut qinnuteqarnermi piumasaqaatit

7.1 Suliniutitut qinnuteqaatit, nunaminertamik immikkoortitsilluni tunineqarnissamik qinnuteqaat, tapiliussanik makkunannga ilaqartinneqassaaq:

- Inississimaffissatut pilersaarut, inissiiffiusumik annertussutsimillu qinnuteqarfiusumut takutitsisisoq (situationsplan i 1:2.000).
- Atuuffissatut paasissutissat sanaartukkallu inissiffissaa (bebyggelsesplan i 1:500).
- Nunap pissusaata titartarnera sanaartugassatut siunnersuutaasup nassuiaasersornera nunap/sumiiffiup ilusaanut sanaartungaareersunullu sanilliussisoq.
- Pilersaarut ersersitsinerlu, nassuarneqarluni atortut, qalipaait, assigutitaartut annertussutsillu sanaartorniakkami.
- Initussutsimik takutitassiat sanaartukkap isikkuani takutitsisoq, annertussusaa avatangiisaanut sanilli-ullugu.
- Qaammaqutit allagartalersuutissallu pisariaqartitaaneriniq nassuiaat.
- Erigigisassaqaassappat suliniutip qanoq inississimanissaanut nassuiaat.
- Suliniutip akilersinnaassusaanut suliniutaasaup nassuiaataa.
- Sanaartukkamut piffissaliussuussat pillugit paasissutissat.
- Aningaasaqarnermut paasissutissat uppersaaitut pisariaqartut qinnutigineqartup piviusunngortinnissaanut.
- Sanaartukkani annerusuni pissutsit allat kommunalbestyrelsep qinnuteqaammut nalilersuinerani apeqqutaasinnaasut, atuuffiusussap kommunep pilersaarutaanut naapertuunnersoq ilanngullugu erseqqissaatigineqassaaq. Suliniummut qinnuteqaammi paasissutissat siuliani taaneqartut ilanngussimappata, qinnuteqaat kommunalbestyrelsimi suliarineqassaaq. Nassuiaat itisiliisoq tapiliussap talerpiani takuneqarsinnaavoq.

Tapiliussaqaartarneq Suliniutitut qinnuteqarnermi:

Atortussiat allassimaffiat periusissallu suliniuteqarnissamik qinnuteqaasiornermut atatillugu pilersaarusiornermut inatsimmi allannguuteqartitsinermi Pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorineqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnerani Inatsisartut inatsisaat nr. 34, 9. december 2015 aamma Pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorineqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisissaat nr. 17, 17. november 2010-imeersoq (§§ 44a og 45a)

[atortut allassimaffiat periusissallu suliniummik qinnuteqarnerm.pdf](#) (31 KB)

§ 8 Nunaminertamik tunineqarnissamik pi-umasaqaat

8.1 Kommunalbestyrelsep kommunep pilersaarutaanut tapiusiunerluni siunnersuummik saqqummiisoqarpat sumiiffiit ilaannut suliniummik qinnuteqarnermut atatillugu, takuuk imm. 7.1 siuliani, nunaminertamut atuisinnaaneq inniminneersinnaavaa qinnuteqartumut ukiut marluk tikillugit (§ 45a).

Kommunalbestyrelsep toqqarsinnaavaa nunaminertamik inniminneeq ukiukkaartumik sivittortarniarlugu.

Nunaminertamik inniminneerup qinnuteqartoq nunaminertamut pineqartumut atuisunngortissinnaanngilaa, kisianni qinnuteqartoq salliutittussanngorsinnaavaa taamatut atuilernissaanut, pilersaarutitut siunnersuut kingorna kommunalbestyrelsimit akuerineqarpat.

8.2 Qinnuteqartup suliniutitut siunnersuutaa minnerpaamik sapaatit akunnerini 6-ni ussassaartugineqassaaq, kommunalbestyrelsemiit nunaminertamik inniminneerup nalunaartuginginnerani. Piffisap iluani periarfissaqarpoq illuatungiliuttumik suliniummut siunnersuusiorsinnaaneq sumiiffiup atungaanissaanut, aammalu oqaaseqaatinik allanik saqqummiussinissamut.

8.3 Kommunalbestyrelsep aalajangersassavai piumasaqaatit suut pimoorussaasut isiginiagassallu, kiisalu piu-masaqaatit pingaarnersiukkat tunngaviliissanersut sanaartornernut/sanaartugassanulluunniit toqqaanermi isiginiarneqassanersut, tassunga ilaatillugu suliniutitut siunnersuummut illuatungiliuttumik saqqummiussisoqassappat.

Kommunalbestyrelsep nalilersuutigissappagu suliniutit naligiittut, makitsinikkut aalajangerneqassaaq kiap nunaminertatut inniminneeq pissangaa. Makitsineq kikkut tamat peqataaffigisinnaasaatut ingerlanneqassaaq.

8.4 Nunaminertap inniminneerup atorsinnaanissaanut, qinnuteqartoq kommunep pilersaarutaanut tapiissusiussaaq. Pilersarusiatut siunnersuummi ilaatinneqassaaq suliniummut qinnuteqaat aallaavigalugu nunaminertamik inniminneerup tunniussisoqarsimasoq.

8.5 Pilersarusiatut siunnersuut inaarutaasumik akuerineqariarpat qinnuteqartumut nunaminertamik tunniussisoqassaaq.

§ 9 Avatangiisinut nalilersuineq

9.1 Kommunalbestyrelse pisinnaavoq, nunaminertap qinnutigineqartup atornissaanut avatangiisinut nalilersui-soqartariaqartoq (SMV imaluunniit VVM), nunaminertamut atuisussaaitaanertut inniminneeq inniminnee-qatissinnaavaa ukiut marluk tikillugit. (§ 44a).

9.2 Imm. 9.1 naapertorlugu inniminniineq taamaallaat ingerlanneqarsinnaavoq, nunaminertatut qinnutigineqartup atornissaa sumiiffiup tunngaviusumik pilersaarusiunganeranut naapertuuppat imaluunniit § 32 malillugu inerteqqusiisoqarpat.

§ 10 Nunaminertamik inniminniineq

10.1 Nunaminertamik inniminniineq tassaavoq kommunalbestyrelsip agguuassinissamut piumassuseqarneranik ersersitsineq, nunaminertaq inniminniinermit piffissaliussap iluani qinnuteqaateqartumut allamut tunniunneqarsimanngippat imaluunniit tunniunneqartussaannngippat.

10.2 Nunaminertamik inniminniineq piffissamik killi-ligaavoq, sivilunerpaamik qaammatinik pingasunik siviluseqarluni. Nunaminertanut illulianut sanaartukkanulluunniit annertunerusunut atugassanut, inniminniinermit piffissarititaasoq aaliangerneqarsinnaavoq sivilunerpaammik qaammatinik arfinilinnik sivilussusilerlugu.

10.3 Nunaminertamik inniminniineq nunaminertamut atuisinnaatitaalernermik pilersitsissanngilaq, isigineqassaarli piffissap iluani suliniummut aammalu aningaasaqarnikkut erseqqissaasiornissamut kommunellu pilersaa-rutaanut tapiliussamik pilersitsinissamut.

10.4 Nunaminertamik inniminniineq, annertunerusumik ilisimatitsissutitaqanngitsumik, atorunnaassaaq, inniminniinermit piffissaliussaq qaangerneqarsimappat.

§ 11 Nunaminertamik tunineqarnissamik pi-umasaqaat

11.1 Qinnuteqaateqartup piumasaqaataasut atugassarititaasullu qulaani taaneqartut naammassisimagunigit, qinnuteqaataasorlu aammattaq pilersaarusiamut pineqartumut naapertuuppat, qinnuteqaateqartup nunaminertamik tunineqarnissani pi-umasaqaatigisinnaavaa.

§ 12 Nunaminertamik atugassinneqarnissamut pi-umasaqaat

12.1 Qulaani piumasaqaatit atugassagaatillu qin-nuteqartumit naapertuutsinneqarpata, qinnuteqaallu atuutsitatut pilersaarusiornermut naapertuuppat, pineqartoq nunaminertamik atugassinneqarnissaminut piumasaqaateqarsinnaavoq.

12.2 Nunaminertamik oqartussaasoqarfiup nunaminertanik atugassiinerit nutaat NunaGIS/NIN-imi - Kalaallit Nunaanni Nunaminertanik Nalunaarsuiffimmi nalunaarsussavai.

12.3 Nunaminertalerinermik oqartussaasut nunaminertamik inniminniinerit pisortatigoortumik aalajangersaaffigineri saqqummiutissavaat (§48Aa). Saqqummiussinermi nunaminertamut killiliussat, atuuffissaanut killiliussat kiisalu utaqqisut allassimaffiani pingaarnersiukkat qinnuteqartunit nunaminertamut tassunga ilaatinneqassapput.

§ 13 § 32 naapertorlugu inerteqqutit

13.1 Kommunalbestyrelse taamaallaat Pilersaaruser-nermut inatsimmi § 32 naapertorlugu atuinermut inerteqqusiisoqassappat, kingornatigullu pilersaarusernermut tunngavigisamik pisariaqartitatut allannguissamik Kommunalbestyrelse suliarinnikkuni taamatut qinnuteqaammik itigartitaqarsinnaavoq. Tunniussinissaq pillugu qinnuteqarnermi § 32-mik itigartitsisoqarsinnaanngilaq, tassalu taanna pissutsinik pioreersunik allanngortitaqarnermik nassataqartitsinngippat. Tassani inatsisit naaperlugit atuiuarneq pillugu tunngavigisaq atuutsinneqarpoq.

Ineqarnermut Naalakkersuisoqarfik - Ilisimatitsissut:

Pisortat sullissinerannut suliffeqarfiutaannullu atugassanngortitanik nunaminertanik tunniussineq (§§ 41 -42)

[arealer_til_offentlige_formaal.pdf](#) (226 KB)

Nunaminertap tunniussaasup atorunnarnera

§ 14 Nunaminertanik atugassiissutit atornissaannut piffissat killiliussat

14.1 Nunaminertap sanaartorfissatut tunniunneqartup, sanaartornissamillu piumasaqaatitaqartup, ator-neqarnissaanut piffissaliussaq, ukiunik marlunnik sivilissuseqarpoq. Sanaartornissamut qinnuteqaat, nunaminertap atugassiissutigineqarneraniit kingusinerpaamik ukiup ataatsip qaangiunnerani, tunniun-neqarsimassaaq. Atuilernissamut qinnuteqaat nu-naminertap atugassiissutigineqarneraniit ukiut marluk qaangiutsinnagit tunniunneqarsimassaq, takuuk pilersaarusiornermut nunaminertanullu inatsimmi (§ 47). Sanaartukkani sanaartugassaniluunniit annertunerusuni kommunalbestyrelsep piffissatut killiliussaq sivittuiffigisinnaavaa ukiukkuutaartumik (§ 46).

14.2 Sanaartornissamik akuersisummik pisariaqarti-tsinngitsumik (assersuutigalugu nunaminertat ilioraavissiat, ungaluukkersuutit, illut pinnguarterfiit il.il.) nunaminertamik atugassinneqarnerup atornissaanut killiliussaq tassaavoq ukioq ataaseq.

14.3 Nunaminertamik atugassiissut atorneqanngitsoq annertunerusumik nalunaaruteqaqqaarfiginagu atorunnaarsissaaq, tassalu nunaminertamik atugassiinermi piffissaq killiliussaq aalajangerneqarsimasooq qaangerneqarpat. Kommunalbestyrelse nunaminertamut atuisinnaanermik killiliussamik sivittuineq akuerisimappagu, takuuk imm.14.1 siuliani, nunaminertamut atruisinnaaneq aatsaat atorunnaarsinnaavoq atuisinnaatitaasoq nunaminertamik atuilernissaminik piumasaqaat malitsinngippagu.

14.4 Pilersaarusiornermut inatsimmi kingunerittagaani nr. 17, 2011, § 62, 63 aamma 64 naapertorlugit nunaminertamik atugassiinermi atugarisaasimasumi piffissaq killiliussaq qaangerneqarpat pissutsinik uppersaaniarluni Kommunalbestyrelse iliuuserisassaminik aallarniissaaq pilersaarusiornermut nu-naminartanullu inatsit naapertorlugu.

14.5 Imm. 14.1-imi aamma imm. 14.2-mi piffissatut killiliussat aalajangersakkat Kommunalbestyrelsip sivitsorsinnaavai, nunaminertamik atugassiisummik pigisaqartup suliniummik naammassinnissinnaanera missiliuiffineqarluni immikkut ittumik pisoqarpat, nunaminertamillu atugassiisummi piumasaqaatinik aalajangersakkanik naapertuutsisisinnaappat, tamatumunnga piffissaliussap sivitsorniakkap killinga sioqqullugu allagaralugu tunngavilersorlugu qin-nuteqarpat, piffissalersuinermit sulianullu pilersaarummik uppersaassummik ilaqartillugu.

14.6 Imm. 14.1-imi aamma imm. 14.2-mi piffissamut killiliussatut aalajangersakkat Kommunalbestyrelsip aamma sivitsorsinnaavai piffissalersuinermit sulianullu pilersaarummik

uppersaassutitalimmik ukiuni marlunni suliamik piareersaanerup suliarinninnerullu
naammassineqarsiginnaanngisaanni illuliornernut angisuunut teknikkikkullu ingerlatsivinnut
atatillugu.

Ineqarnermut Naalakkersuisoqarfik - Ilisimatitsissut:

Nunaminertanik utertitsinermut tunngasoq

[tilbagetagelse_af_arealer_kn.pdf](#) (108.5 KB)

Immikkut ittumik akuersissutit

§ 15 Immikkut ittumik akuersissutit

15.1 Imm. ilaanut annikitsortalersukkatut malittarisassianit immikkut ittumik akuersissutit Kommunalbestyrelsimit nalunaarutigineqarsinnaapput immikkut ittumik akuersissut imm. ilaani pineqartumi kommunip pilersaarutaani aalajangersakkanut pingaarnernut tun-ngavigisanut akerliunngippat.

15.2 Namminersorlutik Oqartussani imaluunniit naalagaaffimmi oqartussaqaarfimmik imarisaanik aalaja-ngersagaqarluni isumaqatigiissuteqarfiusimasumi imm. ilaanut malittarisassiaq taamaallaat oqartussaasoqarfiup pineqartup akuersissuteqarneratigut sanioqqunneqarsinnaavoq.

15.3 Imm. ilaanut malittarisassianik pingaarnernik atuuttuusunik annertusisatut sanioqqutsinerit taamaallaat imm. ilaanut pineqartumut malittarisassiat pingaarnernit nutaat pissarsiarinerisigut pisinnaapput.

15.4 Sanilerisanut allanulluunniit pingaarutilinnik malittarisassianik nassuiaasorsorluakkanik immikkut akuersissutit aatsaat sanilerisanik, allanilluunniit suliap inernerisaanut pingaarutilimmik imaluunniit ataasiakkaartutut soqutigisaqartuusutut naatsorsuutigineqartunik kommunalbestyrelsip tusarniaaviginerata kingornatigut sivikinnerpaamik sap. akunnerisa marluk ingerlanerisa kingornatigut nalu-naarutigineqarsinnaapput. Immikkut ittumik sumut akuersissuteqartitsiniarnera, aammalu sivikinnerpaamik sap. akunnerisa marluk iluini oqaaseqaataasinnaasut nassiunneqarnissaannik paasissutissanik tusarniaaneq imaqaassaaq.

Maalaaruteqarnernut najoqqutassiat

§ 16 Maalaaruteqarnernut najoqqutassiat

16.1 Kommunalbestyrelsip suliani nunaminertanut tunngassutilinni aalajangiussinera Naalakkersuis-unut maalaarutaasinnaavoq. Maalaarut Kommunalbestyrelsip aalajangiussinermik nalunaaruteqarnerata kingornatigut kingusinnerpaamik sap. akunnerisa 8-t kingorna tunniunneqassaaq. Naammagittaalliuutit toqqaannartumik Naalakkersuisunut imaluunniit Qaasuitsup Kommunianut nassiunneqarsinnaapput, suliap kommunimi ingerlanneqarsimanera pillugu oqaaseqaatitalerlugu Naalakkersuisunut ingerlatitseqqittussamut.

16.2 Maalaarutaasumi Namminersorlutik Oqartussat aalajangiussinerat inaarutaavoq, aqutsisunilu oqartussaasoqarfimmut allamut maalaarutigineqarsinnaanani. Aalajangiussineq eqqartuussisoqarfinnut tunniunneqarsinnaavoq. Pisap eqqartuussivinni misiliivigineqarnissaanut piffissamik killiliussassamik aalajangiussaartoqanngilaq.

16.3 Naalakkersuisut maalaarut kinguartitsisutut kin-guneqartissinnaavaat. Isumaqarluni maalaarutitut pineqartoq isumagineqaqqaartinnagu akuersissut sorlerluunniit atorneqarsinnaanngitsaq.

16.4 Naalakkersuisut maalaarut kinguartitsisutut kin-guneqartippassuk akuersissummik pigisalimmut Kommunalbestyrelse nalunaaruteqarnissamut pisussaaffeqarpoq, sanaartugarisaq imaluunniit iliuuserisassaq aallartinneqassanngitsaq, imaluunniit aallartinneqarsimappat unitsinnneqassasoq.

Nakkutilliineq atuutsitsinerlu

§ 17 Nakkutilliineq atuutsitsinerlu

17.1 Kommune nakkutilliinissamut pisussaatitaavoq, pissutsinillu inatsisinik unioqqutitsisunik Kommunalbestyrelse paasisaqarpat pissutsit nunaminertat atorneqarneranni, inatsisinut naapertuutsinniarnissaanut pisussaafeqarpoq.

17.2 Kommunimi pilersaarusionermut oqartussaasut atuinissamik pisinnaatitaasumut imaluunniit piginnittumut sioqqutsisumik nalunaaruteqareerluni peqqussut manna naapertorlugu pilersaarusionerni nunaminertamut aamma nammineq pigisatut il-lumut sumulluunniit attaveqarnissamik noqqaas-suteqarsinnaavoq nakkutilliinermik suliaqarniarluni, kiisalu uuttortaaniarluni allatullu teknikkikkut suliaqaaqqaarniarnernut atatillugu takuuk pilersaarusionermut nunaminartanullu inatsimmi (§59).

17.3 Pisuni makkunani kommune nunaminertamik atugassiisummik uterteqqissinnaavoq:

- Atuinissamik pigisaqartup nalunaarutigippagu nunaminertamik atuineq unittoq, takuuk imm. 7.
- Kommunip paasippagu nunaminertaaq ator-neqarunnaarsimasoq, takuuk imm. 5 - 7.
- Kommunip nunaminertamik tunniussaqaarnermi atugassatitaasut nakkutiginerlunneqarnerat paa-sippagu, takuuk imm. 8 aamma 9.

17.4 Pisinnaatitaaffimmik pigisaqartoq nunaminertamik atugaqarunnaaruni tamatuminnga kommunimut nalunaaruteqarnissamut pisussaafeqarpoq.

17.5 Nunaminertaq § 11-mi piffissaliussat iluanni atorneqalersimanngippaat nunaminertamik agguaassisimaneq atorunnaassaaq.

17.6 Pisinnaatitaaffimmik pigisaqartoq nunaminertamik atuinerup taamaatinneranut patsisaasumik erseqqissaasumik sap. akunnerinik marlunnik killiffilikkap iluani nassuiaammik saqqummiussaqaassaaq. Killiffiliussaq naapertuutsinneqanngippat tiguseqqinnissaq pillugu nalunaarutigisap nassiunneqatigut pissutsinik iluarsiinissamut kommunalbestyrelse iliuseqarnissaminik aallartisaassaaq.

17.7 Annertuumik saliinissaq, aammalu isaterisinnaaneq pillugit piumasaqaateqaateqarnissamik pisus-saqalissappat pisinnaatitaaffimmik piginnittoq nalunaarfigineqassaaq, taamaalilluni taanna pissutsinik nalileeqqinnissaminut periarfissinneqarluni, ilanngullugu inuup allap nunaminertap atorneqanik ingerlatseqqinnissanik siunertaqaarnermi nunaminertami naleqartuusunik tunisaqarnissaminut. Pisinnaatitaaffimmik piginnittup unitsitsinissaq aalajangiusimappagu tiguseqqinneq piviusunngortissaaq.

17.8 Nunaminertamik atugassiinermut piumasaqaatinik atornerluinerit tassaasinnaapput piumasaqaatinik aalajangersimasunik unioqqutitsineq imaluunniit piviusunngortitsinngitsoorneq. Piumasaqaataasut najoqqutarineqanngippata tiguseqqinnissaq pillugu nalunaarutip nassiunneratigut pissutsinik iluarsiiarluni kommunalbestyrelse alloriarnernik aallartisaassaaq.

Qinnuteqartoq nunaminertamik atugassiisummut pingaarutilinnik pissutsit pillugit sianigalugu imlt. mianersuaalliorujussuarluni eqqunngitsunik paasissutissiisimaguni nunaminertamik atugassiineq atorunnaarsinneqarsinnaavoq. Tamanna sioqqullugu nunaminertamik atugassiisummik piginnittoq allakkatigut nalunaarfigineqassaaq, nutartikkamillu suliap isumagineqarnissaa siunertaralugu paasissu-tissanik eqqortunik saqqummiussinissaminut sivikinnerpaamik sap. akunnerinik marlunnik piffissamik killiliiffineqarneranik nalunaarfigineqarluni.

§ 18 Iliusereriikkanut kingunerititat

18.1 Illumik imaluunniit ingerlatsivimmik qaqugummul-luunniit piginnittuusoq imlt. nunaminertamik atu-isuusoq pissutsinik inatsisinik unioqqutitsisunik uppersaanissaminut pisussaatitaavoq, aamma Pilersaarusiornermut Inatsimmi § 62 naapertorlugu iliuusereriikkaminut kinguneqartitsivigisassaalluni.

Usinut puut

§ 19 Usinut puut

19.1 Usinut puunut nunaminertanik atugassiissutit § 19.2-19.12-imi malittarisassianik naapertuutsi-tsippata ataavartussatut iluseqartillugit tunniun-neqassapput.

Minnerpaamik piumasaqaat pineqarpoq, matumani minnerpaamik piumasaqaataasunut naleqqiullugu annertunerusumik piumasaqaatitalikkamik usit puuinik ilisarnarsaajunnaarnermut qaqugumulluunniit nunaminertamik atugassiinissamik qin-nuteqartoqarsinnaavoq.

Illoqarfinni imm. ilaat

19.2 Inissianut imm. A-t.

Inissiaqarfinni usinut puut atorneqartut illutut iluseqartilerlugit qallersuinikkut ilisarnarunnaarsassapput amerneqassapput qallerneqarlutilluunniit, illumut assingulersillugit.

19.3 Umiarsualiveqarfinnut inuussutissarsiutinullu siunertanut imm. B-t.

Usinut puut, umiarsualivinni inuussutissarsiorfiusuniluunniit quitut imlt. toqqorsivittut mikinertut atorneqartut, qalipanneqassapput imlt. qallersugaassapput, suliffeqarfiup tamakkiisumik isikkuanut naleqquttunngortillugit. Usinut puut qaavini inississugaasinnaasut torersuutillugit inissinneqassapput, imalu isumannaatsigisumik aalajangersorneqarsimassallutik tamaani angallannermut ulorianarunnaarsiillugit.

19.4 Ataatsimoorussatut siunertanut imm. C-t.

Usinut puut, qitiusoqarfinni atorneqartut illutut i-luseqalersillugit qallersukkatut ilisarnarunnaar-sarneqassapput amerneqassapput qallerneqarlutilluunniit, illumut assingulersillugit.

19.5 Sukisaarsarfittut ingerlatsivinnut imm. sanaartor-fiunngitsuni imm. D-t.

Usinut puut imm. sanaartorfiunngitsuni qaqutiguinnakkut inississorneqartut qalipaammik sakkortun-ngitsumik sapinngisamik nunami takussaajunnaarsitsisumik qalipanneqassapput, imlt. illuaqqatut saqqumilersillugit qallesugaralugit ilisarnarunnaarsarneqassallutik.

19.6 Teknikkikkut immikkut atugassiat E-t.

Usinut puut, umiarsualivinni inuussutissarsiorfi-usuniluunniit quitut imlt. toqqorsivittut mikinertut atorneqartut, qalipanneqassapput imlt. qallersugaassapput, suliffeqarfiup tamakkiisumik isikkuanut naleqquttunngortillugit. Usinut puut qaavini inississugaasinnaasut

torersuutillugit inissinneqassapput, imalu isumannaatsigisumik aalajangersorneqarsimassallutik tamaani angallannermut ulorianarunnaarsiillugit.

Nunaqarfinni imm. ilaat

19.7 Nunaqarfinni imm. ilaannut suussutsinut tamanut, takuneqarsinnaasunut malittarisassiat assingusut atuuttuupput.

Usinut puut, nunaqarfinni quitut imlt. annikinne-rusutut toqqorsivittut atugaasut nunaqarfimmi tamakkiisutut isigisanut naleqquttunngorlugit qalipanneqassapput imlt. qallersorneqassallutik. Usinut puut qaavini inississugaasinnaasut torersuutillugit inissinneqassapput, imalu isumannaatsigisumik aa-lajangersorneqarsimassallutik tamaani angallan-nermut ulorianarunnaarsiillugit.

Nunaannarmi imm. ilaat

19.8 Sunngiffimmi illuaqqanut illunullu aasarsiortarfinnut imm. K-t.

Usinut puut taammaallaat immikkorluinnaq pisoqartillugu illuaqqat eqqaanut inissinneqarsinnaapput, imm. sanaartorfiunngitsuni qaqutiguin-nakkut inississorneqartut qalipaammik sakkortun-ngitsumik sapinngisamik nunami takussaajunnaarsitsisumik qalipanneqassapput, imlt. illuaqqatut saqqumilersillugit qallesugaralugit ilisarnarunnaarsarneqassallutik.

19.9 Imm. ittumik sukisaarsarfittut ilusilittut imm. L-it.

Usinut puut taamaallat imm. ittumik sukisaarsarfittut ilisilinni qaqutiguinnakkut inississorneqartut qalipaammik sakkortunngitsumik sapinngisamik nunami takussaajunnaarsitsisumik qalipanneqassapput, imlt. illuaqqatut saqqumilersillugit qallesugaralugit ilisarnarunnaarsarneqassallutik.

19.10 Savaateqarfinnut, nunalerinnermut, immami uumasuuteqarfinnut, orpippassuaqarfinnut, qeqertat qimmilivinnut il.il. imm. M-it.

Usinut puut, imm. taakkunani quitut imlt. toqqorsivittut mikinertut atorneqartut, qalipanneqassapput imlt. qallersugaassapput, suliffeqarfiup tamakkiisumik isikkuanut naleqquttunngortillugit.

19.11 Teknikkimut attaveqarfinnullu il.il. imm. N-it.

Usinut puut, imm. N-ini quitut imlt. toqqorsivittut mikinertut atorneqartut, qalipanneqassapput imlt. qallersugaassapput, suliffeqarfiup tamakkiisumik isikkuanut naleqquttunngortillugit. Usinut puut qaavini inississugaasinnaasut torersuutillugit inis-sinneqassapput, imalu isumannaatsigisumik aala-jangersorneqarsimassallutik tamaani angallanner-mut ulorianarunnaarsiillugit.

19.12 Imm. O-t, sanaartorfiunngitsut

Asimi, nunaminertani atoqqusaanngitsuni, containerinik inissiineq inerteqqutaavoq.

19.13 Qimminik inissiisarfiit

Qimminik inissiisarfiit eqqaanni usinut puut quitut atorneqartut paarilluagaasutut saqqumilersillugit qalipanneqassapput, imlt. illuaqqatut saqqumisuulersillugit ilisarnarunnaarsarneqassallutik amiummik ersarippallaanngitsumik qalipaatilimmik, pinngortitami malunnarpallaarunnaarsillugit imaluunnit ilisarnarunnaarsarlugit qallerlugit, quitut isikkoqalersillugit.

19.14 Sanaartornermut najoqqutassiaq

Usinut puut illutut imlt. illup ilaatut atorneqartut Kalaallit Nunaanni Sanaartornermut Najoqqutassiami piumasaqaataasunik naapertuutsitsissapput.

Qimmerisat

§ 20 Qimmerisat

20.1 Qimmerisat kommunip pilersaarutaani qimmerisanut atugassiarineqartuni imm. ilaanni inissinneqarpata ataavartussamik nunaminertamik atugassiisoqassaaq.

20.2 Kommuni pilersaarutaani qimmerisanut allaanerusunut atugassiamik malittarisassialerlugu atugassiaasumi, sulili atorneqalinngitsumi qimmerisat imm. ilaanut inissinneqarpata piffissaq killilerlugu nunaminertamik atugassiisoqassaaq.

20.3 Kommune Qeqertalikf qaqugumulluunniit qimmerisanut qitsuutigisanullu ileqqoreqqusaq atuuttoq atuutissaaq, nunaminertanik atugassiisarnernut Kommunalbestyrelsimit malittarisassiaasunut malittarisassianik makkuninnga ilalersuuteqarluni.

20.4 Qimmerisanik nuussinermik kommunimi nalinginnarmik iliuuserineqartartoq nanginneqarpoq, taamaalilluni qimminik piginnittuusoq illuaqqanik, qimminut ungaluukkanik allanillu pigisanik aala-jangersugaasunik sanaartornermik najoqqutassia-mik naapertuutsitsisunik nuussinissaminut ikiorneqassalluni. Immikkut pisoqartillugu aningaasanik taarsigassarsisitsisoqarsinnaavoq.

Angallatinik inissiiviit

§ 21 Angallatinik inissiiviit

21.1 Angallatit kommunip pilersaarutaani angallatinik inissiivittut atugassiarineqartuni imm. ilaanni inissinneqarpata ataavartussamik nunaminertamik atugassiisoqassaaq.

21.2 Kommuni pilersaarutaani angallatinut inissiivissanut allaanerusunut atugassiamik malittarisassialerlugu atugassiaasumi, sulili atorineqalinngitsumi angallatit imm. ilaanit inissinneqarpata piffissaq killilerlugu nunaminertamik atugassiisoqassaaq.

21.3 Kommune Qeqertalik qaqugumulluunniit angallatinik inissiisarnermut ileqqoreqqusaaq atuuttoq atuutissaaq, nunaminertanik atugassiisarnernut Kommunalbestyrelsimit malittarisassiaasunut malittarisassianik makkuninnga ilalersuuteqarluni.

Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi soqu-tisarisat

§ 22 Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi soqu-tisarisat

22.1 Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut pingaarutilinnik illuliornernut sanaartornernullu nunaminertanik atugassiinerni taamaattoq Kommunalbestyrelse Naalakkersuisunit akuersissummik pissarsiniaqqaassaaq.

Nunaannartaq

§ 23 Nunaannartaq

23.1 Nunaannartami imm. ilaanut killeqarfiit avataanni illuliornermut sanaartornernullu nunaminertanik atugassiinerni oqartussaasunik attuumassuteqarsinnaasunik tusarniaasitsisoqassaaq nunaminertanik atugassiihermut atatitamik – kissaatigippassuk kommunip pilersaarutaanut tapiliummi imm. ilaanut pilersaarusiortoqarnissaq sioqqussinnaallugu imlt. atatillugu attuumassutillit allat ilanngullugit.

Oqartussaaffiit allat akuersissutaat

§ 24 Oqartussaaffiit allat akuersissutaat

24.1 Nunaminertanik atugassiineq taamaallaat nunaminertanut inatsisitigut pissutsinut tunngavoq. Oqartussaaffinnit allanit akuersissutit, ilanngullugit sanaartornissamut akuersissutit, qaartitserinissamut akuersissutit, avatangiisinullu akuersissutit immikkut qinnutigineqassapput.

24.2 Nunaminertamik atugassiisummi illuliornermut, sanaartornermut allaniluunniit atatillugu akuersissutininik pisariaqartunik pissarsiniartoqassasoq Kom-munalbestyrelsip nalunaarusitiginnaavaa, ilanngullugit sanaartornissamut akuersissut, assaanissamut akuersissut, aamma eqqakkat aqqutaannut pingaarnernut, kiisalu innaallagissamut, imermut telemullu attaviliinernut akuersissutit.

24.3 Pilersaarutigisatut suliarisassanut Namminersorlutik Oqartussanit avatangiisinut akuersisummit aamma uumasut nakorsaata oqartussaaffianit akuersisummik pissarsiniartoqassaneranik naatsorsuuteqarto-qassasoq nunaminertamik atugassiisummi Kom-munalbestyrelse nalunaaruteqarsinnaavoq.

24.4 Nunaminertanik atugassiisummik piginnittup akuersissutininik assigisaannilluunniit pingaarutilinnik pissarsiniarnissaq nammineq akisussaaffeqarfigaa, taakkulu nunaminertanut oqartussaasoqarfimmut nassiutissallugit.

Nunaminertat tunniussat nalunaarutaaneri

Meddelte arealtildelinger

Quppernermi uani ataavartumik kikkunnut tamanut nunaminertanik tunniussinerit nutaat nalunaarutaasarput.

Nunaminertanik tunniussinerit online-mi uani takuneqarsinnaapput www.nunagis.gl.

§ 25 Sanaartorfissat atorneqanngitsut

25.1 "Inatsisartut inatsisaat nr. 17, 17. november 2010-meersoq" pilersaarusiorneq nunaminertamillu atuineq pillugu allannguuteqarfialu "Inatsisartut inatsisaat nr. 34, 9. december 2015-meersoq" aallaavigalugit matumuuna Kommune Qeqertalik sanaartorfissat utaqqisullu allassimaffii pisortatigoortumik nalunaarutigineqarput ukunani:

www.nunagis.gl imaluunniit www.qeqertalik.gl.

25.2 Sanaartorfissaq atunngitsuusinnaavoq, immikkoortitaq, tunniussaq (nunaminertamik tunniussisoqarsimassaaq) imaluunniit tunniussassanngortitaasimanngilaq.

§ 26 Nunaminertamik qinnuteqaatit tusarniutaaneri

26.1 Nittartakkani www.qeqertalik.gl kommunemiit pisortatigut saqqummiunneqartarput nunaminertanik inniminniinerit pisortatigoortumik tusarniuteqarnermik kinguneqartussat.

§ 27 Nunaminertanik tunniussinerit

27.1 Kommunemiit pisortatigut saqqummiunneqartarput nunaminertanik tunniussinerit ukunani nittartakkat atorlugit www.qeqertalik.gl.